Regels

bestemmingsplan “Ljussens - Doarpstrjitte perceel F1065”

Planstatus: vastgesteld
Datum: 21-09-2023
Plan identificatie: NL.IMRO.1970.BpLsperceelF1065-VA01
Auteur: Dantuma Advies

1 Inleidende regels 5
Artikel 1 Begrippen 6
Artikel 2 Wijze van meten 10
2 Bestemmingsregels 11
Artikel 3 Wonen 12
3.1 Bestemmingsomschrijving 12
3.2 Bouwregels 12
3.3 Nadere eisen 13
3.4 Afwijken van de bouwregels 13
3.5 Specifieke gebruiksregels 14
Artikel 4 Waarde - Archeologisch en/of cultuurhistorisch waardevol gebied 15
4.1 Bestemmingsomschrijving 15
4.2 Bouwregels 15
4.3 Afwijken van de bouwregels 15
4.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden 16
4.5 Wijzigingsbevoegdheid 17
3 Algemene regels 18
Artikel 4 Anti-dubbeltelregel 19
Artikel 5 Algemene bouwregels 20
Artikel 6 Algemene gebruiksregels 21
Artikel 7 Algemene afwijkingsregels 22
Artikel 8 Overige regels 23
4 Overgangs- en slotregels 24
Artikel 9 Overgangsrecht 25
Artikel 10 Slotregel 26

1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan:
het bestemmingsplan Ljussens - Doarpsstrjitte perceel F1065 met identificatienummer NL.IMRO.1970.BpLperceelF1065-VA01 van de gemeente Noardeast-Fryslân;

1.2 bestemmingsplan:
de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbijbehorende bijlagen;

1.3 aanbouw:
een gebouw dat als afzonderlijke ruimte is gebouwd aan een hoofdgebouw waarmee het in directe verbinding staat, welk gebouw onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw;

1.4 aan-huis-verbonden beroep:
een dienstverlenend beroep, dat in of bij een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate de woonfunctie behoudt en dat een ruimtelijke uitwerking of uitstraling heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is;

1.5 aanduiding:
een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.6 aanduidingsgrens:
de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.7 bebouwing:
één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde;

1.8 bestaand:
het legale gebruik dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan aanwezig is en/of bebouwing die op dat tijdstip aanwezig of in uitvoering is, krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen;

1.9 bestemmingsgrens:
de grens van een bestemmingsvlak;

1.10 bestemmingsvlak:
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.11 bijgebouw:
een op zichzelf staand, al dan niet vrijstaand gebouw, dat door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw;

1.12 bouwen:
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk;

1.13 bouwgrens:
de grens van een bouwvlak;

1.14 bouwlaag:
een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke bouwhoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder;

1.15 bouwperceel:
een aaneengesloten stuk grond, waarop krachtens het plan een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.16 bouwperceelgrens:
een grens van een bouwperceel;

1.17 bouwvlak:
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijn toegelaten;

1.18 bouwwerk:
een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden;

1.19 dak:
iedere bovenbeëindiging van een gebouw;

1.20 detailhandel:
het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die die goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

1.21 erotisch getinte vermaaksfunctie:
een vermaaksfunctie, welke is gericht op het doen plaatsvinden van voorstellingen en/of vertoningen van porno-erotische aard, waaronder begrepen een seksbioscoop, een seksclub en een seksautomatenhal;

1.22 gebouw:
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.23 hoofdgebouw:
een gebouw, of gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer gebouwen op het perceel aanwezig zijn, gelet op de bestemming het belangrijkst is;

1.24 horecabedrijf:
een bedrijf of instelling, waar bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt verstrekt, één en ander al dan niet in combinatie met een vermaaksfunctie, met uitzondering van een erotisch getinte vermaaksfunctie;

1.25 kap:
een dakafdekking onder een hoek van meer dan 5° met het horizontale vlak;

1.26 kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten:
de in bijlagen bij de regels bijlage 1 genoemde bedrijvigheid, dan wel naar de aard en de invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen bedrijvigheid, die door zijn beperkte omvang in of bij een woning met behoud van de woonfunctie kan worden uitgeoefend;

1.27 nutsvoorziening:
een voorziening ten behoeve van milieuvoorzieningen, de telecommunicatie, de waterhuishouding, natuurbeheer en de gas-, water- en elektriciteitsdistributie alsmede soortgelijke voorzieningen van openbaar nut, waaronder in ieder geval wordt verstaan bergbezinkbassins, centrale voorzieningen voor de afvalinzameling en zendmasten;

1.28 overkapping:
een bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat een overdekte ruimte vormt zonder wanden dan wel met ten hoogste één wand;

1.29 peil:

a. voor een bouwwerk op een perceel waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
b. voor een bouwwerk op een perceel waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
c. indien in of op het water wordt gebouwd: het Nieuw Amsterdams Peil;
d. in het geval de hoogte van het terrein op een perceel grote verschillen vertoont: de door burgemeester en wethouders bepaalde hoogte;

1.30 perceelgrens:
de grens van een bouwperceel;

1.31 uitbouw:
een gebouw dat als vergroting van een bestaande ruimte is gebouwd aan een hoofdgebouw, welk gebouw door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw;

1.32 woning:
een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

afstand tot de zijdelingse bouwperceelgrens:

2.1 afstand tot de zijdelingse bouwperceelgrens:
tussen de (zijdelingse) grenzen van een bouwperceel en enig punt van het op dat bouwperceel voorkomend gebouw, waar die afstand het kortst is;

2.2 de bouwhoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.3 de dakhelling:
langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2.4 de goothoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.5 de inhoud van een bouwwerk:
tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.6 de oppervlakte van een bouwwerk, niet bedoeld een overkapping:
tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.7 de oppervlakte van een overkapping:
tussen de buitenwerkse constructiedelen, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Wonen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. woningen, al dan niet in combinatie met ruimte voor een aan-huis-verbonden beroep of kleinschalige bedrijfsmatige activiteit als genoemd in bijlagen bij de regels bijlage 1 Lijst met kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten;
b. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen;

met de daarbijbehorende:

c. nutsvoorzieningen;
d. tuinen en erven;
e. water;
f. overige bouwwerken.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

a. als hoofdgebouw mag uitsluitend één woning worden gebouwd;
b. een hoofdgebouw dient binnen het bouwvlak te worden gebouwd;
c. het aantal te bouwen hoofdgebouwen mag per bouwvlak niet meer dan één bedragen;
d. een hoofdgebouw dient ten hoogste 2,00 m vanaf de naar de weg gekeerde bouwgrens te worden gebouwd;
e. indien in het bouwvlak de aanduiding “minimale-maximale goot-, bouwhoogte (m) en dakhelling (graden)” is aangegeven, mag de minimale en maximale goot- en bouwhoogte en de minimale en maximale dakhelling van een gebouw, respectievelijk ten minste en hoogste de in de aanduiding aangegeven minimale en maximale goot- en bouwhoogte en dakhelling bedragen.

3.2.2 Aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen dienen ten minste 3,00 m achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van het hoofdgebouw dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd;
b. de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen dienen ten minste 1,00 m vanaf de zijdelingse perceelgrens dan wel in de zijdelingse perceelgrens worden gebouwd;
c. de gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen per hoofdgebouw mag ten hoogste 75 m² bedragen, met dien verstande dat de gezamenlijke oppervlakte aan bijgebouwen en overkappingen ten hoogste 50 m² mag bedragen;
d. de goothoogte van een aan- en uitbouw, bijgebouw of een overkapping mag ten hoogste 3,30 m bedragen;
e. de bouwhoogte van een aan- en uitbouw, bijgebouw en overkapping mag niet meer bedragen dan:

1. 6,50 m, indien in de zijdelingse perceelsgrens gebouwd, en:
2. de bouwhoogte van een punt in een denkbeeldige lijn van 45°, getrokken vanuit een punt op 3,30 m bouwhoogte op de zijdelingse perceelgrens, met dien verstande dat geen deel van de kap zich buiten deze denkbeeldige lijn mag bevinden;

met dien verstande dat de bouwhoogte van een aan- en uitbouw, bijgebouw en overkapping ten minste 1,00 m lager is dan het hoofdgebouw.

3.2.3 Overige bouwwerken

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag ten hoogste 1,00 m bedragen, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van het hoofdgebouw en het verlengde daarvan ten hoogste 2,00 mag bedragen;
b. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag ten hoogste 5,00 m bedragen.

3.3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een goede woonsituatie;
b. de milieusituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

3.4 Afwijken van de bouwregels

3.4.1 Afwijking

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van:

a. het bepaalde in artikel 3 lid 2.1 sub d en toestaan dat de gevel tot ten hoogste 5,00 m achter de naar de weg gekeerde bouwgrens wordt gebouwd;
b. het bepaalde in artikel 3 lid 2.2 sub c en toestaan dat de gezamenlijke oppervlakte van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen wordt vergroot.

3.4.2 Toetsingscriteria

De in artikel 3 lid 4.1 bedoelde omgevingsvergunning kan uitsluitend worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. het straat- en bebouwingsbeeld;
b. de woonsituatie;
c. de milieusituatie;
d. de verkeersveiligheid;
e. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

3.5 Specifieke gebruiksregels

3.5.1 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning;
b. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor detailhandel, tenzij het detailhandel bij een aan-huis-verbonden beroep of kleinschalige bedrijfsmatige activiteit betreft, in welk geval detailhandel is toegestaan die als nevenactiviteit beperkt blijft tot de verkoop van producten die een directe relatie hebben met het beroep of de activiteit of producten die binnen het beroep of de activiteit vervaardigd worden;
c. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van een aan-huis-verbonden beroep of kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, indien er sprake is van een milieuvergunningsplichtige of meldingsplichtige activiteit in het kader van de Wet milieubeheer;
d. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van een aan-huis-verbonden beroep of kleinschalige bedrijfsmatige activiteit, zodanig dat de bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de totale gezamenlijke begane vloeroppervlakte van de aanwezige bebouwing op het bouwperceel met een maximum van 50 m²;
e. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor verblijfsrecreatie en/of horeca.

3.5.2 Voorwaardelijke verplichting

De gronden en bouwwerken mogen niet worden gebruikt zonder dat de landschappelijke inpassing, zoals opgenomen in bijlagen bij de regels bijlage 2, binnen een jaar na ingebruikname van de woning, is gerealiseerd en in stand wordt gehouden.

Artikel 4 Waarde - Archeologisch en/of cultuurhistorisch waardevol gebied

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologisch en/of cultuurhistorisch waardevol gebied' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor:

- het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de cultuurhistorische en archeologische waarden.

4.2 Bouwregels

Op of in deze gronden mogen geen bouwwerken worden gebouwd, met uitzondering van:

a. bouwwerken ten behoeve van archeologisch onderzoek en bouwwerken waarbij de graafwerkzaamheden niet dieper reiken dan +0,2 meter NAP, ten behoeve van de andere, voor deze gronden geldende bestemmingen.

4.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van:

a. het bepaalde in artikel 4 lid 2 sub a en toestaan dat bouwwerken van meer dan 50 m² worden gebouwd, mits:
    1. door aanvrager is aangetoond dat de aanwezige archeologisch waarden in de bodem intact zijn gebleven, of:
    2. indien graafwerk dieper reikt dan +0,2 meter NAP:
        - op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn, of
        - op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig worden geschaad.

4.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

4.4.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van Burgemeester en Wethouders (aanlegvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren, zulks ongeacht het bepaalde in de regels bij de andere op deze gronden van toepassing zijnde bestemmingen:

a. het ontgronden, afgraven, egaliseren, mengen, diepploegen, ontginnen van gronden over een diepte van meer dan 0,30 m en een oppervlakte van meer dan 50 m²;
b. het graven of dempen van watergangen;
c. het aanbrengen van ondergrondse of bovengrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en de daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur dieper dan 0,30 m;
d. het verlagen van het waterpeil.

4.4.2 Uitzonderingen van de vergunningplicht

Het in artikel 4 lid 4.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden welke:

a. het normale onderhoud betreffen;
b. al in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. mogen worden uitgevoerd krachtens een al verleende aanlegvergunning;
d. op archeologisch onderzoek gericht zijn.

4.4.3 Voorwaarden voor vergunningverlening

De in artikel 4 lid 4.1 bedoelde vergunning wordt uitsluitend verleend, indien:

a. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn, of:
b. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig worden geschaad, of:
c. de volgende voorwaarden in acht worden genomen indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de archeologische waarden voor de bouwactiviteiten kunnen worden verstoord:
    1. een verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, of;
    2. een verplichting tot het doen van opgravingen, of:
    3. een verplichting de uitvoering van de werken of werkzaamheden te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg.

4.4.4 Advies

Indien burgemeester en wethouders voornemens zijn om aan de vergunning voorwaarden te verbinden als bedoeld in artikel 4 artikel 4 lid 4.3 sub c, wordt de provinciaal archeoloog om advies gevraagd. Bij een negatief advies wordt de vergunning niet verleend.

4.5 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in die zin dat:

- de dubbelbestemming ‘Waarde - Archeologisch en/of cultuurhistorisch waardevol gebied’ wordt verwijderd, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat ter plaatse geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn.

3 Algemene regels

Artikel 4 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 5 Algemene bouwregels

De bouwgrenzen mogen in afwijking van het bestemmingsplan, uitsluitend worden overschreden door tot gebouwen behorende stoepen, stoeptreden, hellingbanen, funderingen, mits de overschrijding niet meer bedraagt dan 1,50 m.

Artikel 6 Algemene gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van de gronden voor de stalling en opslag van aan het oorspronkelijk gebruik onttrokken voer-, vaar- en/of vliegtuigen;
b. het gebruik van de gronden voor de opslag van schroot, afbraak- en bouwmaterialen, grond, bodemspecie en puin en voor het storten van vuil;
c. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
d. het gebruik van de gronden als standplaats voor kampeermiddelen.

Artikel 7 Algemene afwijkingsregels

7.1 Afwijkingsregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. de bij recht in de bestemmingsregels gegeven maten, afmetingen en percentages, tot ten hoogste 10% van die maten, afmetingen en percentages;
b. de in de aanduidingen aangegeven maatvoeringseisen met betrekking tot goot- en bouwhoogte tot ten hoogste 20% van die maatvoeringseisen;
c. het bestemmingsplan ten aanzien van de voorgeschreven minimale en maximale dakhelling ten behoeve van het toestaan van afwijkingen in kapvormen;
d. de bestemmingsregels in die zin dat gebouwen ten behoeve van nutsvoorzieningen en naar de aard daarmee gelijk te stellen gebouwtjes worden gebouwd, mits:
    1. de oppervlakte per gebouwtje ten hoogste 50 m² mag bedragen;
    2. de bouwhoogte van een gebouwtje ten hoogste 3,00 m mag bedragen;
e. de bestemmingsregels, ten aanzien van de bouwhoogte van overige bouwwerken in die zin dat de bouwhoogte van de overige bouwwerken wordt vergroot tot ten hoogste 10,00 m;
f. de regels ten aanzien van de maximale bouwhoogte van gebouwen en toestaan dat de bouwhoogte van de gebouwen ten behoeve van plaatselijke verhogingen, zoals schoorstenen, luchtkokers, liftkokers en lichtkappen wordt vergroot, mits:
    1. de maximale oppervlakte van de plaatselijke verhoging ten hoogste 10% van het betreffende bouwvlak mag bedragen;
    2. de vergroting ten hoogste 1,25 maal de maximale (bouw)bouwhoogte van het betreffende gebouw bedraagt;
g. het bepaalde ten aanzien van het bouwen van gebouwen binnen het bouw- c.q. bestemmingsvlak in die zin dat de grenzen van het bouw- c.q. bestemmingsvlak naar de buitenzijde worden overschreden door:
    1. trappen, trappenhuizen en galerijen;
    2. entreeportalen, luifels, veranda's en balkons;
    3. overstekende daken
       mits de bouwgrens met niet meer dan 1,50 m overschrijdend;
    4. andere ondergeschikte onderdelen van gebouwen, mits de bouwgrens met niet meer dan 1,00 m overschrijdend;
h. de regels, ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van zend-, ontvang- en/of sirenemasten, wordt vergroot tot ten hoogste 40,00 m.

7.2 Toetsingscriteria

De in lid artikel 7 lid 1 genoemde omgevingsvergunningen kunnen uitsluitend worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. het straat- en bebouwingsbeeld;
b. de woonsituatie;
c. de milieusituatie;
d. de verkeersveiligheid;
e. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 8 Overige regels

8.1 Parkeerregels

a. Een bouwwerk, waarvan een behoefte aan parkeergelegenheid wordt verwacht, kan niet worden gebouwd of gebruikt wanneer op het bouwperceel of in de omgeving daarvan niet in voldoende parkeergelegenheid is voorzien en in stand wordt gehouden.
b. Bij een omgevingsvergunning wordt aan de hand van op dat moment van toepassing zijnde beleidsregels bepaald of er sprake is van voldoende parkeergelegenheid.
c. Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in artikel 8 lid 1 sub a en worden toegestaan dat in minder dan voldoende parkeergelegenheid wordt voorzien, mits dit geen onevenredige afbreuk doet aan de parkeersituatie.

8.1.1 Algemene regels

a. Het gebruik van gronden en bouwwerken binnen een bouwperceel waarvan een behoefte aan parkeermogelijkheden wordt verwacht is alleen toegestaan mits er binnen het bouwperceel of in de omgeving daarvan voldoende parkeermogelijkheden zijn voor dat gebruik en deze in stand worden gehouden.
b. Bij het verlenen van een omgevingsvergunning en het beoordelen van het onder a. bedoelde gebruik van gronden en bouwwerken wordt op basis van de CROW-publicatie 381 'Toekomstbestendig parkeren; van parkeerkencijfers naar parkeernormen' van december 2018 bepaald of er sprake is van de onder a. bedoelde voldoende parkeermogelijkheden, met dien verstande dat wanneer de publicatie wordt aangepast of vervangen in de periode dat dit bestemmingsplan geldt de aangepaste of vervangende publicatie wordt gebruikt.

8.1.2 Afwijkingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde onder artikel 8 lid 1.1, mits er op een andere manier dan waar de onder artikel 8 lid 1.1 sub b. bedoelde publicatie van uit gaat, voldoende parkeermogelijkheden worden aangelegd of gebouwd en in stand worden gehouden.

8.1.3 Toetsingscriteria

De onder artikel 8 lid 1.2 bedoelde omgevingsvergunning kan uitsluitend worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. het straat- en bebouwingsbeeld;
b. de woonsituatie;
c. de milieusituatie;
d. de verkeersveiligheid;
e. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

4 Overgangs- en slotregels

Artikel 9 Overgangsrecht

9.1 Overgangsrecht bouwwerken

Voor bouwwerken luidt het overgangsrecht als volgt:

a. een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
    1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
    2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is tenietgegaan;
b. het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van dit lid onder a een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in dit lid onder a met maximaal 10%;
c. dit lid onder a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

9.2 Overgangsrecht gebruik

Voor gebruik luidt het overgangsrecht als volgt:

a. het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;
b. het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in dit lid onder a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;
c. indien het gebruik, bedoeld in dit lid onder a, na het tijdstip van de inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten;
d. dit lid onder a is niet van toepassing op het gebruik dat al in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 10 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van het bestemmingsplan 'Ljussens – Doarpsstrjitte perceel F1065'.

Landschappelijke inpassing

Woning Ljussens - Doarpsstrjitte

12 mei 2021

Inhoud

1. Situering perceel Doarpsstrjitte 3

2. Het landschap 4
   2.1 Landschapsgeschiedenis
   2.2 Cultuurhistorische waarden

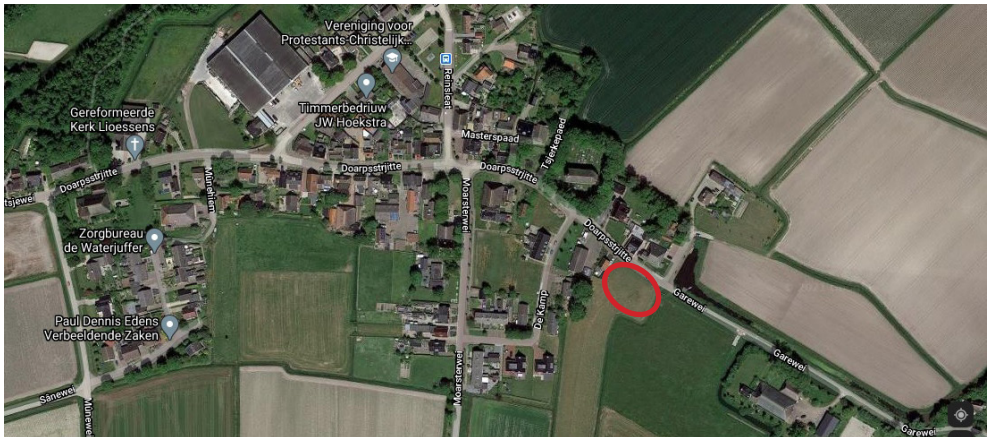
3. Ruimtelijke kwaliteit 6

4. Het ontwerp 8

Bronnen 9

1. Situering perceel Doarpsstrjitte

In het dorp Ljussens binnen de gemeente Noardeast-Fryslân heeft de familie Klimstra een perceel op het oog om een nieuwe woning te realiseren, zie afb. 2. Het perceel bevindt zich aan de oostelijke entree van het dorp aan de Doarpsstrjitte. De afbeeldingen 3, 4 en 5 geven een impressie. Het betreffende perceel ligt volgens het bestemmingsplan van de gemeente net buiten de bebouwde kom van Ljussens. Tevens vormt dit perceel om grond van de provinciale Verordening Romte de grens tussen het binnen- en buitenstedelijk gebied.

> Afb. 2 Plangebied woning Doarpsstrjitte, Ljussens (Google maps)

> Afb. 3 Zicht vanaf de straat richting het westen

> Afb. 4 Het perceel vanaf de rijweg

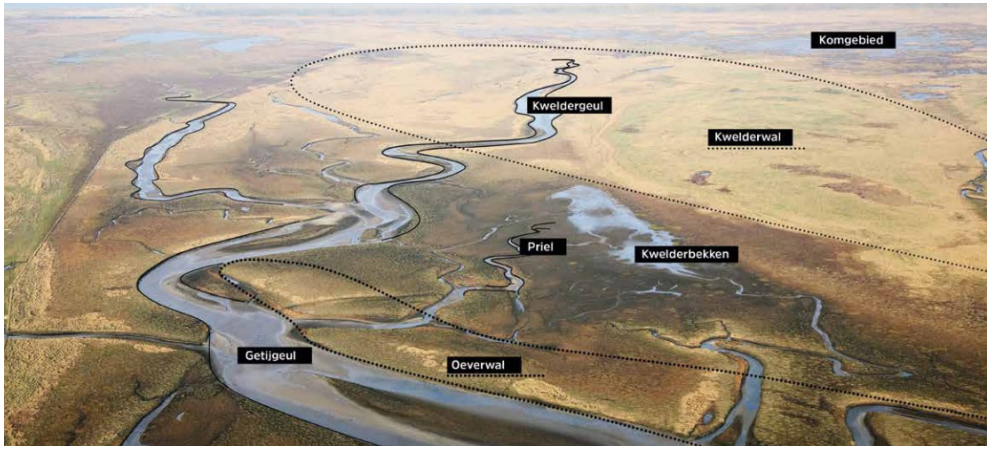
> Afb. 5 Zicht vanaf de straat richting het oosten

2. Het landschap

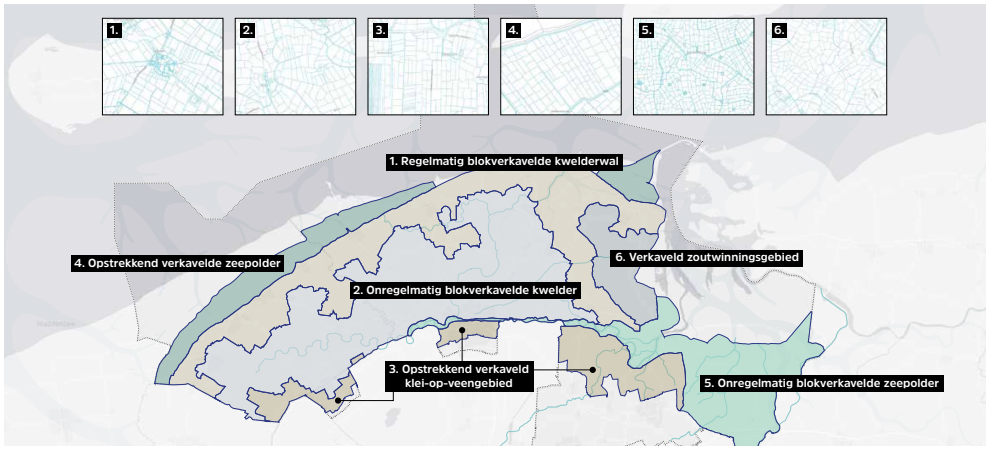
2.1 Landschapsgeschiedenis

De typische open kleigebieden bepalen voor een groot gedeelte het beeld van de gemeente Noardeast-Fryslân. Tijdens de ijstijden (het pleistoceen) is een zandondergrond ontstaan. De laatste tienduizend jaar (het holoceen) is hier klei en zand afgezet en veen gevormd. Dit vormt de basis van het open kleilandschap van Noardeast-Fryslân. Het landschap is ontstaan door het aanhoudend proces van kustvorming. De getijdenwerking (zie afb. 6) resulteerde in een gebied met getijdenbekkens, welke werden opgevuld met dikke kleipakketten. Ook ontstonden er zandplaten en verlandde het kustgebied meer en meer.[1]

Het landschapstype ‘bedijkt kwelderlandschap’ past bij het dorp Ljussens. Kwelderwallen zijn tussen 500 v. Chr. en 800 n. Chr. ontstaan. Grootschalige bedijkingen langs de Waddenzee en de Lauwerszee hebben bijgedragen aan het ontstaan van dit landschaptype. De lager gelegen gebieden konden na deze bedijkingen in gebruik worden genomen. Zo bouwde men voort op de aardkundige ondergrond. Er ontstonden bijvoorbeeld verschillende verkavelingspatronen op de kwelderwallen, kwelders en veenrandzone. De relatief hoger gelegen kwelderwal leende zich voor een blokvormige verkaveling, zie afb. 7.[2]

> Afb. 6 Impressie van het natuurlijke waddenlandschap (Cultuurland Advies)

> Afb. 7 Landschapseenheden van het kleigebied (Cultuurland Advies)

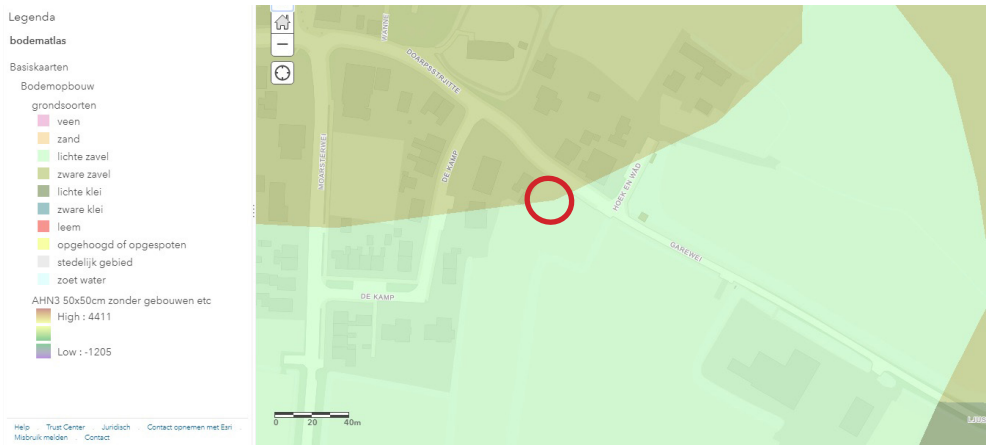
1 Barends, 2010, p. 17.
2 Cultuurland Advies, 2021, p. 79-124.

2. Het landschap

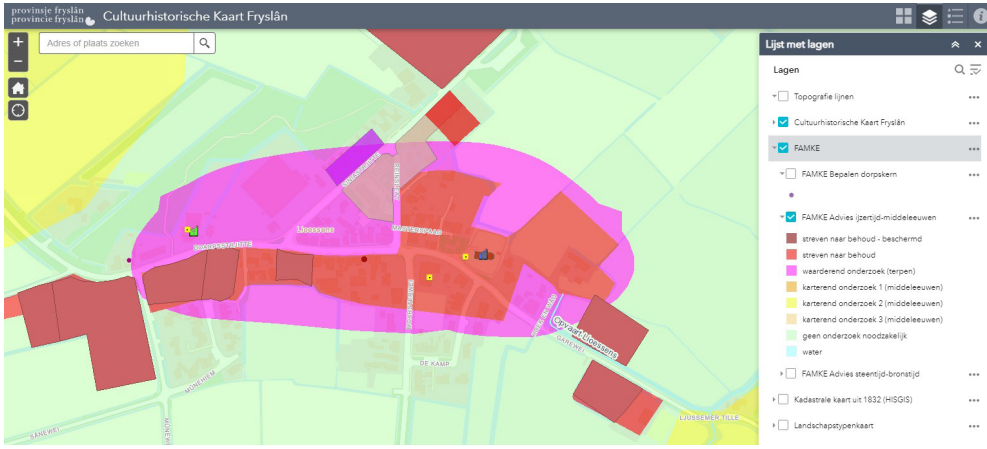
De bodematlas van de provincie Fryslân laat zien dat het perceel aan de Doarpsstrjitte overgaat van zware zavel naar lichte zavel, zie afb. 8.[3] Zavel is een grondsoort die bestaat uit zand en klei. Uit de bodemkaart van Nederland blijkt dat er in de bovengrond een moerige laag (bevat veel organische stof) te vinden is. De moerige gronden vormen een overgang van veengronden naar kleigronden.[4]

2.2 Cultuurhistorische waarden

Afbeelding 9 geeft de cultuurhistorische waarden van het dorp Ljussens weer.[5] Naast de cultuurhistorische waarde ‘kerken’ omvat het dorp een aantal gebouwen welke vallen onder de noemer ‘jongere bouwkunst’. Er zijn een aantal boerderijplaatsen aanwezig, zo ook ten oosten van het perceel aan de Doarpsstrjitte. Voor ditzelfde perceel is de terp van grote waarde, omdat de Cultuurhistorische Kaart Fryslân laat zien dat het perceel onderdeel is van de terp. Deze cultuurhistorische parels zijn vanaf de ijzertijd, tussen 500 – 250 v. Chr., ontstaan. De door de mens opgeworpen heuvel werd gebruikt om huizen op te bouwen. Daarom sluit het perceel aan de Doarpsstrjitte aan bij de cultuurhistorische functie van de plek.

> Afb. 8 Bodematlas rondom Ljussens (Provincie Fryslân)

> Afb. 9 Cultuurhistorische Kaart Fryslân (Provincie Fryslân)

3 Provincie Fryslân
4 WUR, 1992, p. 26.
5 Provincie Fryslân

3. Ruimtelijke kwaliteit

3.1 Provinciale visie

De structuurvisie ‘Grutsk op ’e Romte!’ van de provincie Fryslân geeft adviezen over de ruimtelijke kwaliteit. Van belang is het open kleiterpenlandschap en de vrij lege kweldervlakte met groene puntverdichtingen in de vorm van terpen, radiaire terpdorpen (met kerk), terpnederzettingen (zonder kerk) en (veelal verhoogde) boerderijerven, en eendenkooien met een ondergrond van zeeklei, een rijk stelsel van geulen, kreken en prielen en de vaarten en opvaarten naar dorpen en boerderijen. Voor het perceel aan de Doarpsstjitte in Ljussens zijn de volgende adviezen relevant:

--> In stand houden en beschermen van het ritme van de bebouwing op de kwelderwallen (open en besloten);
--> Scherp houden van de puntvormige verdichting in het landschap van (terp)dorpen waarbij het beeld wordt versterkt door de beplanting te concentreren in het dorp en bij de toegang tot het dorp;
--> Behouden en zichtbaar houden van het reliëf van de terpen in de dorpen. Behouden van de kleinschaligheid en de open ruimtes in de dorpen en van de zichtlijnen.[6]

Hieronder wordt uitgelegd waarom bebouwing op het perceel aan de Doarpsstrjitte past binnen deze provinciale visie. Het perceel is gelegen op de kwelderwal en sluit aan bij de bestaande bebouwing van het dorp. Hierdoor wordt het ritme van bebouwing op de kwelderwal en het open landschap daaromheen beschermd. Het perceel geeft de mogelijkheid om de terpdorpen te versterken door beplanting te concentreren bij de toegang tot het dorp. Het perceel is namelijk gelegen bij zo’n entree. Ook is er in het ontwerp rekening gehouden met zichtlijnen richting het open landschap (hoofdstuk 4). Zie afb. 10 voor een visualisering.

> Afb. 10 Relevante uitgangspunten uit de provinciale visie

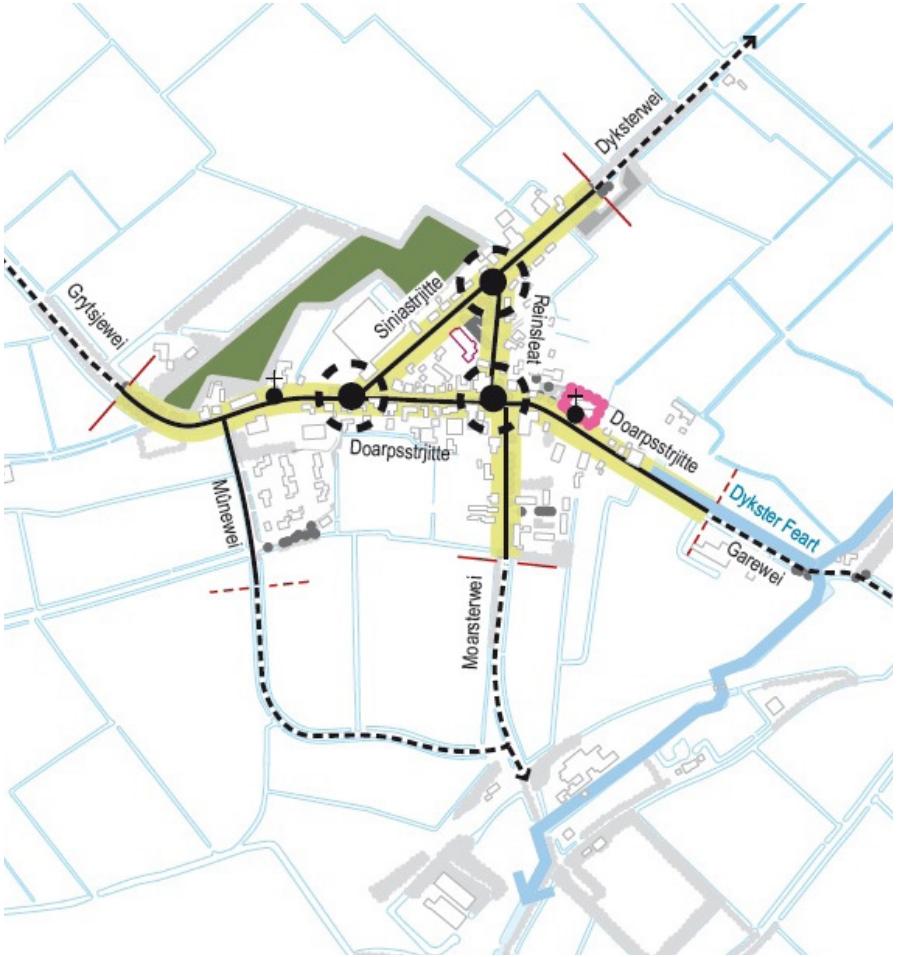
6 Provincie Fryslân, 2014, p. 58.

3. Ruimtelijke kwaliteit

3.2 Groenstructuur

Het perceel aan de Doarpsstrjitte geeft mogelijkheden om de groenstructuur te versterken. Ljussens heeft een kleine terp dat zich vooral in westelijke richting naar een splitsing van wegen heeft ontwikkeld. De landschappelijke ruimte tussen Moarre en Ljussens toont een overgang van het lage weidegebied rond Moarre in het zuiden naar het hoger liggende akkerbouwgebied rondom Ljussens. De bebouwing kenmerkt zich door een lintstructuur: een deel van de woningen zijn voorzien van achtererven direct grenzend aan het landschap, zo ook het perceel aan de Doarpsstrjitte. Deze directe relatie is plaatselijk nog zeer goed te ervaren door de doorzichten tussen de bebouwing op het achterliggende landschap. Deze doorzichten zijn gecreëerd in het ontwerp (zie hoofdstuk 4).

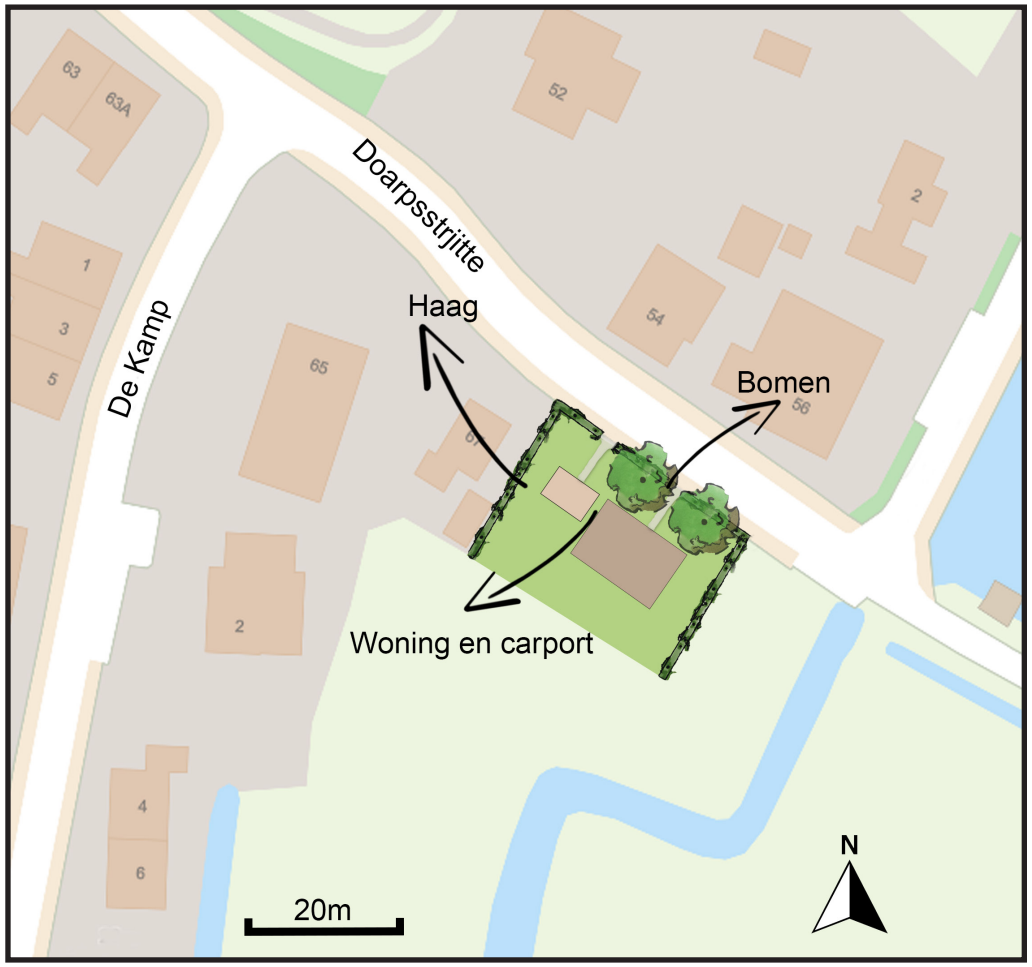
De Doarpsstrjitte maakt onderdeel uit van de groenhoofdstructuur, zie afb. 11. Uit de visie van het Groenstructuurplan van de voormalige gemeente Dongeradeel blijkt het wenselijk om begeleidende boomstructuur in het gras hier toe te voegen. Deze wens is verwerkt in het ontwerp (zie hoofdstuk 4).[7]

> Afb. 11 Groenstructuur van het dorp Ljussens (Gemeente Dongeradeel)

7 Gemeente Dongeradeel, 2015, p. 61-62.

4. Het ontwerp

> Afb. 12 Ontwerp perceel Doarpsstrjitte Ljussens

Het behouden van de ruimtelijke kwaliteit staat voorop. Zoals aangegeven sluit de woning aan bij de bestaande bebouwing van het dorp. Juist de openheid van het landschap en de geslotenheid bij de dorpen kenmerkt de ruimtelijke kwaliteit. In het ontwerp is te zien dat de woning aansluit bij de lintbebouwing.

Daarnaast is het van belang om voor zichtlijnen te zorgen door geen hoge opgaande beplantingen toe te passen. De voortuin leent zich perfect voor een boom, bijvoorbeeld een inheemse soort zoals iep, linde of wilg. De Doarpsstrjitte is gekenmerkt als een groenhoofdstructuur. De boom versterkt deze structuur.

Bronnen

Barends. (2010). Het Nederlandse landschap, Matrijs: Utrecht.

Cultuurland Advies. (2021). Landschapsbiografie Noardeast-Fryslân. Via: https://www.noardeast-fryslan.nl/sites/default/files/2021-03/Landschapsbiografie%20Noardeast-Frysl%C3%A2n%20-%20Definitieve%20Rapportage__lowres.pdf

Gemeente Dongeradeel. (2015). Groenstructuurplan.

Provincie Fryslân. Bodematlas. Via: https://www.fryslan.frl/home/kaarten_3208/item/bodematlas_724.html

Provincie Fryslân. Cultuurhistorische Kaart Fryslân. Via: https://www.fryslan.frl/home/kaarten_3208/item/cultuurhistorische-kaart-fryslan_721.html

Provincie Fryslân. (2014). Grutsk op ‘e Romte! Leeuwarden. Via: https://www.fryslan.frl/document.php?m=7&fileid=75124&f=9682c8a1f3d8c45276e782dbeab895a0&attachment=0

WUR. (1992). Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Via: http://maps.bodemdata.nl/pdf/ALGEMENE_BEGRIPPEN.pdf

Aanvraagformulier

Aanvraag ingediend op 19-09-2022

Normale procedure met advies in Wetterskip Fryslan

ALGEMENE INFORMATIE

- e-mail:
- aanvraagnummer: 00006688
- naam aanvraag: Normale procedure met advies
- bevoegd gezag: Wetterskip Fryslan

OP BASIS VAN ONDERSTAANDE LOCATIE

Aanvraagformulier

VRAGEN EN ANTWOORDEN UIT DE AANVRAAG

1. Wat is uw naam?
   -
2. Wat is uw emailadres?
   -
3. Wat is uw telefoonnummer?
   -
4. Doet u een aanvraag namens uzelf?
   - Nee
5. Namens wie vraagt u een watertoets aan?
   -
6. Wat is het emailadres van de initiatiefnemer?
   -
7. Wat is het telefoonnummer van de initiatiefnemer?
   -
8. In welke gemeente ligt het plan?
   - Noardeast Fryslân
9. Is er contact geweest met de gemeente?
   - Ja
10. Geef hier de naam van de contactpersoon van de gemeente.
    -
11. Wat is het emailadres van de contactpersoon?
    -
12. Neemt het verhard oppervlak in het stedelijk gebied toe?
    - Nee
13. Neemt het verhard oppervlak in landelijk gebied toe?
    - Ja
14. Met hoeveel m2 neemt het verhard oppervlak in het landelijk gebied toe?
    - 350

15. Wat voor compenserende maatregelen worden er in het plan genomen bij een toename verharding en/of demping oppervlaktewater?
    - n.v.t.

16. Geef aan wat er wordt uitgevoerd in het oppervlaktewater
    - keuzes:

17. Wordt er tijdelijk of permanent grondwater onttrokken?
    - Nee

18. Voeg een overzichtstekening toe van het plan
    - bestandsnaam: inrichtingsplan.jpg

19. Omschrijving van het plan
    - Bouw woning op het perceel kadastraal bekend gemeente Anjum, sectie F, nummer 1065 (deels) .

20. Straat en nummer van het plan
    - Doarpsstrjitte naast 67

21. Postcode en plaats van het plan
    - 9134 NL

22. Kadastraal adres
    - Anjum, sectie F, nummer 1065 (deels) .

23. Oppervlak van het plangebied in m2
    - 860

24. Tekening met de nieuwe situatie en/of compenserende maatregelen toename verharding/demping oppervlaktewater. Maximale bestandsgrootte te uploaden is 20 MB.
    - bestandsnaam: inrichtingsplan.jpg

25. Heeft u aanvullende opmerkingen?
    - Nee

OP BASIS VAN DE GEGEVEN ANTWOORDEN IN DE CHECK IS ONDERSTAANDE NODIG:

1. Normale procedure

2. Advies hoofdwater

DETAILS

1. Normale procedure

Voor je plan moet je de normale procedure met advies volgen. We verzoeken je het plan kenbaar te maken bij Wetterskip Fryslân via de knop ‘Direct aanvragen’.

Wat moet ik doen?

Wij vragen je om het plan bij ons in te dienen. Dit kun je doen via de knop ‘Direct aanvragen’ in het overzicht, in te loggen en hiermee de procedure af te ronden.

Uit de door jou ingevulde gegevens blijkt dat je plan grote invloed heeft op het water of de wateraspecten (zoals dijken, gemalen, stuwen of persleidingen) in de omgeving.

Onder ‘details’ van de samenvatting aanvraag staat aangegeven waar je per onderdeel rekening mee moet houden. Dit moet je verwerken in je ruimtelijk plan of besluit. We nemen contact met je op wanneer er nog een aanvulling nodig is op dit wateradvies.

Daarnaast moet je in je plan een onderdeel opnemen over de ‘toename verharding’. Kijk bij ‘Achtergrondinformatie’ wat wij van je verwachten.

Waar moet ik op letten?

Voor sommige werkzaamheden heb je een watervergunning nodig. Bijvoorbeeld als je een sloot wilt dempen, afvalwater wilt lozen op oppervlaktewater of grondwater wilt onttrekken. Soms is het doen van een melding voldoende. Via Omgevingsloket online www.omgevingsloket.nl kun je nagaan of je een watervergunning nodig hebt of een melding moet doen (vergunningcheck). Je kunt hier ook meteen de vergunning aanvragen of de melding doen.

Achtergrondinformatie

Watertoets

De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werken we met de Leidraad Watertoets. Hierin staat voor alle wateraspecten uitgangspunten omschreven waar je rekening mee moet houden. Ook is er informatie te vinden over de te nemen maatregelen. Je kunt de leidraad vinden via deze link: www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen-wetten-en-regels/online-watertoets-voor-nieuwe-plannen

Toename verharding

Wij willen je verzoeken om in de waterparagraaf de volgende passage op te nemen over het onderdeel toename verharding. Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Het is niet toegestaan zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m2 onverharde grond in stedelijk gebied en 1500 m2 in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in dit wateradvies. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Bij het graven van extra oppervlaktewater hanteren wij de volgende compensatienorm:

- Boezem 5%, dit heeft alleen betrekking op de Friese boezem;
- Polder 10%,
- Vrij afstromend, alternatieve maatregelen.

Uiteraard is het toepassen van alternatieve maatregelen in het plan ook mogelijk. Afhankelijk van de maatregel kunnen andere normen gelden dan hier vermeld. Zie de ‘Leidraad watertoets’ voor meer informatie over compenserende maatregelen of neem contact op met ons. Indien er niet wordt gecompenseerd door extra oppervlaktewater te graven waarbij bovenstaande percentages worden gehanteerd of indien er geen overeenstemming plaatsvindt in de watertoetsprocedure over alternatieve maatregelen dan dient een watervergunning bij het waterschap te worden gevraagd.

Bekijk ook de ‘Leidraad Watertoets’ voor meer informatie over maatregelen die je kunt treffen om te compenseren. Als je niet compenseert dan moet je een watervergunning aanvragen voor het snel afvoeren van regenwater.

Klimaat

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Meer informatie hierover kun je vinden op ‘De Friese klimaatatlas’: www.frieseklimaatatlas.nl

Privacyverklaring

Nadere informatie over de verwerking van je gegevens en je rechten vind je op https://www.wetterskipfryslan.nl/over-de-site/privacyverklaring

2. Advies hoofdwater

Je raakt een hoofdwater.

Wat moet ik doen?

We verzoeken je om het plan bij ons aan te vragen, via de blauwe knop ‘Direct aanvragen’ in het overzicht op de vorige pagina

Waar moet ik op letten?

Onze hoofdwateren hebben een belangrijke aan-, af- en doorvoerfunctie en we verzoeken je hier rekening mee te houden zie: https://www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/leggerkaart. Aan weerszijden van een hoofdwatergang ligt een beschermingszone 5 meter. De beschermingszone is nodig voor de bereikbaarheid voor beheer en onderhoud aan de hoofdwatergang. Werkzaamheden binnen de beschermingszone van hoofdwatergangen betreffen een vergunningsplichtige activiteit https://www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen-wetten-en-regels/vergunning-check-meteen-of-maak-een-afspraak.

Achtergrondinformatie

Meer informatie hierover kun je vinden in de Leidraad Watertoets (onder andere paragraaf 4.3.1) https://www.wetterskipfryslan.nl/documenten/vergunningen-wetten-en-regels/leidraad-watertoets_2013.pdf

DE | STEEKPROEF
archeologisch onderzoeks- en adviesbureau

Lioessens, Doarpstrjitte naast 67

(Gemeente Noardeast-Fryslân, Fr.)

Een Archeologisch Bureauonderzoek &
Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)
Verkennende en Karterende Fase

Definitief

Steekproefrapport 2022-09/07

DE STEEKPROEF
archeologisch onderzoeks- en adviesbureau

Lioessens, Doarpstrjitte naast 67

(Gemeente Noardeast-Fryslân, Fr.)

Een Archeologisch Bureauonderzoek &
Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)
Verkennende en Karterende Fase

Definitief

Steekproefrapport 2022-09/07

DE STEEKPROEF
archeologisch onderzoeks- en adviesbureau

Lioessens, Doarpstrjitte naast 67
(Gemeente Noardeast-Fryslân, Fr.)
Een Archeologisch Bureauonderzoek &
Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)
Verkennende en Karterende Fase

Een onderzoek in opdracht van
Dantuma Advies

Steekproefrapport 2022-09/07
ISSN 1871-269X
Status: **definitief**

Auteur:
fysisch geograaf / senior KNA-prospector.
Autorisatie , senior KNA-archeoloog/-prospector. Actorregistraties respectievelijk:
92394548 en 35453178

Goedgekeurd door de bevoegde overheid
gemeente Noardeast-Fryslân
dhr. P. Braam d.d. 12 december 2022

De Steekproef bv werkt volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 4.1 en SIKB-BRL 4000.
Voor dit onderzoek gelden protocollen 4002 & 4003.
Foto's en tekeningen zijn gemaakt door De Steekproef, tenzij anders vermeld.

© De Steekproef bv, 12 december 2022

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt zonder bronvermelding.

De Steekproef bv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

De Steekproef bv Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau
adres Hogeweg 3, 9801 TG Zuidhorn
telefoon 050 – 5779784
internet www.desteekproef.nl
e-mail info@desteekproef.nl
kvk 02067214

DE STEEKPROEF
archeologisch onderzoeks- en adviesbureau

Inhoud

Samenvatting

Administratieve gegevens van het plangebied

1. Inleiding 1
   1.1 Aanleiding en doel (KNA 4.1: LS01) 1
   1.2 Beleidskader (KNA 4.1: LS01) 2
   1.3 Locatie (KNA 4.1: LS01, LS02) 3

2. Bureauonderzoek (KNA 4.1: LS06) 4
   2.1 Bronnen 4
   2.2 Fysische geografie (KNA 4.1: LS04) 4
   2.3 Archeologie (KNA 4.1: LS04) 5
   2.4 Historische geografie (KNA 4.1: LS03) 7
   2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 4.1: LS05) 9

3. Veldonderzoek (KNA 4.1: VS05) 10
   3.1 Methoden en technieken (KNA 4.1: VS01) 10
   3.2 Resultaten veldwerk (KNA 4.1: VS02, VS03) 11
   3.3 Vondsten (KNA 4.1: VS02, VS03) 12

4. Conclusies en advies (KNA 4.1: VS07) 13

Gebruikte bronnen
Lijst van figuren en tabellen
Archeologische periodes

Appendix: Boorstaten en Laagbeschrijvingen boringen volgens Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode

Samenvatting

In verband met de geplande bouw van een woning is een verkennend en karterend archeologisch onderzoek uitgevoerd op een terrein naast de Doarpstrjitte 67 te Lioessens, gemeente Noardeast-Fryslân, provincie Fryslân. De exacte diepte van de bodemingrepen is nog niet bekend, maar doorgaans worden voor woningbouw funderingssleuven gegraven tot een diepte van circa 0,8 meter beneden maaiveld. Dit graafwerk vormt mogelijk een bedreiging voor archeologische waarden. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op de aanwezigheid van archeologische waarden. Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek (protocol 4002) en een veldonderzoek, verkennende en karterende fase (IVO-O; protocol 4003). Bij het bureauonderzoek zijn bronnen geraadpleegd op het gebied van fysische geografie, archeologie en historische geografie. Tijdens het veldonderzoek zijn zes boringen geplaatst om de opbouw en gaafheid van de bodem te bepalen en te zoeken naar archeologische materialen.

Omstreeks de romeinse tijd ontwikkelde zich ter plaatse van het tegenwoordige Lioessens een kwelderwal. Het plangebied naast Doarpstrjitte 67 ligt op het oostelijke uiteinde van deze wal. Het grenst aan de historische dorpskern van Lioessens. Archeologische waarden in de omgeving betreffen vooral laat-middeleeuwse terpen. Op oude kaarten staat geen bebouwing aangegeven in het plangebied. Het terrein wordt hierop afwisselend weergegeven als akker en als weiland.

In het gebied is een pakket geroerde klei vastgesteld met diktes van 60 tot 165 centimeter. Mogelijk is er geboord in een spoor van bijvoorbeeld een fundering van een boerderij van lang geleden. Verspreid in het gebied zijn scherven middeleeuws kogelpotaardewerk gevonden. Plaatselijk zijn verhoogde concentraties fosfaten aanwezig die doorgaans ontstaan onder stallen. Bij het onderzoek zijn vrijwel geen materialen gevonden die eenduidig dateren uit de nieuwe tijd. Door langdurig gebruik als akker zullen ondiepe sporen van een eventuele vindplaats verloren zijn gegaan. Diepe delen van sporen kunnen wel bewaard gebleven zijn. De scherven kogelpotaardewerk vormen een aanwijzing voor de aanwezigheid van een vindplaats uit de middeleeuwen.

selectie-advies door senior KNA-prospector drs.
Aangezien het onderzoek aanwijzingen heeft opgeleverd voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats uit de middeleeuwen en aangezien eventuele diepere delen van archeologische resten bewaard gebleven zijn, adviseren wij om geen graafwerk uit te voeren dat dieper reikt dan +0,2 meter NAP. Concreet betekent dit dat als het peil van de te bouwen woning bijvoorbeeld op +1,0 meter NAP komt te liggen, dat voor de funderingssleuven niet dieper gegraven mag worden dan 0,8 meter beneden peil. De woning is gepland op de plek van boring 4 waar de maaiveldhoogte +0,75 meter NAP bedraagt en dus tot maximaal 55 centimeter beneden maaiveld gegraven mag worden. Als vooraf het maaiveld iets wordt opgehoogd, dan kan iets dieper gegraven worden. Bodemingrepen boven +0,2 meter NAP zullen gezien de resultaten van het booronderzoek niet of nauwelijks leiden tot verstoring van archeologische resten.

Als graafwerk nodig is dat dieper reikt dan +0,2 meter NAP dan adviseren wij nader archeologisch onderzoek in de vorm van proefsleuven. Een dergelijk onderzoek dient te worden uitgevoerd door een daartoe gecertificeerd bureau volgens een vooraf door de bevoegde overheid goedgekeurd Programma van Eisen (PvE).

selectiebesluit bevoegde overheid
Dit rapport is ter toetsing voorgelegd aan de bevoegde overheid, de gemeente Noardeast-Fryslân. Namens deze liet liet dhr. P. Braam op 12 december 2022 weten bovenstaand selectie-advies over te nemen. Tenslotte geldt voor al het graafwerk dat als archeologische

waarden worden aangetroffen en/of vondsten worden gedaan, dat daarvan direct melding dient te worden gemaakt conform de Erfgoedwet 2015, artikel 5.10. Wij adviseren dit te doen bij de gemeente Noardeast-Fryslân.

Administratieve gegevens van het plangebied

Tabel 1: Lioessens, Doarpstrjitte naast 67: administratieve gegevens.

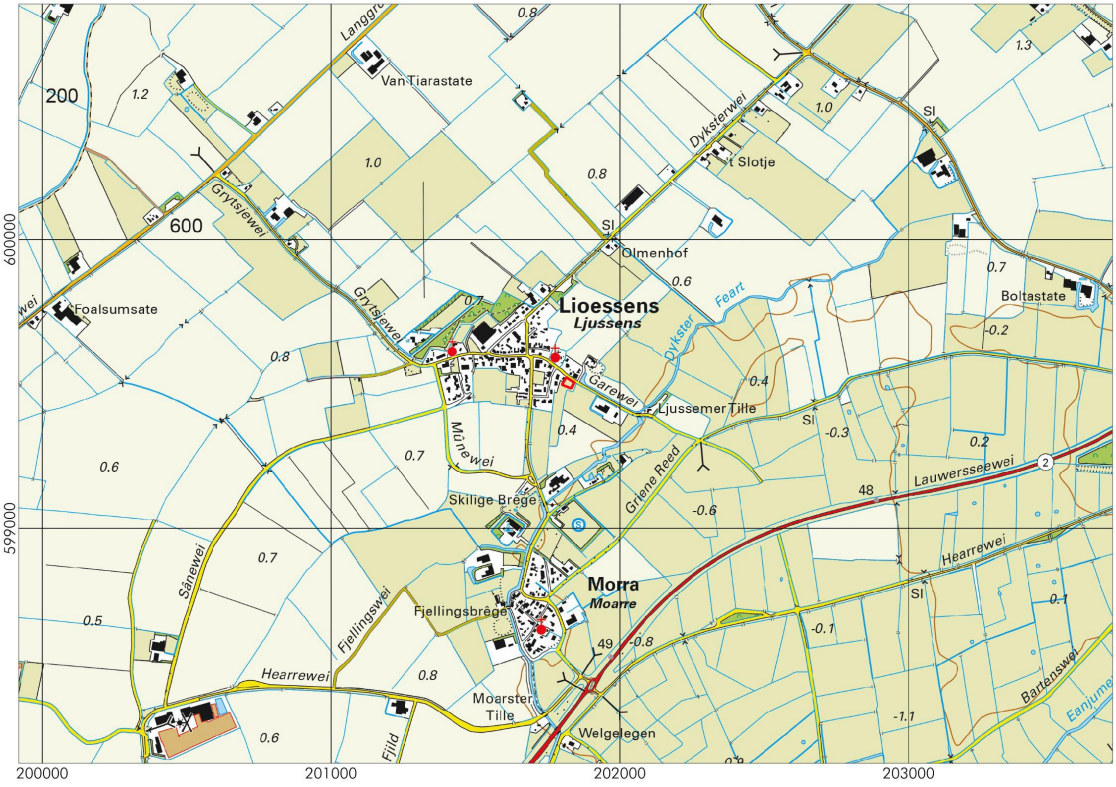
Provincie	Fryslân
Gemeente	Noardeast-Fryslân
Plaats	Lioessens
Toponiem	Doarpstrjitte naast 67
Kaartblad	6E
Hoekcoördinaten	noord: 201,816 / 599,523 west: 201,800 / 599,498 oost: 201,842 / 599,505 zuid: 201,832 / 599,485
Kadastrale perceelnummers	F1065
Bestemmingsplan Bûtengebiet Dongeradeel 2013	enkelbestemming: agrarisch dubbelbestemming: niet vermeld op ruimtelijkeplannen.nl
Oppervlak	0,087 hectare
NAP-hoogte maaiveld	+1 meter NAP
Huidig grondgebruik	weiland
Soort onderzoek	bureauonderzoek & veldonderzoek verkennende en karterende fase
Opdrachtgever	Dantuma Advies
Uitvoerder	De Steekproef drs. senior KNA-prospector)
Bevoegde overheid	gemeente Noardeast-Fryslân
Steekproef projectcode	2022-09/07
Onderzoeksmeldingsnummer	5289758100
Datum veldwerk	20 september 2022
Maximale diepte onderzoek	200 centimeter onder maaiveld
Beheer en plaats documentatie	De Steekproef bv / Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed / DANS / Noordelijk Archeologisch Depot / DINO-loket (boorgegevens)

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel (KNA 4.1: LS01)

In opdracht van Dantuma Advies is een inventariserend archeologisch veldonderzoek, uitgevoerd naast Doarpstrjitte 67 te Lioessens, gemeente Noardeast-Fryslân, provincie Fryslân (zie Figuur 1). Aanleiding voor het onderzoek is de geplande bouw van een woning (zie Figuur 10). Doorgaans worden voor woningbouw funderingssleuven gegraven tot een diepte van ongeveer tachtig centimeter beneden maaiveld. Het graafwerk voor de fundering en kabels en leidingen vormt mogelijk een bedreiging voor archeologische waarden. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op de aanwezigheid van archeologische resten.

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek verkennende en karterende fase (IVO-O). Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een archeologisch verwachtingsmodel van het gebied aan de hand van beschikbare fysisch-geografische, archeologische en historisch-geografische informatie. Tijdens het veldonderzoek is dit verwachtingsmodel getoetst. Daartoe zijn de opbouw en gaafheid van de bodem bepaald en is gezocht naar archeologische materialen.

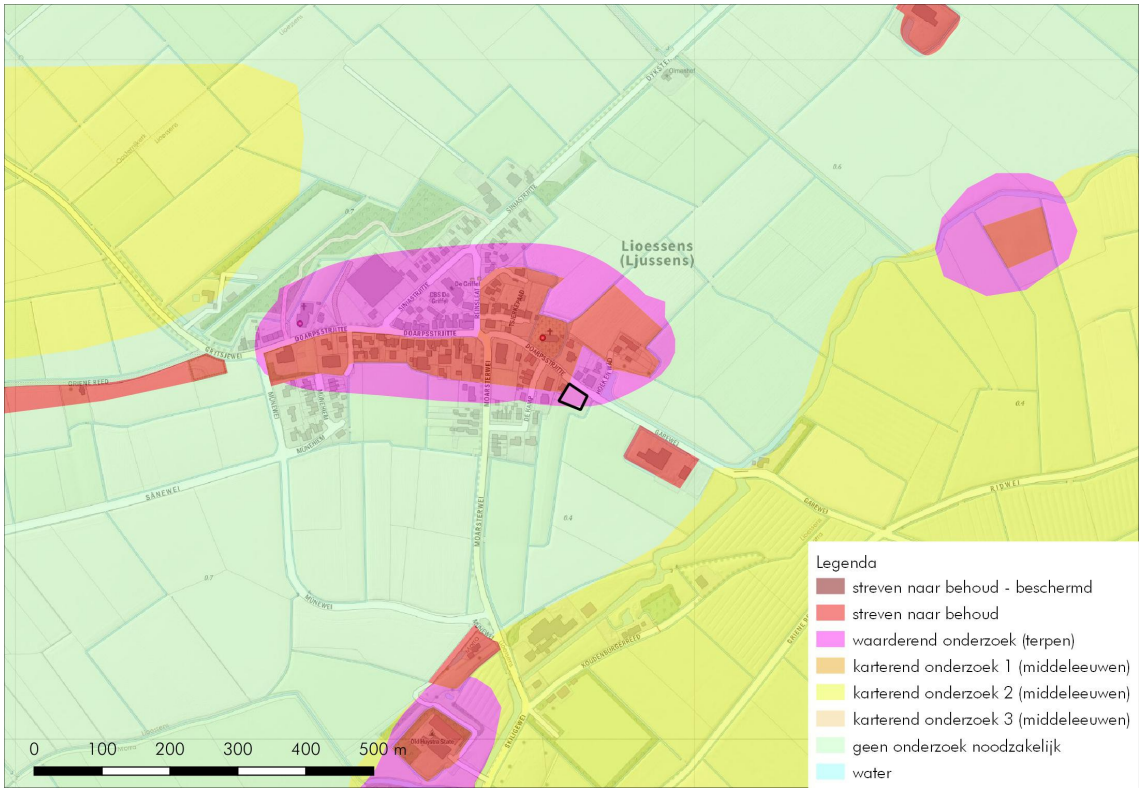

Figuur 1: Lioessens, Doarpstrjitte naast 67: uitsnede van de topografische kaart 1:25.000. Het plangebied is rood omlijnd. Bron: Topografische Dienst Kadaster 2022.

1.2 Beleidskader (KNA 4.1: LS01)

In Bestemmingsplan Bûtengebied Dongeradeel (vastgesteld 27 juni 2013) heeft het plangebied een enkelbestemming 'agrarisch'. Een dubbelbestemming wordt niet vermeld op www.ruimtelijkeplannnen.nl.

Op de advieskaart ijzertijd – middeleeuwen van de Friese Archeologische MonumentenKaart Extra (FAMKE, zie Figuur 2) staat het plangebied (met uitzondering van de zuidelijke punt) als 'waarderend onderzoek terpen'. De toelichting hierop luidt: *Deze gebieden betreffen archeologische vindplaatsen, te weten terpen of terpzolen, die archeologische vondsten en sporen bevatten. Ook afgegraven terpen, waarvan de terpzool slechts nog rest, kunnen nog waardevolle diepere sporen bevatten, zoals waterputten en sloten. De precieze waarde en omvang van deze terpen of terpzolen is echter nog niet bekend. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer 50 m² een waarderend booronderzoek te laten uitvoeren, waarbij duidelijk wordt wat de waarde van de bestaande vindplaats is. Op basis van de resultaten van het waarderend onderzoek kan het gebied eventueel bestempeld worden als 'archeologisch waardevol', waarbij geldt dat men moet streven naar behoud ervan (zie advies 'streven naar behoud'). De resultaten kunnen ook uitwijzen dat de voorgenomen ingreep niet bezwaarlijk is, of met welke randvoorwaarden in het plan rekening dient te worden gehouden.*

Figuur 2: Lioessens, Doarpstrjitte naast 67: uitsnede van de Friese Archeologische MonumentenKaart Extra (FAMKE), periode ijzertijd – middeleeuwen. Het plangebied is zwart omlijnd. Het valt grotendeels binnen gebied waarvoor geldt 'waarderend onderzoek (terpen)'.

1.3 Locatie (KNA 4.1: LS01, LS02)

Lioessens ligt in het noordoosten van de provincie Fryslân. Het plangebied ligt op de zuidoostelijke rand van het dorp waar de Doarpstrjitte overgaat in de Garewei (zie Figuur 1). Westelijk van het plangebied staat een woning aan de Doarpstrjitte 67 en noordelijk aan de overkant van de weg bevindt zich huisnummer 56. Tijdens het onderzoek was het terrein nog in gebruik als grasland (zie Figuur 3). Volgens informatie van het Kabels en Leidingen InformatieCentrum (KLIC) lopen er geen kabels of leidingen door het gebied.

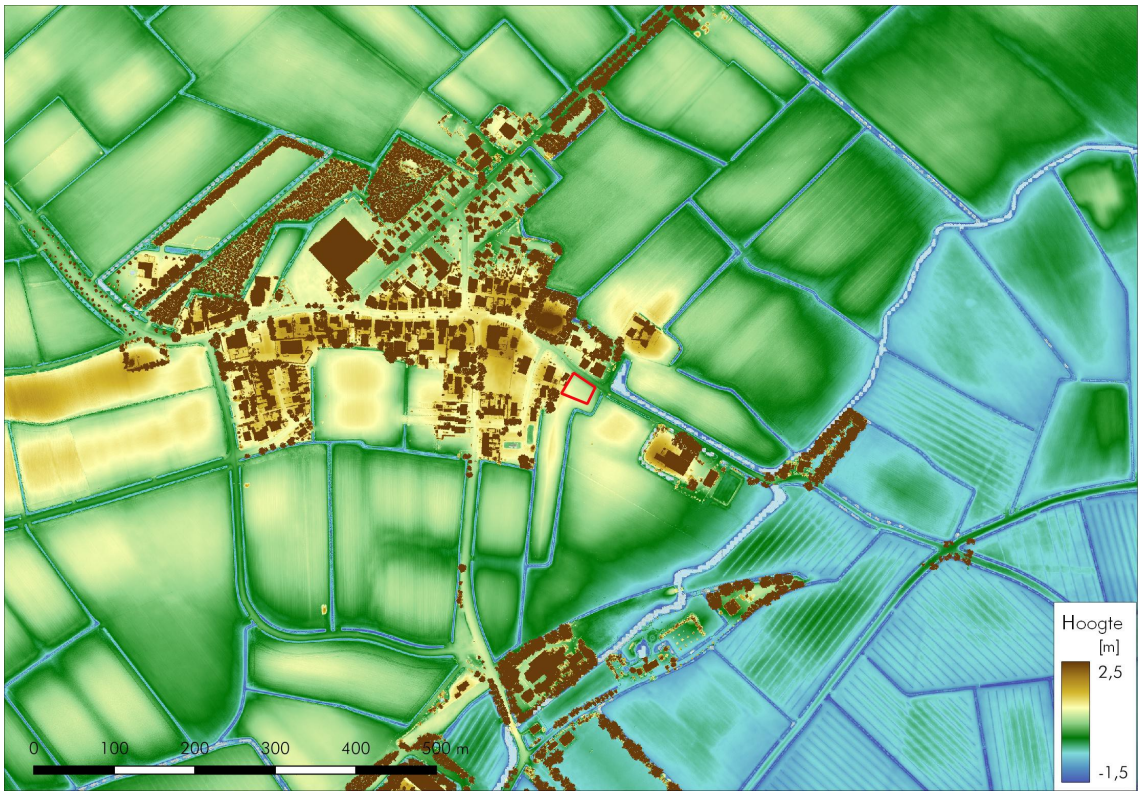
Figuur 3: Lioessens, Doarpstrjitte naast 67: foto genomen in westelijke richting. De rood-witte jalons markeren de zes boorlocaties.

2. Bureauonderzoek (KNA 4.1: LS06)

2.1 Bronnen

Tijdens het bureauonderzoek is de bestaande relevante kennis van het plangebied verzameld. De gebruikte bronnen voor het onderzoek staan aan het eind van dit rapport. Eén van de bronnen is ARCHIS 3, het archeologisch registratie- en informatiesysteem van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Deze databank is toegankelijk voor organisaties die werkzaam zijn in de archeologie. Het bevat een GIS-systeem waarin onder meer een archeologische kaart en aardkundige kaarten geraadpleegd kunnen worden.

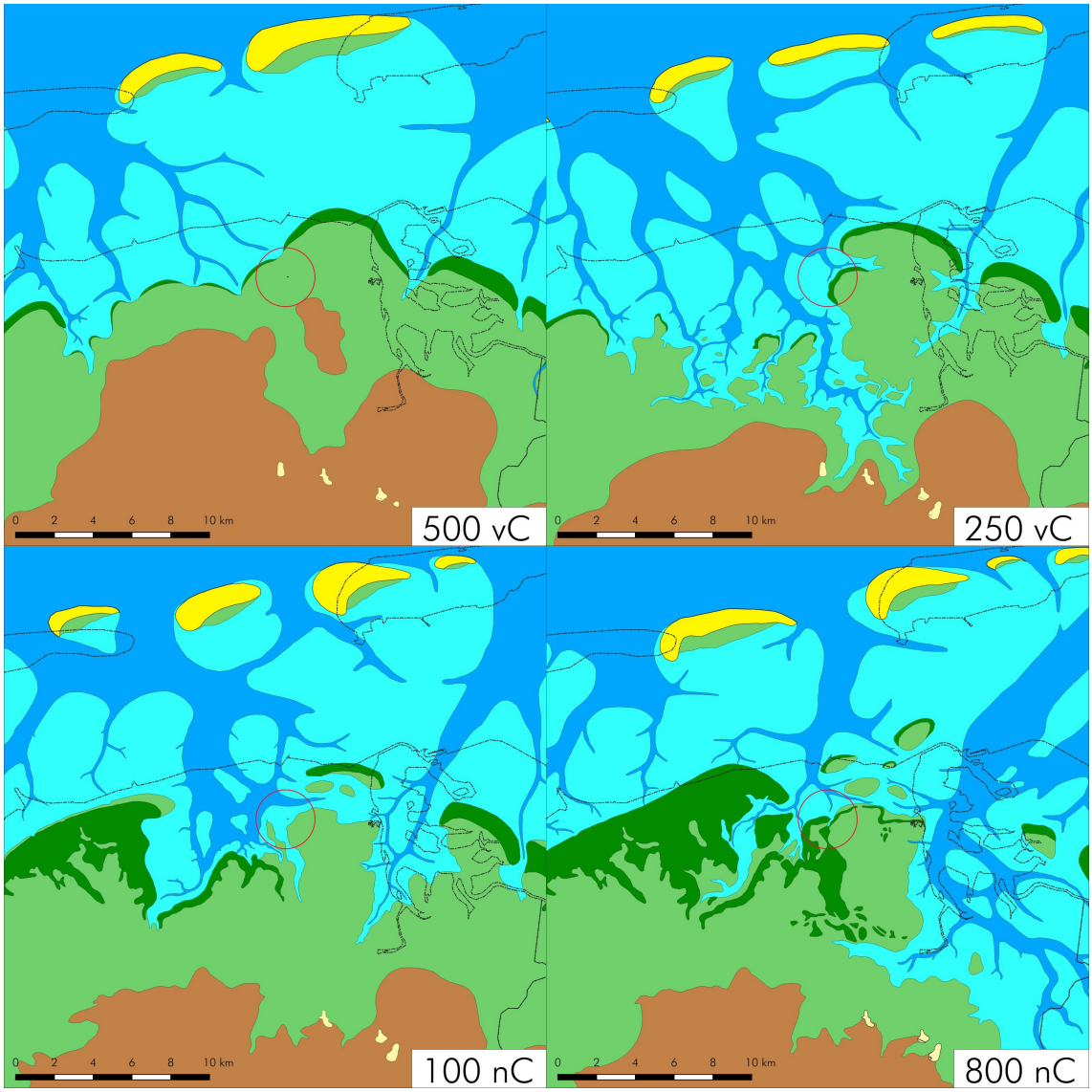
2.2 Fysische geografie (KNA 4.1: LS04)

Figuur 4: Lioessens, Doarpstrjitte naast 67: hoogtekaart gemaakt met behulp van het Actueel Hoogtebestand Nederland 4 uit 2020. Het plangebied is rood omlijnd.

Het maaiveld binnen het plangebied loopt af van +1,2 meter NAP in het westen tot +0,4 meter NAP in het oosten (zie Figuur 4). De top van het pleistocene zand ligt tussen -6 en -8 meter NAP dus op ruim zeven meter beneden maaiveld (Vos & De Vries 2013). Op een paleogeografische reconstructie van 500 vC van Vos *et al.* (2018) wordt ter plaatse van Lioessens een kwelder weergegeven (zie Figuur 5). Op een daaropvolgende reconstructie van 250 vC is een zee-inbraak opgetreden waardoor het kweldergebied is teruggedrongen en ter plaatse van Lioessens opnieuw intergetijdengebied ligt. Op een reconstructie van 800 nC heeft zich ter plaatse van het dorp een kwelderwal gevormd. Het plangebied ligt op het oostelijke uiteinde van deze kwelderwal op de overgang naar een achtergelegen kleine inham van de zee. Deze situatie lijkt nu nog herkenbaar op de hoogtekaart van Figuur 4.

Op de geomorfologische kaart (niet afgebeeld) maakt het plangebied deel uit van een terp. Op de bodemkaart (niet afgebeeld) maakt alleen de noordelijke punt deel uit van deze terp en staat de rest van het plangebied als kalkrijke poldervaaggrond in lichte zavel.

Figuur 6: Lioessens, Doarpstrjitte: paleogeografische reconstructies van het noordoosten van Friesland. Het plangebied is de stip in het midden van de cirkel. Blauw = zee, lichtblauw = intergetijdengebied, groen = kwelder, donkergroen = kwelderwal, bruin = veenmoeras. Bron: Vos *et al.* 2018.

2.3 Archeologie (KNA 4.1: LS04)

Het plangebied grenst aan AMK-terrein 9800, de historische dorpskern van Lioessens die tevens een laat-middeleeuwse terp bevat (zie Figuur 7). Ook archeologische waarden uit de omgeving betreffen vooral laat-middeleeuwse terpen (zie Tabel 2). Eenduidig oudere archeologische resten zijn binnen vijfhonderd meter niet bekend. Alleen bij AMK-terrein 9803 vermeldt ARCHIS expliciet als vroegste datering vroege middeleeuwen.

Figuur 6: Lioessens, Doarpstrjitte naast 67: archeologische waarden rondom het plangebied. Groene stippen zijn vondstlocaties, paarse terreinen staan op de Archeologische MonumentenKaart, gele terreinen zijn in ARCHIS aangemeld als onderzoeksgebied. Het plangebied is rood omlijnd. Bron: Archis3.

Tabel 2: Lioessens, Doarpstrjitte naast 67: AMK-terreinen, vondsten en onderzoeksmeldingen zoals weergegeven in Figuur 6

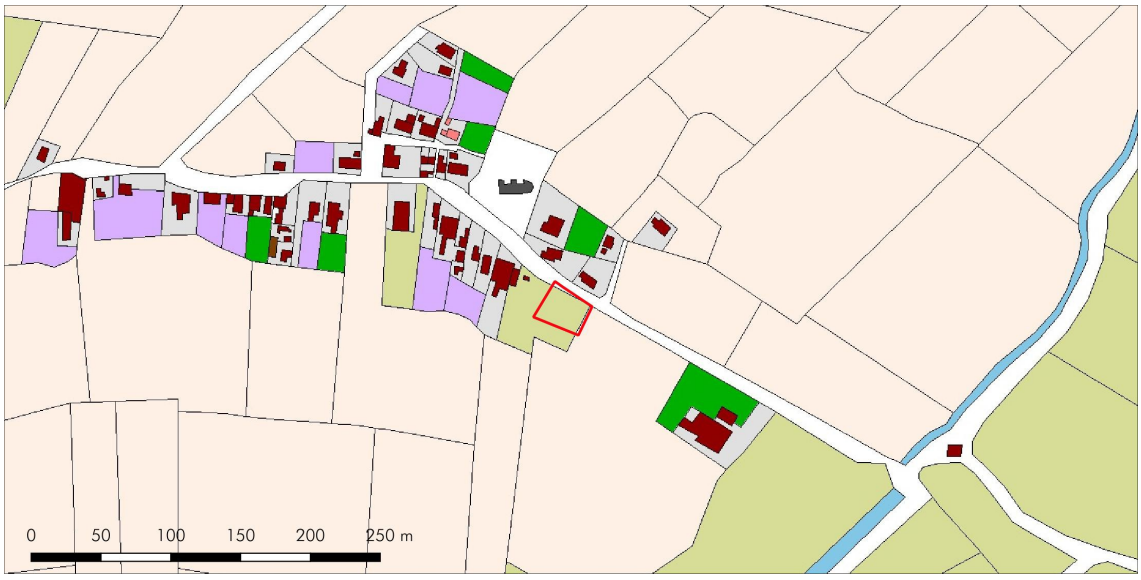
zaaknummer	omschrijving	datering
406	terp	late middeleeuwen
430	terp	late middeleeuwen
9731	huisterp	late middeleeuwen – nieuwe tijd
9790	terp	late ijzertijd – middeleeuwen
9696	huisterp	late middeleeuwen
9798	huisterp	late middeleeuwen
9800	terp en historische dorpskern Lioessens	middeleeuwen – nieuwe tijd
9803	terp	middeleeuwen
15060	huisterp	late middeleeuwen
15069	huisterp	late middeleeuwen
3026073100	keramieken spinklos en netverzwaarder, houten lepel	neolithicum – nieuwe tijd
	dobbelsteen van dierlijk bot	romeinse tijd – middeleeuwen
	2 scherven kogelpotaardewerk	middeleeuwen
3211011100	terp en scherven kogelpotaardewerk	late middeleeuwen
3281945100	zilveren munt	late middeleeuwen B

2.4 Historische geografie (KNA 4.1: LS03)

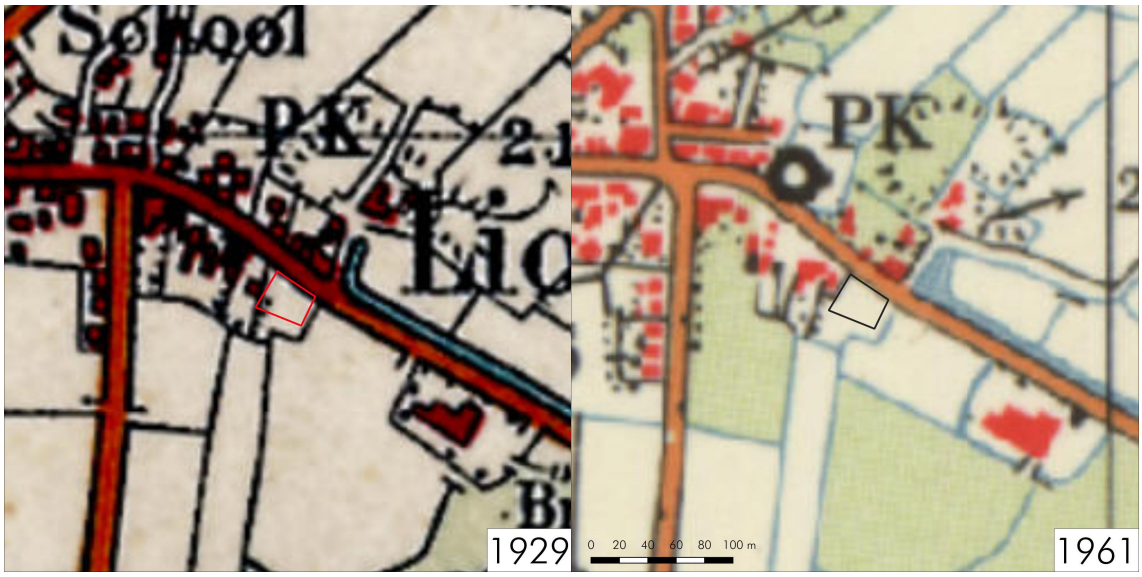
Op een kaart uit de Atlas van Schotanus uit 1718 ligt het plangebied ook al op de zuidoostelijke rand van het dorp (zie Figuur 7). Op de kadastrale kaart van 1811-1832 maakt het plangebied deel uit van een perceel dat in gebruik was als weiland (zie Figuur 8). Op topografische kaarten uit 1929 en 1961 is de situatie nog sterk vergelijkbaar, maar was het gebied in gebruik als akker (zie Figuur 9). In het plangebied lijkt geen bebouwing te zijn geweest tijdens de laatste tweehonderd jaar.

Figuur 7: Lioessens, Doarpstrjitte naast 67: uitsnedes uit de Atlas van Schotanus van 1718. Het plangebied is zwart omlijnd. Bron: www.frieslandopdekaart.nl

Figuur 8: Lioessens, Doarpstrjitte naast 67: uitsnede van de kadasterkaart van 1811-1832 ingekleurd door www.hisgis.nl. Het plangebied is rood omlijnd.

Figuur 9: Lioessens, Doarpstrjitte naast 67: uitsnede van topografische kaarten uit 1929 en 1961. Het plangebied is rood en zwart omlijnd. Het was in gebruik als akker.

2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 4.1: LS05)

Het plangebied naast Doarpstrjitte 67 kan archeologische resten bevatten die dateren vanaf de middeleeuwen. De kans op vroegere resten is klein, doordat het gebied omstreeks de late ijzertijd door een zee-inbraak was veranderd in een intergetijdengebied met dagelijkse overstromingen door de zee. Mogelijk loopt de laat-middeleeuwse dorpsterp door tot in het noordwesten van het plangebied of verder. In dat geval zal een terplaag aanwezig zijn met hierin bewoningsafval zoals scherven aardewerk en bot. Eventuele archeologische resten zullen door de ondiepe ligging zijn aangetast door gebruik als akker.

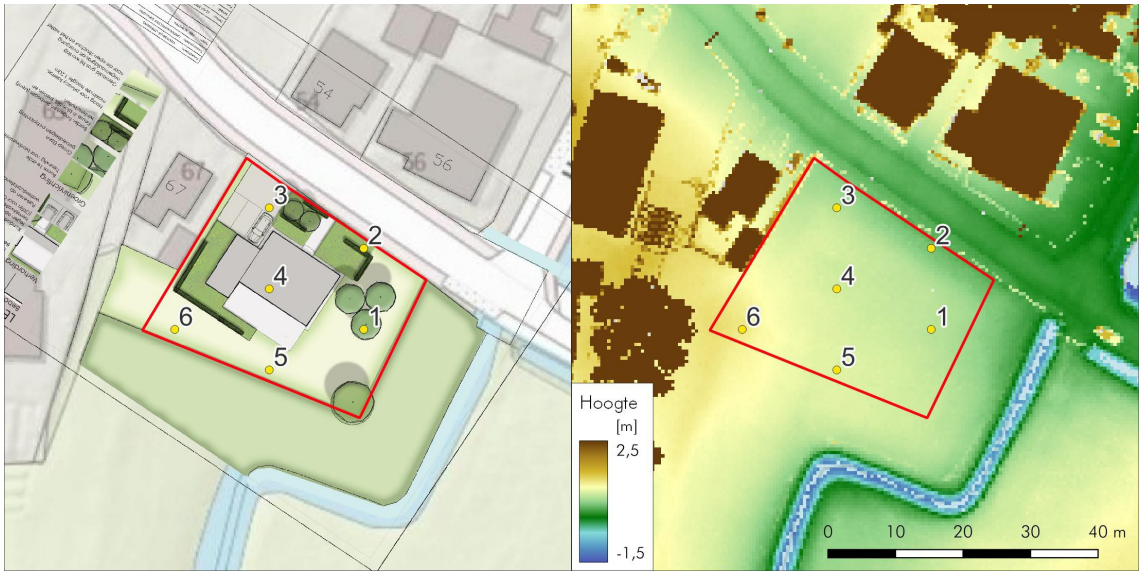
Tabel 3: Lioessens, Doarpstrjitte naast 67: specificatie archeologische verwachting.

datering:	middeleeuwen
diepteligging:	vanaf het maaiveld
locatie:	toenemende kans in noordwestelijke richting
complextype:	terp, nederzetting
omvang:	kan hele plangebied beslaan
gaafheid en conservering:	kans op organische conservering
mogelijke uiterlijke kenmerken:	terplaag / bewoningslaag met scherven aardewerk, bot, puin, spikkels gebakken klei en houtskool
mogelijke verstoringen:	gebruik als akker

3. Veldonderzoek (KNA 4.1: VS05)

3.1 Methoden en technieken (KNA 4.1: VS01)

Het veldwerk is uitgevoerd op 20 september 2022. Er zijn zes boringen gedaan op onderlinge afstanden van twaalf of vijftien meter (zie Figuur 10). De gemiddelde boordichtheid is ruim zestig boringen per hectare. De boringen zijn uitgevoerd met een edelmanboor met een diameter van zeven centimeter tot een diepte van 1,2 meter. Vanaf die diepte zijn ze vervolgd met een guts met een diameter van drie centimeter tot een einddiepte van twee meter. De opgeboorde grond is onderzocht door het laagsgewijs af te snijden in de boorkop en de guts. De boringen zijn beschreven volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (ASB). De locaties en hoogtes zijn ingemeten met een RTK-GPS met een maximale onnauwkeurigheid van enkele centimeters. De resultaten van de boringen zijn opgenomen in de Appendix in de vorm van boorstaten en laagbeschrijvingen. Ter plaatse van enkele molshopen is aan het maaiveld gezocht naar archeologische materialen. In het algemeen was de vondstzichtbaarheid slecht door de dichte grasbegroeiing (zie Figuur 3).

Figuur 10: Lioessens, Doarpstrjitte naast 67: boorpuntenkaart met als achtergrond een plankaart zoals aangeleverd door de opdrachtgever (links) en een hoogtekaart gemaakt met het AHN4 (rechts). De genummerde punten zijn de locaties van de boringen.

3.2 Resultaten veldwerk (KNA 4.1: VS02, VS03)

De ondergrond van het plangebied naast Doarpstrjitte 67 bestaat uit zandige klei die is afgezet toen zich hier nog een open getijdengebied bevond waar golven vanuit de Waddenzee makkelijk konden doordringen. Op deze ongeroerde, natuurlijke klei ligt een pakket geroerde grond dat bij de zes boringen diktes heeft van respectievelijk 60, 110, 165, 110, 145 en 85 centimeter. Bij boringen 1 en 6 waar het pakket geroerde grond het minst dik is, ligt de top van de natuurlijke klei op respectievelijk +4 en +27 centimeter NAP (60 en 85 centimeter beneden maaiveld). De bodemopbouw bestaat bij beide boringen uit een dubbele akkerlaag met daaronder een rommelige laag. Bij boringen 3 en 5 is ook een dubbele akkerlaag vastgesteld en bij boring 4 zelfs een driedubbele. De akkerlagen bestaan uit zandige klei waarbij de onderste het lichtst van kleur is en de bovenste het donkerst en het meest humeus. Het voorkomen van meerdere akkerlagen op elkaar wijst op ophoging. Dit kan gebeurd zijn door grondaanvoer van elders, maar een waarschijnlijker verklaring is dat het perceel langdurig naar het midden geploegd is waardoor de grond van de ophoging afkomstig is van de randen van het perceel. De rommelige laag onder de akkerlagen van boringen 1 en 6 is mogelijk ook verstoord geraakt door het ploegen, maar doordat gelijktijdig enige ophoging optrad raakte de laag al snel buiten bereik van de ploeg waardoor hij niet veranderd is in een homogene akkerlaag.

Bij boringen 2, 3, 4 en 5 zijn bodemverstoringen vastgesteld die aanmerkelijk dieper reiken dan bij boringen 1 en 6 en waarvoor ploegen niet de oorzaak zal zijn. De verstoringen reiken tot dieptes ten opzichte van NAP van respectievelijk -73, -105, -35 en -63 centimeter. De aanwezigheid van goed ontwikkelde akkerlagen wijst erop dat de bodemverstoringen niet recent zijn. Evenmin zijn in de geroerde lagen eenduidig twintigste-eeuwse materialen zoals steenkool of plastic gevonden. Van een slootdemping lijkt geen sprake aangezien geen 'vieze', humeuze laag onderin de verstoring is aangetroffen. Op oude kaarten zijn ook geen voormalige sloten te zien. De geroerde grond bestaat vooral uit brokken klei met daarin spikkels baksteen en cement. Een mogelijke verklaring kan zijn dat hier stenen funderingen van bijvoorbeeld een boerderij zijn uitgegraven voor hergebruik. In dat geval kunnen deze diepe verstoringen beter worden geduid als archeologische grondsporen.

Bij boringen 2 en 3 zijn in de klei verhoogde concentraties van fosfaten waargenomen die doorgaans ontstaan onder stallen. Ook zijn bij boringen 2 en 3 onderin de geroerde laag scherven middeleeuws kogelpotaardewerk gevonden (zie Paragraaf 3.3). Bij boringen 1, 5 en 6 zijn scherven kogelpotaardewerk opgeboord van geringere dieptes en in de oostelijke hoek van het plangebied lag een scherf kogelpotaardewerk in een molshoop. Bij boring 5 zat in de geroerde laag op 110 centimeter een stuk dierlijk bot dat niet meegenomen is. De enige verzamelde vondst die eenduidig uit de nieuwe tijd is, is een scherf vensterglas van 70 centimeter diepte bij boring 4. Bij boring 2 zijn in de geroerde laag stukken gele baksteen vastgesteld die voorkomt vanaf de tweede helft van de zeventiende eeuw. Maar andere vondsten uit de nieuwe tijd zoals scherven roodbakkend aardewerk, witbakkend aardewerk of pijpfragmenten heeft het onderzoek niet opgeleverd waardoor aanwijzingen voor bewoning in de nieuwe tijd geringer zijn dan aanwijzingen voor middeleeuwse bewoning.

Als de scherven kogelpotaardewerk inderdaad afkomstig zijn van bewoning in het plangebied zelf dan zullen ondiepe archeologische resten door langdurig gebruik als akker in de nieuwe tijd verloren zijn gegaan. Wel kunnen diepere delen bewaard gebleven zijn van grondsporen zoals van greppels, paalgaten of putten.

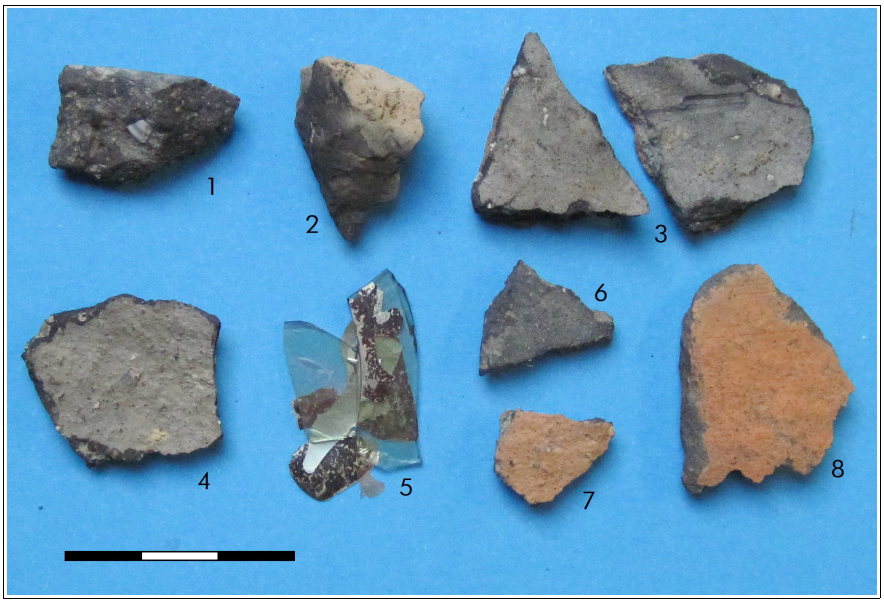
3.3 Vondsten (KNA 4.1: VS02, VS03)

Tabel 4 laat de vondsten zien die in het veld verzameld zijn. Het selectievoorstel van J.B. Veenstra MA (senior KNA-archeoloog en -materiaalspecialist, actorregistratienummer 41859613) is om de scherven aardewerk te deponeren bij het Noordelijk Archeologisch Depot te Nuis en de andere twee vondsten te deselecteren.

Dit voorstel is voorgelegd aan de eigenaar van de vondsten, de provincie Fryslân. Namense deze liet provinciaal archeoloog dhr. R. Kruisman op 27 oktober 2022 per e-mail weten dit voorstel goed te keuren.

Tabel 4: Lioessens, Doarpstrjitte naast 67: vondsten.

nr	herkomst	betreft	datering
1	boring 1, 0-60 cm 201,833 / 599,198	scherf kogelpotaardewerk	middeleeuwen
2	boring 2, 90 cm 201,833 / 599,510	stuk huttenleem	onbekend
3	boring 2, 105 cm 201,833 / 599,510	twee scherven kogelpotaardewerk	middeleeuwen
4	boring 3, 140 cm 201,819 / 599,516	scherf kogelpotaardewerk	middeleeuwen
5	boring 4, 70 cm 201,819 / 599,504	vensterglas	17e – 19e eeuw
6	boring 5, 47 cm 201,819 / 599,492	scherf kogelpotaardewerk	middeleeuwen
7	boring 6, 65 cm 201,805 / 599,498	scherf kogelpotaardewerk	middeleeuwen
8	maaiveld 201,840 / 599,510	scherf kogelpotaardewerk	middeleeuwen

Figuur 11: Lioessens, Doarpstrjitte naast 67: vondsten. Voor beschrijving zie Tabel 4.

4. Conclusies en advies (KNA 4.1: VS07)

belangrijkste resultaten
Omstreeks de romeinse tijd ontwikkelde zich ter plaatse van het tegenwoordige Lioessens een kwelderwal. Het plangebied naast Doarpstrjitte 67 ligt op het oostelijke uiteinde van deze wal. Het grenst aan de historische dorpskern van Lioessens. Archeologische waarden in de omgeving betreffen vooral laat-middeleeuwse terpen. Op oude kaarten staat geen bebouwing in het plangebied aangegeven. Het terrein wordt hierop afwisselend weergegeven als akker en als weiland.

In het gebied is een pakket geroerde klei vastgesteld met diktes van 60 tot 165 centimeter. Mogelijk is er geboord in een spoor van bijvoorbeeld een fundering van een boerderij van lang geleden. Verspreid in het gebied zijn scherven middeleeuws kogelpotaardewerk gevonden. Plaatselijk zijn verhoogde concentraties fosfaten aanwezig die doorgaans ontstaan onder stallen. Bij het onderzoek zijn vrijwel geen materialen gevonden die eenduidig dateren uit de nieuwe tijd.

archeologisch verwachtingsmodel
Door langdurig gebruik als akker zullen ondiepe sporen van een eventuele vindplaats verloren zijn gegaan. Diepe delen van sporen kunnen wel bewaard gebleven zijn. De scherven kogelpotaardewerk vormen een aanwijzing voor de aanwezigheid van een vindplaats uit de middeleeuwen. Daarom blijft de archeologische verwachting zoals opgesteld in Paragraaf 2.5 van kracht.

selectie-advies door senior KNA-prospector drs. J.M.G. Bongers
Aangezien het onderzoek aanwijzingen heeft opgeleverd voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats uit de middeleeuwen en aangezien eventuele diepere delen van archeologische resten bewaard gebleven zijn, adviseren wij om geen graafwerk uit te voeren dat dieper reikt dan +0,2 meter NAP. Concreet betekent dit dat als het peil van de te bouwen woning bijvoorbeeld op +1,0 meter NAP komt te liggen, dat voor de funderingssleuven niet dieper gegraven mag worden dan 0,8 meter beneden peil. De woning is gepland op de plek van boring 4 waar de maaiveldhoogte +0,75 meter NAP bedraagt en dus tot maximaal 55 centimeter beneden maaiveld gegraven mag worden. Als vooraf het maaiveld iets wordt opgehoogd, dan kan iets dieper gegraven worden. Bodemingrepen boven +0,2 meter NAP zullen gezien de resultaten van het booronderzoek niet of nauwelijks leiden tot verstoring van archeologische resten.

Als graafwerk nodig is dat dieper reikt dan +0,2 meter NAP dan adviseren wij nader archeologisch onderzoek in de vorm van proefsleuven. Een dergelijk onderzoek dient te worden uitgevoerd door een daartoe gecertificeerd bureau volgens een vooraf door de bevoegde overheid goedgekeurd Programma van Eisen (PvE).

selectiebesluit bevoegde overheid
Dit rapport is ter toetsing voorgelegd aan de bevoegde overheid, de gemeente Noardeast-Fryslân. Namens deze liet liet dhr. P. Braam op 12 december 2022 weten bovenstaand selectie-advies over te nemen.

Tenslotte geldt voor al het graafwerk dat als archeologische waarden worden aangetroffen en/of vondsten worden gedaan, dat daarvan direct melding dient te worden gemaakt conform de Erfgoedwet 2015, artikel 5.10. Wij adviseren dit te doen bij de gemeente Noardeast-Fryslân.

Gebruikte bronnen

AHN-Viewer. www.AHN.nl. Actueel Hoogtebestand Nederland. Rijkswaterstaat, Adviesdienst Geo-informatie en ICT.

ARCHIS 3. www.test.zoeken.cultureelerfgoed.nl

Bosch, J.H.A. 2008. *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 1.1.* Deltares-rapport 2008-U-R0881/A.

Hisgis, Historisch Geografisch Informatiesysteem. www.hisgis.nl Fryske Akademy

Kadata via kadaster.nl, 2019. Topografische Kaart 1:25.000 van Topografische Dienst Kadaster, Emmen.

Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 4.1. www.SIKB.nl. 2018. Centraal College van Deskundigen Archeologie.

www.ruimtelijkeplannen.nl

Schotanus 1664. *Beschrijvinge van de Heerlyckheydt van Frieslandt*

www.topotijdreis.nl

Vos, P. & S. de Vries 2013. *Tweede generatie paleogeografische kaarten van Nederland (versie 2.0).* Deltares, Utrecht.

Vos, P., M. van der Meulen, H. Weerts en J. Bazelmans 2018: *Atlas van Nederland in het Holoceen. Landschap en bewoning vanaf de laatste ijstijd tot nu*, Amsterdam (Prometheus).

Lijst van figuren en tabellen

Figuren

1 Topografische kaart
2 FAMKE ijzertijd - middeleeuwen
3 Foto plangebied
4 Hoogtekaart
5 Paleogeografische reconstructies
6 Archeologische waarden in de omgeving
7 Atlas Schotanus 1718
8 Kadastrale kaart 1811-1832
9 Topografische kaarten uit de twintigste eeuw
10 Boorpuntenkaart
11 Vondsten

Tabellen

1 Administratieve gegevens
2 Archeologische waarden in de omgeving
3 Specificatie archeologische verwachting
4 Vondsten

DE STEEKPROEF
archeologisch onderzoeks- en adviesbureau

Archeologische periodes

paleolithicum:	
paleolithicum vroeg:	tot 300.000 BP
paleolithicum midden:	300.000 - 35.000 BP
paleolithicum laat:	35.000 BP - 8.800 vC
paleolithicum laat A:	35.000 - 18.000 BP
paleolithicum laat B:	18.000 BP - 8.800 vC
mesolithicum:	
mesolithicum vroeg:	8.800 - 7.100 vC
mesolithicum midden:	7.100 - 6.450 vC
mesolithicum laat:	6.450 - 4.900 vC
neolithicum:	
neolithicum vroeg:	5.300 - 4.200 vC
neolithicum vroeg A:	5.300 - 4.900 vC
neolithicum vroeg B:	4.900 - 4.200 vC
neolithicum midden:	4.200 - 2.850 vC
neolithicum midden A:	4.200 - 3.400 vC
neolithicum midden B:	3.400 - 2.850 vC
neolithicum laat:	2.850 - 2.000 vC
neolithicum laat A:	2.850 - 2.450 vC
neolithicum laat B:	2.450 - 2.000 vC
bronstijd:	
bronstijd vroeg:	2.000 - 1.800 vC
bronstijd midden:	1.800 - 1.100 vC
bronstijd midden A:	1.800 - 1.500 vC
bronstijd midden B:	1.500 - 1.100 vC
bronstijd laat:	1.100 - 800 vC

ijzertijd:	
ijzertijd vroeg:	800 - 500 vC
ijzertijd midden:	500 - 250 vC
ijzertijd laat:	250 - 12 vC
romeinse tijd:	
romeinse tijd vroeg:	12 vC - 70 nC
romeinse tijd vroeg A:	12 vC - 25 nC
romeinse tijd vroeg B:	25 - 70 nC
romeinse tijd midden:	70 - 270 nC
romeinse tijd midden A:	70 - 150 nC
romeinse tijd midden B:	150 - 270 nC
romeinse tijd laat:	270 - 450 nC
romeinse tijd laat A:	270 - 350 nC
romeinse tijd laat B:	350 - 450 nC
middeleeuwen:	
middeleeuwen vroeg:	450 - 1.050 nC
middeleeuwen vroeg A:	450 - 525 nC
middeleeuwen vroeg B:	525 - 725 nC
middeleeuwen vroeg C:	725 - 900 nC
middeleeuwen vroeg D:	900 - 1.050 nC
middeleeuwen laat:	1.050 - 1.500 nC
middeleeuwen laat A:	1.050 - 1.250 nC
middeleeuwen laat B:	1.250 - 1.500 nC
nieuwe tijd:	
nieuwe tijd vroeg:	1.500 - 1.650 nC
nieuwe tijd midden:	1.650 - 1.850 nC
nieuwe tijd laat:	1.850 – heden

pleistoceen:	2,5 miljoen - 10.000 BP
elsterien	475.000 - 410.000 BP
saalien	200.000 - 130.000 BP
weichselien	116.000 - 10.000 BP
holoceen:	10.000 - heden

vC = voor Christus
nC = na Christus
BP = before present; present = 1950

Algemeen

Steentijd (tot 2000 vC)
De steentijd is opgedeeld in het paleolithicum, mesolithicum en neolithicum. Het paleolithicum (oude steentijd) wordt vooral gekenmerkt door de ijstijden. Na het laatpaleolithicum verbetert het klimaat. Vindplaatsen uit het late paleolithicum zijn vooral te herkennen aan concentraties vondstmateriaal (bewerkt en/of verbrand vuursteen, houtskool) met weinig en moeilijk te herkennen grondsporen zoals kuilen, paalgaten en houtskoolconcentraties die mogelijk wijzen op haardplaatsen.

Vondsten uit het mesolithicum of midden steentijd, gekenmerkt door sporen en vondsten van rondtrekkende jagers en verzamelaars, bestaan voornamelijk uit bewerkt vuursteen, verbrande hazelnootdoppen en houtskoolfragmenten. Mesolithische grondsporen zijn vooral oppervlakte-haarden en haardkuilen. In een natte omgeving kunnen ook werktuigen van gewei of hout bewaard zijn gebleven. Voorbeelden hiervan zijn geweibijlen, bogen, visfuiken, etc.

In het neolithicum (nieuwe steentijd) werden dieren gehouden en in het neolithicum werd eveneens akkerbouw bedreven. Grondsporen uit deze periode kunnen bestaan uit paalgaten van bijvoorbeeld boerderijen, resten van beschoeiingen, greppels, (afval)kuilen en haardplaatsen. Aardewerk komt in deze tijd voor, evenals bewerkt (vuur)steen en geslepen bijlen.

Metaaltijden (2000-12 vC)
In de bronstijd en ijzertijd kwam bemesting en wisselbouw binnen de akkerbouw voor.

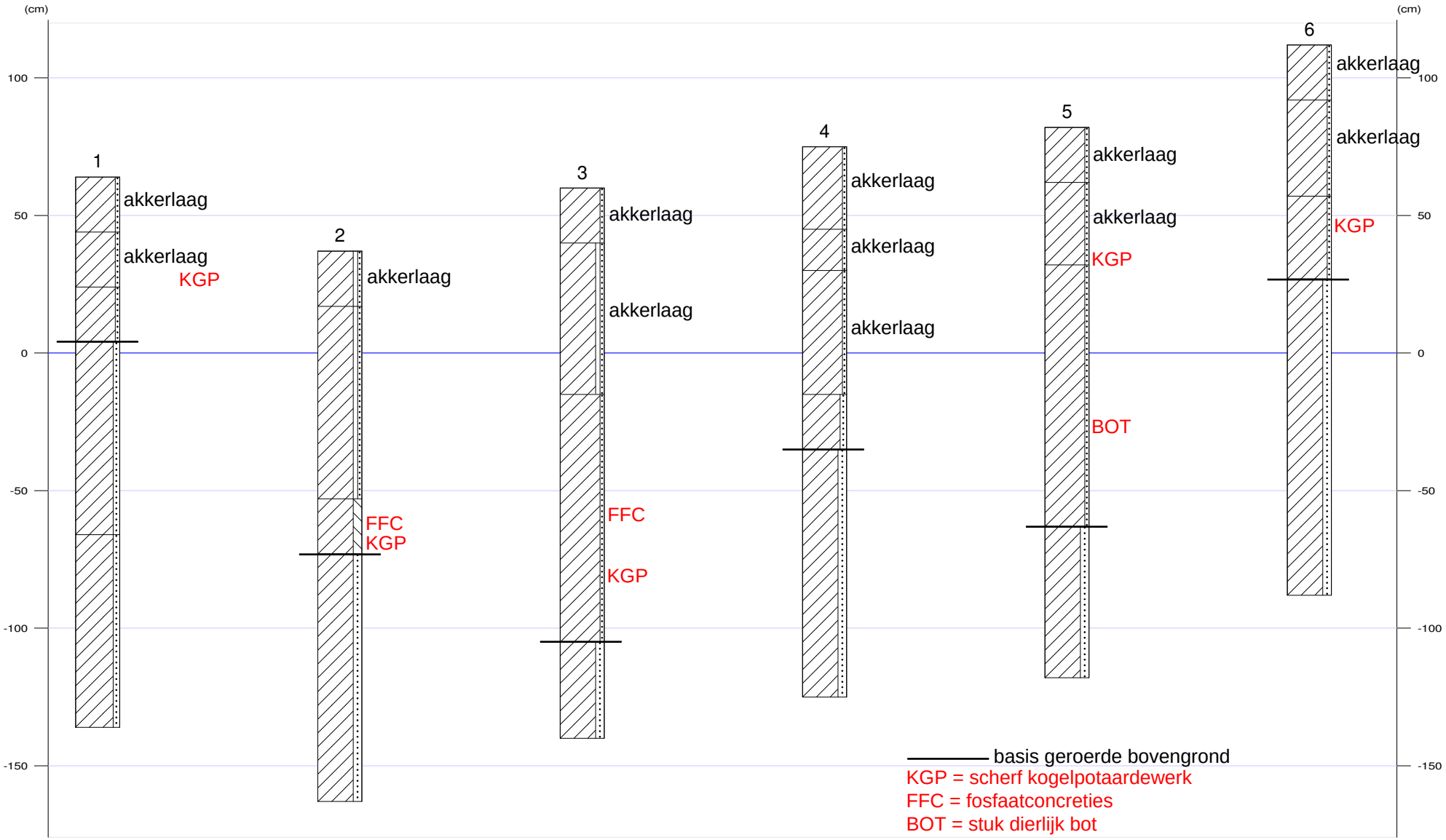
Sporen uit de bronstijd en ijzertijd kunnen bestaan uit kuilen, paalgaten van boerderij-plattegronden, bijgebouwen of spiekers, waterkuilen of -putten, erf- ofakkerafscheidingen en sporen van akkerbewerking zoals de kruiselings getrokken voren van een eergetouw. Houtskool kan duiden op de aanwezigheid van haarden voor voedselbereiding of het bakken van aardewerk. Ook kunnen er restanten gevonden worden die duiden op metaalbewerking, zoals stukken ovenwand, brons- of ijzerslakken, sintels, mallen, smeltkroezen, metaal bedoeld voor omsmelten, etc.

Vondsten kunnen verder bestaan uit bijvoorbeeld metalen voorwerpen of voorwerpen van aardewerk zoals vaatwerk, maar ook slingerkogels, rammelaars, spinklosjes en weefgewichten.

Romeinse tijd (12 vC-450 nC)
In de romeinse tijd vormde de Rijn de noordelijke grens van het romeinse rijk. Langs deze grens, de *limes*, werden grensposten, nederzettingen en wegen gebouwd. In het noorden van Nederland zijn ook romeinse vondsten gedaan, maar dit zijn voornamelijk losse vondsten als romeinse munten, mantelspelden en scherven romeins aardewerk.

Middeleeuwen en nieuwe tijd (450 nC-heden)
Na een afname in de bevolkingsdichtheid aan het einde van de romeinse tijd en de periode erna, steeg deze weer in het begin van de middeleeuwen. Vondsten uit de middeleeuwen en later bestaan voornamelijk uit scherven aardewerk, waaronder importaardewerk, munten en metalen voorwerpen (zoals mantelspelden, spijkers), resten van aardewerkproductie, metaalbewerking, wolbewerking etc. Belangrijke gebouwen (bijvoorbeeld kerken en borgen) werden van baksteen / kloostermoppen gebouwd.

Appendix Lioessens, Doarpstrjitte naast 67: Boorstaten

Appendix Lioessens, Doarpstrjitte naast 67: Laagbeschrijvingen

1

X-coordinaat (m) : 201833
Y-coordinaat (m) : 599498
Maaiveld (cm) : 64

Diepte (cm)	Grondsoort	Omschrijving
0 - 20	klei	zwak zandig, 10yr3/2, bouwvoor
20 - 40	klei	zwak zandig, 2,5y4/2, bouwvoor
40 - 60	klei	zwak zandig, mix, vergraven, Opm.: Rommelig
60 - 130	klei	matig zandig, 5y6/3, Opm.: Lagen zware klei
130 - 200	klei	matig zandig, 10y4/1

2

X-coordinaat (m) : 201833
Y-coordinaat (m) : 599510
Maaiveld (cm) : 37

Diepte (cm)	Grondsoort	Omschrijving
0 - 20	klei	zwak zandig, zwak grindig, 10yr3/2, bouwvoor
20 - 90	klei	zwak zandig, zwak grindig, 2,5y4/2, Opm.: Matige hoeveelheid oranje en gele baksteen en cement
90 - 110	klei	sterk siltig, 2,5y4/1, spoor fosfaatconcreties, basis scherp, Opm.: Vlekkerig
110 - 200	klei	sterk zandig, 10y5/1, Schelpen: spoor schelpmateriaal

3

X-coordinaat (m) : 201819
Y-coordinaat (m) : 599516
Maaiveld (cm) : 60

Diepte (cm)	Grondsoort	Omschrijving
0 - 20	klei	zwak zandig, 10yr3/2, bouwvoor
20 - 75	klei	zwak zandig, zwak grindig, 2,5y4/1, basis scherp, bouwvoor, Opm.: Enige resten baksteen en cement
75 - 165	klei	zwak zandig, mix, Schelpen: weinig schelpmateriaal, weinig fosfaatconcreties, vergraven, Opm.: Rommelig, brokken zware klei en zandige klei
165 - 200	klei	sterk zandig, 10y5/1, Schelpen: spoor schelpmateriaal

4

X-coordinaat (m) : 201819
Y-coordinaat (m) : 599504
Maaiveld (cm) : 75

Diepte (cm)	Grondsoort	Omschrijving
0 - 30	klei	zwak zandig, 10yr3/2, bouwvoor
30 - 45	klei	zwak zandig, 2,5y4/2, basis scherp, bouwvoor
45 - 90	klei	zwak zandig, 2,5y5/3, basis scherp, bouwvoor
90 - 110	klei	matig zandig, 5y5/2, basis scherp, Opm.: Overgangslaag, rommelig, geen indicatoren
110 - 200	klei	sterk zandig, 5y6/2

5

X-coordinaat (m) : 201819
Y-coordinaat (m) : 599492
Maaiveld (cm) : 82

Diepte (cm)	Grondsoort	Omschrijving
0 - 20	klei	zwak zandig, 10yr3/2, basis scherp, bouwvoor
20 - 50	klei	zwak zandig, 2,5y5/2, bouwvoor
50 - 145	klei	zwak zandig, mix, basis scherp, vergraven, Opm.: Enige resten baksteen en cement,Brokken
145 - 200	klei	sterk zandig, 5y6/2

6

X-coordinaat (m) : 201805
Y-coordinaat (m) : 599498
Maaiveld (cm) : 112

Diepte (cm)	Grondsoort	Omschrijving
0 - 20	klei	zwak zandig, 10yr3/2, bouwvoor
20 - 55	klei	zwak zandig, 2,5y4/2, bouwvoor
55 - 85	klei	zwak zandig, mix, basis scherp, vergraven, Opm.: Brokken
85 - 200	klei	sterk zandig, 5y6/2, Opm.: Onderin enige gelaagdheid

DOARPSSTRJITTE LIOESSENS

QUICKSCAN NATUURWETGEVING

MULDER Ecologie

Mulder Ecologie
Van Goghstraat 75
9718 MT Groningen
www.mulder-ecologie.nl
info@mulder-ecologie.nl

DOARPSSTRJITTE LIOESSENS

QUICKSCAN NATUURWETGEVING

Datum	15-08-2022
Rapportkenmerk	2022021V01
Opdrachtgever	Dantuma Advies
Contactpersoon	
Auteur	
Versie	Definitief

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding 3

1.1 Aanleiding 3

1.2 Plangebied 3

1.3 Planvoornemen 4

1.4 Werkwijze 4

2 Resultaten en effectbepaling 6

2.1 Inleiding 6

2.2 Gebiedsbescherming en bescherming van houtopstanden 6

2.2.1 Natura 2000 6

2.2.2 Houtopstanden 7

2.2.3 Verordening Romte Fryslân 7

2.3 Soortenbescherming 8

2.3.1 Afbakening soortgroepen 8

2.3.2 Amfibieën 8

2.3.3 Vogels 9

2.3.4 Zoogdieren 9

3 Conclusies en aanbevelingen 11

3.1 Gebiedsbescherming en houtopstanden 11

3.1.1 Natura 2000 11

3.1.2 Houtopstanden 11

3.1.3 Verordening Romte Fryslân 11

3.2 Soortenbescherming 11

3.2.1 Vogels 11

3.2.2 Overige soorten en zorgplicht 12

3.3 Vrijblijvend advies stimuleren biodiversiteit 12

4 Bronnen 13

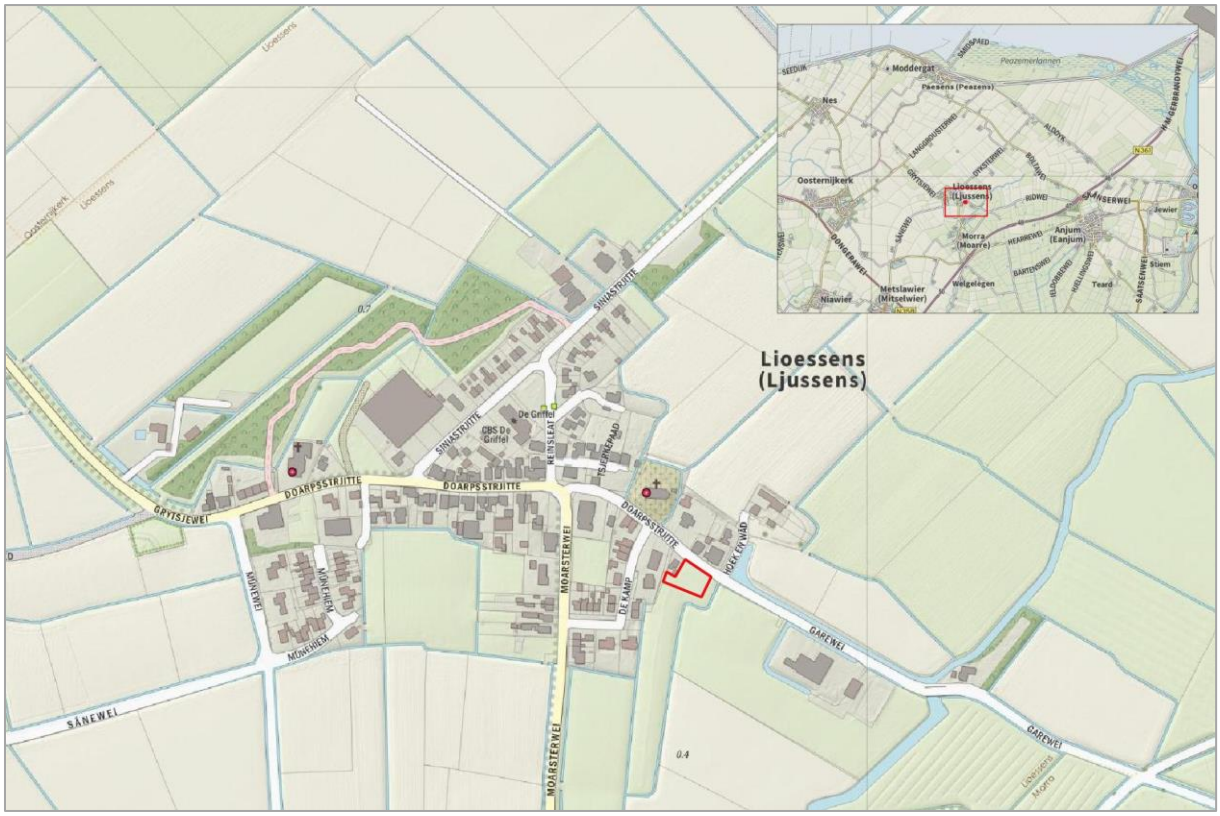
Bijlage I Fotobijlage 14

Bijlage II Toetsingskader 18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Men is voornemens een woning te realiseren op een agrarisch perceel aan de Doarpsstrjitte in Lioessens (afb. 1). Met het oog op deze plannen is een bestemmingsplanwijziging nodig. In het kader hiervan moet de haalbaarheid van het voornemen onder meer worden beoordeeld in relatie tot de natuurwetgeving. Om inzicht te verkrijgen in de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden in (de omgeving van) het plangebied en te kunnen bepalen of het uitvoeren van het planvoornemen kan leiden tot negatieve effecten op deze waarden, is een ecologische toetsing uitgevoerd. Deze toetsing heeft in eerste instantie bestaan uit een verkennend onderzoek, een quickscan.

Afbeelding 1. Ligging van het plangebied (rode kader) aan de Doarpsstrjitte in Lioessens. Inzet: regionale ligging plangebied in Noardeast-Fryslân. Bron topografische kaartondergrond: Nationaal Georegister (PDOK).

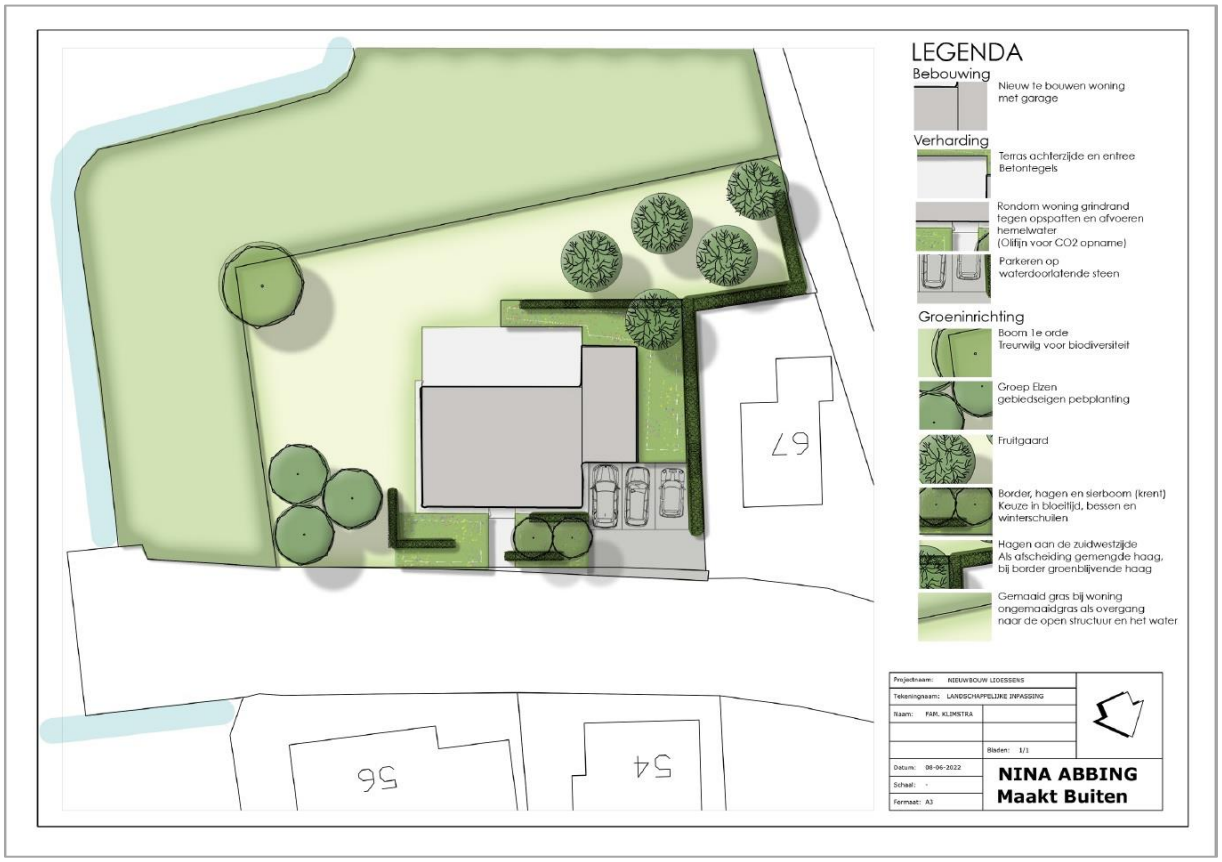
1.2 Plangebied

Het plangebied bestaat uit een graslandperceel aan de Doarpsstrjitte in het zuidoosten van Lioessens in de gemeente Noardeast-Fryslân, provincie Fryslân (afb. 1). De woning aan de Doarpsstrjitte 67 grenst aan de westzijde aan het perceel, de Doarpsstrjitte met een woning op nummer 54 en een woonboerderij op nummer 56 grenzen aan de noordzijde. Langs de zuid(oost)zijde van het perceel bevindt zich een rietsloot, het graslandperceel ten oosten hiervan had ten tijde van het veldbezoek een hoge begroeiing met veel klaver. Er zijn geen bomen aanwezig op of langs het perceel. Het plangebied wordt in de huidige situatie niet verlicht, wel is straatverlichting aanwezig langs de Doarpsstrjitte. Het

plangebied is gesitueerd in het open zeekleigebied van noordoostelijk Fryslân. Bijlage I geeft een impressie van het plangebied.

1.3 Planvoornemen

Het planvoornemen bestaat uit de realisatie van een woning aan de Doarpsstrjitte te Lioessens (afb. 2). De woning wordt gerealiseerd op een perceel dat op dit moment in gebruik is als grasland. De werkzaamheden worden overdag uitgevoerd en het plangebied wordt tijdens de werkzaamheden 's nachts niet (aanvullend) verlicht. In de nieuwe situatie is alleen sprake van het gebruik van reguliere buitenverlichting van een woning. In het kader van het planvoornemen worden geen bomen gekapt. Ook vinden er geen werkzaamheden plaats ter plaatse van de watergangen ten (zuid)oosten van het plangebied. Een concrete planning voor de uitvoering van de werkzaamheden is nog niet beschikbaar; deze is afhankelijk van de doorlooptijd(en) van de procedure(s), waaronder mogelijk de uitkomsten van onderhavige toetsing.

Afbeelding 2. Weergave van de locatie van de nieuwe woning aan de Doarpsstrjitte in Lioessens.

1.4 Werkwijze

Deze quickscan heeft bestaan uit een bronnenonderzoek en een eenmalig veldbezoek. Voor het verkrijgen van een actueel overzicht van de uit de omgeving van het plangebied bekende beschermde soorten is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. De NDFF is een uitgebreide natuurdatabank met daarin uitsluitend gevalideerde informatie aangaande het voorkomen en de verspreiding van Nederlandse flora en fauna. Voor deze quickscan is gebruik gemaakt van

waarnemingen uit de NDFF binnen een afstand van ongeveer 3 km van het plangebied over de afgelopen 10 jaar. Het veldbezoek is onder overwegend bewolkte omstandigheden uitgevoerd op maandag 25 juli 2022, bij een temperatuur van circa 22°C en een matige wind uit het westen (4 Bft). Bij dit veldbezoek is het plangebied beoordeeld op de aanwezigheid van beschermde soorten en/of de (mogelijke) geschiktheid van het plangebied voor deze soorten.

2 Resultaten en effectbepaling

2.1 Inleiding

Het voornaamste kader waarbinnen het onderzoek is uitgevoerd, vormt de Wet natuurbescherming (hierna Wnb). Deze wet voorziet in de bescherming van gebieden (uitsluitend Natura 2000), soorten en houtopstanden. De bescherming van andere (natuur)gebieden, waaronder het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur of EHS), loopt via het ruimtelijke ordeningsrecht en is vastgelegd in de provinciale Verordening Romte Fryslân 2014 (geconsolideerde versie maart 2021). Via deze verordening werken de provinciale ruimtelijke belangen door in gemeentelijke bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In bijlage II worden beide toetsingskaders kort nader toegelicht. In onderstaand hoofdstuk worden de voorgenomen activiteiten getoetst aan de Wet natuurbescherming en de provinciale verordening.

2.2 Gebiedsbescherming en bescherming van houtopstanden

2.2.1 Natura 2000

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied (afb. 3). De meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden vormen de Waddenzee bij Paesens (Peazemerlannen) op een afstand van ongeveer 2,3 km ten noorden van het plangebied en het Lauwersmeer bij Oostmahorn ruim 4 kilometer ten oosten van het plangebied. Overige Natura 2000-gebieden ten noorden van het plangebied (Duinen Schiermonnikoog, Duinen Ameland, Noordzeekustzone) bevinden zich op een afstand van meer dan 10 km van het plangebied, die op het Friese vasteland op meer dan 20 km. Uitgangspunt ten aanzien van de bescherming van Natura 2000-gebieden is dat een activiteit of ruimtelijke ontwikkeling niet mag leiden tot negatieve effecten op de voor deze gebieden geformuleerde instandhoudingsdoelen. Deze negatieve effecten kunnen bijvoorbeeld het gevolg zijn van de depositie van stikstof samenhangend met de voorgenomen activiteiten en/of andere storingsfactoren, waaronder bijvoorbeeld de uitstraling van licht en geluid (zowel tijdens uitvoering van werkzaamheden als in de nieuwe situatie).

Veel Nederlandse Natura 2000-gebieden hebben te maken met een stikstofoverschot. In 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking getreden en is door middel van het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering (BSN) de Wnb aangepast. In dit besluit is voor de bouw een partiële vrijstelling van een vergunning voor stikstofdepositie opgenomen, die per 1 juli 2021 van kracht is. Deze vrijstelling geldt voor de sloop en bouw van woningen, utiliteitsgebouwen en andere bouwwerken, maar ook voor aanlegactiviteiten en grond-, weg- en waterbouw. Ook is deze van toepassing op met deze werkzaamheden samenhangende vervoersbewegingen. De vrijstelling geldt voor de sloop-, bouw- en aanlegfase, maar is niet van toepassing op structurele stikstofemissies als gevolg van een (veranderende) gebruiksfase of voor het delven van grondstoffen en de productie van bouwmaterialen[1].

[1] Het is in het kader van de huidige stikstofproblematiek wel de vraag hoelang deze partiële bouwvrijstelling nog van toepassing is. Zie hiervoor bijvoorbeeld https://nos.nl/artikel/2436935-juristen-voorzien-bouwstop-na-de-zomer-door-verwachte-stikstofuitspraak.

In het geval van voorliggend plan kan gesteld worden dat de voorgenomen werkzaamheden de bouw van een woning behelzen. Deze woning zal naar hedendaagse maatstaven gasloos worden gerealiseerd. Van een structurele en significante toename van stikstofemissie vanwege een veranderende gebruiksfase is geen sprake. De in de voorgaande paragraaf besproken vrijstelling is daarom van toepassing op de voorgenomen ontwikkeling. Een aanvullende toetsing in het kader van stikstofdepositie (AERIUS-berekening) is niet aan de orde. Ook negatieve effecten van andere storingsfactoren op (habitat van) soorten en/of habitattypen van in de omgeving van het plangebied aanwezig Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten, gezien de genoemde afstanden tot deze gebieden en de bufferende werking van tussengelegen infrastructuur en/of groenstructuren.

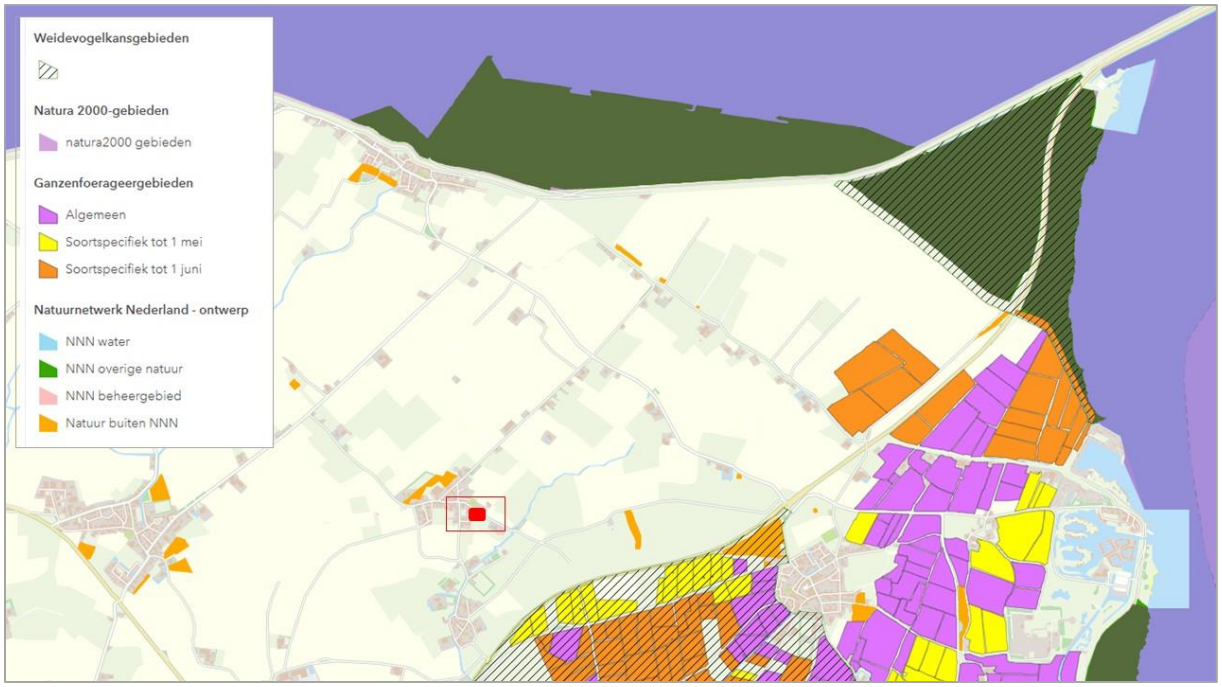
Afbeelding 3. Ligging van het plangebied (rode kader) ten opzichte van Natura 2000-gebieden in blauw. Bron topografische kaartondergrond: Nationaal Georegister (PDOK).

2.2.2 Houtopstanden

Er worden geen bomen gekapt (§1.3). Het onderdeel houtopstanden van de Wnb is niet van toepassing.

2.2.3 Verordening Romte Fryslân

Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Conform de provinciale verordening zijn ontwikkelingen buiten het NNN toegestaan, mits deze geen significante negatieve effecten op het NNN tot gevolg hebben (het 'ja, mits' principe). Dit kan gezien de afstand tot deze gebieden op voorhand uitgesloten worden. Ook ligt het plangebied niet in, dan wel in de nabijheid van andere in de provinciale Verordening Romte Fryslân beschermde natuurgebieden buiten het NNN (afb. 4 en bijlage II) en worden effecten op deze gebieden uitgesloten. Vervolgstappen in het kader van de Verordening Romte Fryslân zijn niet aan de orde.

Afbeelding 4. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van beschermde natuurgebieden. Bron: Natuur overzichtskaart provincie Fryslân (https://fryslan.maps.arcgis.com/home/index.html).

2.3 Soortenbescherming

2.3.1 Afbakening soortgroepen

Gezien de geografische ligging van het plangebied in het open noordelijke zeekleigebied van noordoostelijk Fryslân, de aanwezige biotoop (regulier gebruikt agrarisch grasland) en de bekende (landelijke) verspreiding van wettelijk beschermde soorten op basis van de NDFF (§1.4) en literatuur, kan de aanwezigheid van beschermde soorten van diverse soortgroepen op voorhand worden uitgesloten. Dit geldt voor de aanwezigheid van beschermde soorten van de soortgroepen insecten, kreeftachtigen, planten, reptielen, weekdieren en vissen. De potenties van het plangebied voor soort(groep)en waarvoor dit niet geldt, amfibieën, vogels en zoogdieren, worden hieronder besproken.

2.3.2 Amfibieën

Gezien de aanwezige biotoop en de ligging van het plangebied, worden in en rondom het plangebied uitsluitend nationaal beschermde soorten amfibieën verwacht (§3.3 Wnb, zie bijlage II). Voor deze soorten (bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker), geldt een provinciale vrijstelling in het kader van ruimtelijke ordening. In het geval van negatieve effecten op deze soorten is geen ontheffing Wnb soorten nodig. Wel geldt voor deze soorten te allen tijde de zorgplicht.

2.3.3 Vogels

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Binnen het plangebied ontbreken potenties voor de aanwezigheid van nesten met een jaarrond beschermde status (zie bijlage II). Bomen en/of bouwwerken[2] zijn niet aanwezig. Directe effecten op verblijfplaatsen van deze soorten zijn niet aan de orde. Hiernaast zijn in de enige boom van enige omvang in de directe omgeving van het plangebied (zie fotobijlage I) geen (potenties voor) nesten met een jaarrond beschermde status vastgesteld. Ook wordt de aan het plangebied grenzende woning aan de Doarpsstrjitte 67 ongeschikt geacht voor de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten vanwege het ontbreken van geschikte invliegopeningen (gierzwaluw) en de combinatie van voldoende dekking en tijdens het veldbezoek ontbrekende vogels (huismus). Op grond hiervan, gecombineerd met de beperkte omvang van het plangebied en de voorgenomen werkzaamheden, worden ook eventuele indirecte effecten op jaarrond beschermde nesten in de directe omgeving van het plangebied uitgesloten. Een aanvullend onderzoek hiernaar is niet aan de orde.

Overige broedvogels

Ter plaatse van de te realiseren woning en directe omgeving kunnen wel enkele niet jaarrond beschermde vogelsoorten tot broeden komen. Het graslandperceel zelf is, afhankelijk van het gevoerde beheer, in potentie geschikt als broedlocatie voor grondbroeders als graspieper, scholekster en veldleeuwerik. De sloot langs de (zuid)oostzijde van het plangebied is geschikt voor een aantal soorten rietvogels, waaronder kleine karekiet en rietgors. Daarnaast kunnen hierin soorten als meerkoet, waterhoen en wilde eend worden verwacht. De tuinen van de aan het plangebied grenzende woningen zijn geschikt voor enkele soorten zangvogels. Nesten van alle in Nederland in het wild levende vogels zijn wettelijk beschermd gedurende het broedseizoen. Het vernietigen en/of verstoren van vogelnesten gedurende het broedseizoen betreft een overtreding van de Wet natuurbescherming. Het optreden van negatieve effecten op deze broedvogels kan eenvoudig worden voorkomen door de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen. In de wet wordt geen vaste periode voor het broedseizoen gedefinieerd. In de praktijk wordt hiervoor globaal de periode 1 maart tot 1 augustus aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van de werkzaamheden. Wanneer het niet mogelijk is om (volledig) buiten het broedseizoen te werken, kan het gebied waar de werkzaamheden plaatsvinden ruim voor het broedseizoen ongeschikt worden gemaakt (en gehouden) voor broedvogels door de vegetatie zeer kort te maaien en eventueel aanvullend vogelwerende maatregelen te treffen. Het plangebied moet dan wel direct voorafgaand aan de uitvoer van de werkzaamheden door een ter zake kundige worden gecontroleerd op de aanwezigheid van broedvogels.

2.3.4 Zoogdieren

Vleermuizen

Alle in Nederland levende vleermuizen genieten bescherming. Niet alleen de dieren zelf zijn beschermd, maar ook hun vaste rust- en voortplantingslocaties en de onderdelen die deel uitmaken van hun

[2] Hieronder vallen naast woningen (gierzwaluw, huismus) en schuren/boerderijen (kerkuil, steenuil) bijvoorbeeld ook andere bouwwerken die door vogels met jaarrond beschermde nesten worden gebruikt, waaronder hoogspanningsmasten (boomvalk), hoge gebouwen (slechtvalk) en paalnesten (ooievaar).

functionele leefomgeving, waaronder jachtgebieden en vaste vliegroutes tussen de verblijven en de jachtgebieden. In het zomerseizoen bevinden verblijfplaatsen van vleermuizen zich overwegend in bebouwing (veelal in spouwmuren en ruimtes onder daken) en ruimtes in bomen. In de winter komen daar koele en vochtige locaties zoals forten, (mergel)groeves, kelders en bunkers bij. Afhankelijk van de tijd van het jaar en de functie worden zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen onderscheiden. Er is geen sprake van de aanwezigheid van bebouwing en/of bomen binnen het plangebied. Omdat de werkzaamheden overdag worden uitgevoerd en het plangebied 's nachts niet (aanvullend) verlicht wordt, zijn ook effecten op eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen in de aangrenzende woningen en/of bomen niet aan de orde. Vleermuizen maken tussen hun verblijfplaatsen en hun jacht- of foerageergebied gebruik van vaste vliegroutes, overwegend lijnvormige landschapselementen als bijvoorbeeld lanen, boomsingels en (beschutte) waterpartijen. Deze zijn in en rondom het plangebied niet aanwezig. Van een aantasting van essentieel leefgebied van vleermuizen is eveneens geen sprake, een aanvullend onderzoek van de functie(s) van het plangebied voor vleermuizen is niet noodzakelijk.

Overige soorten

Gezien de in het plangebied aanwezige biotoop (§1.3) worden uitsluitend nationaal beschermde soorten zoogdieren met een provinciale vrijstelling van de ontheffingsplicht verwacht (§ 3.3. Wet natuurbescherming, artikel 3.10 - zie bijlage II). Hieronder vallen onder meer enkele soorten ware muizen, woelmuizen en/of spitsmuizen, enkele soorten marterachtigen (bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel[3]) en soorten als haas en vos. Ondanks de provinciale vrijstelling voor alle bovengenoemde zoogdieren geldt voor alle genoemde soorten wel onverminderd de zorgplicht. Van zwaarder beschermde soorten zoogdieren als otter (Habitatrichtlijn) zijn weliswaar waarnemingen bekend uit de omgeving van het plangebied, maar vormen het plangebied en directe omgeving geen geschikt leefgebied. Negatieve effecten op deze soorten zijn uitgesloten, een nader onderzoek is niet nodig.

[3] Voor de kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel geldt op dit moment in de provincie Fryslân nog een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen, maar deze komt met de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening in 2023 te vervallen. Overigens worden gezien de aard van het plangebied (agrarisch graslandperceel) en het ontbreken van locaties met voldoende dekking, verblijfplaatsen van deze soorten binnen het plangebied niet verwacht.

3 Conclusies en aanbevelingen

3.1 Gebiedsbescherming en houtopstanden

3.1.1 Natura 2000

De bouwvrijstelling van het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering (BSN) is op de werkzaamheden van toepassing. Een aanvullend onderzoek in het kader van stikstofdepositie is hierom niet aan de orde. Ook andere effecten op de in de omgeving van het plangebied gelegen Natura 2000-gebieden worden op grond van de afstand tot deze gebieden en de en de beperkte duur, omvang en uitstraling van de voorgenomen activiteiten uitgesloten. Vervolgstappen in het kader van Natura 2000 zijn niet aan de orde.

3.1.2 Houtopstanden

In het kader van het planvoornemen worden geen bomen gekapt. Het onderdeel houtopstanden van de Wnb is niet van toepassing.

3.1.3 Verordening Romte Fryslân

Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Negatieve effecten, zowel tijdelijk als permanent, op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN in de omgeving worden uitgesloten op grond van de afstand tot deze gebieden en de beperkte omvang en uitstraling van de voorgenomen activiteiten. Ook ligt het plangebied niet in, noch in de nabijheid van, andere via de Verordening Romte beschermde (natuur)gebieden. Vervolgstappen in het kader van de provinciale omgevingsverordening zijn niet nodig.

3.2 Soortenbescherming

3.2.1 Vogels

Het plangebied en directe omgeving is geschikt als broedlocatie voor enkele algemene vogelsoorten. Het vernietigen en/of verstoren van vogelnesten gedurende het broedseizoen betreft een overtreding van de Wnb, waarvoor geen ontheffing kan worden verkregen. Een overtreding van de Wnb ten aanzien van vogels kan in het geval van het planvoornemen worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. In de wet wordt geen vaste periode voor het broedseizoen gedefinieerd, maar in de praktijk wordt hiervoor globaal de periode 1 maart tot 1 augustus aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van de werkzaamheden. Indien de werkzaamheden ruim) voor het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt (en gehouden) voor broedvogels. Het plangebied moet dan wel direct voorafgaand aan de uitvoer van de werkzaamheden door een ter zake kundige worden gecontroleerd op de aanwezigheid van broedvogels.

3.2.2 Overige soorten en zorgplicht

Het optreden van negatieve effecten op beschermde soorten van andere soortgroepen is uitgesloten. Wel geldt voor alle soorten, in het bijzonder de in het plangebied te verwachten soorten amfibieën en zoogdieren met een provinciale vrijstelling, te allen tijde de algemene zorgplicht. Deze schrijft voor dat men verplicht is om alles wat redelijkerwijze mogelijk is, te doen of juist te laten om schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen.

3.3 Vrijblijvend advies stimuleren biodiversiteit

De biodiversiteit staat wereldwijd sterk onder druk, zeker in het sterk verstedelijkte en intensief agrarisch gebruikte Nederland. Oorzaken voor dit biodiversiteitsverlies vormen onder meer het verlies en versnippering van leefgebied door bijvoorbeeld verstedelijking en de aanleg van wegen en andere infrastructuur, een steeds verdere intensivering van de landbouw, verzuring en vermesting van grond door een overvloedige stikstofdepositie en klimaatverandering (verdroging). In de bebouwde omgeving maken oude(re) woningen en andere (bedrijfs)panden door sloop en renovatie bovendien steeds vaker ruimte voor goed geïsoleerde nieuwbouw zonder geschikte plekken voor verblijfplaatsen van bijvoorbeeld vogels en vleermuizen. Vanuit dit oogpunt bezien, maar óók omdat een groene leefomgeving een aantoonbaar positieve bijdrage levert aan het welzijn en de gezondheid van de mensen die erin wonen en werken, is het van groot belang om waar mogelijk biodiversiteit in (duurzaamheids)plannen en projecten mee te nemen. Bij dit zogenaamde *natuurinclusief bouwen* worden bij de (her)inrichting van een gebied waar mogelijk maatregelen meegenomen die bijdragen aan een meer groene en biodiverse leefomgeving.

Ook bij de bouw van de woning aan de Doarpsstrjitte kan met kleine maatregelen al een plus gerealiseerd worden ten aanzien van de biodiversiteit. Voorbeelden van maatregelen voor meer biodiversiteit rondom huis zijn het aanbieden van zoveel en gevarieerd mogelijk groen, bijvoorbeeld door het aanplanten van bloeiende bloemen, heesters en/of bomen op het erf, het laten begroeien van (een deel van) de gevel van de woning. Daarnaast kan de woning geschikt worden gemaakt voor vogels en/of vleermuizen door inbouw- of opbouwkasten aan te bieden, dan wel het toepassen van een voor vleermuizen geschikte en toegankelijke spouwmuurconstructie. Ook kunnen voorzieningen voor insecten worden gemaakt. Hiertoe bestaan talloze mogelijkheden, waaronder bijenbakstenen, bijenhotels, vlinderkasten of (van grotere omvang) een insectenmuur. Zeker indien gecombineerd met een boom- en bloemrijke omgeving kan een (over)hoek van het plangebied dat met het oog hierop ingericht van groot belang zijn voor de lokale biodiversiteit. Op internet is een grote hoeveelheid informatie over natuurinclusief bouwen beschikbaar. In hoofdstuk 4 worden enkele websites met praktische voorbeelden aangedragen.

4 Bronnen

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten Soorten. Versie 1.0, juli 2017. https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/

Gebiedendatabase Natura 2000-gebieden: https://www.natura2000.nl/gebieden/friesland

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) uitvoerportaal, geraadpleegd op 8 augustus 2022: https://ndffecogrid.nl/

Natuurbeheerplan Fryslân 2022: https://www.fryslan.frl/natuurbeheerplan2022

Natuurinclusief bouwen:

- https://www.checklistgroenbouwen.nl/maatregelen/
- https://bouwnatuurinclusief.nl/gemeente
- https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/gebouwen/technieken-beheer-en-innovatie/natuurinclusief-bouwen

Planologische Ecologische Hoofdstructuur/Natuurnetwerk Nederland provincie Fryslân: https://www.fryslan.frl/planologische-ecologische-hoofdstructuur-kaart-planologische-ehs/

Verordening Romte Fryslân 2014, geconsolideerde versie maart 2021: https://www.fryslan.frl/_flysystem/media/geconsolideerde-versie-verordening-romte-fryslan-2014-versie-maart-2021.pdf

Verspreiding van soorten: www.verspreidingsatlas.nl

Wettekst Wet natuurbescherming: https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01

Bijlage I Fotobijlage

Perceel geplande woning links van het hek tegenover woonboerderij aan de Doarpsstrjitte 56. Links op de voorgrond perceel met hoge begroeiing van klaver, rechts haventje Hoek en Wâd. Foto richting noordwesten.

Perceel geplande woning met op de achtergrond woningen aan De Kamp. Foto richting zuidwesten.

Perceel geplande woning ten zuiden van de Doarpsstrjitte 56. Foto richting noordoosten.

Perceel geplande woning met rechts de woning aan de Doarpsstrjitte 67. Foto richting zuiden.

Rietsloot langs perceelscheiding (zuid)oosten. Foto richting zuidoosten.

Perceel ten oosten van rietsloot met hoge begroeiing met veel klaver. Op de achtergrond de boerderij aan de Garewei 1. Foto richting zuidoosten.

Bijlage II Toetsingskader

Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming voorziet uitsluitend in de bescherming van Natura 2000-gebieden. Natura 2000 vormt een Europees netwerk van belangrijke natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Vanuit de Europese Vogelrichtlijn (1979) en Habitatrichtlijn (1992) zijn Natura 2000-gebieden aangewezen. In Nederland betreft dit ruim 160 gebieden op land en in zee. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd ten aanzien van de soorten en/of habitattypen waarvoor ze zijn aangewezen. Uitgangspunt ten aanzien van deze gebieden is dat een activiteit of ruimtelijke ontwikkeling niet mag leiden tot negatieve effecten op deze instandhoudingsdoelen.

Soortbescherming

Met betrekking tot de bescherming van soorten flora en fauna worden in de Wet natuurbescherming de volgende drie categorieën onderscheiden:

- Soorten van de Vogelrichtlijn (§3.1 Wet natuurbescherming);
- Soorten van de Habitatrichtlijn en enkele bijlagen uit het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn (§3.2 Wet natuurbescherming);
- Nationaal beschermde soorten (§3.3 Wet natuurbescherming).

Voor een overzicht van de verbodsbepalingen voor de soorten vallend onder bovengenoemde categorieën wordt verwezen naar tabel 1. De verbodsbepalingen van bescherming van de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, de derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming op 1 januari 2017 is de wettelijke bevoegdheid in veel gevallen gedecentraliseerd van het Rijk naar de provincies. Vanuit deze positie hebben de provincies de bevoegdheid om voor soorten uit de derde categorie (nationaal beschermde soorten) onder voorwaarden een vrijstelling van ontheffingsplicht te verlenen. Voor de provincie Fryslân worden deze soorten, alsmede de aan de vrijstelling gestelde voorwaarden, benoemd in de provinciale Verordening Romte Fryslân 2014 (geconsolideerde versie maart 2021)[4]. In gevallen waarbij sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen in tabel 1 en geen sprake is van een vrijstelling, dient een ontheffing te worden aangevraagd bij de provincie.

[4] Onder voorwaarden - waaronder activiteiten in het kader van ruimtelijke ordening - zijn de volgende soorten zoogdieren vrijgesteld: aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, wezel en woelrat. Daarnaast betreft het de volgende soorten amfibieën: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker/bastaardkikker. De vrijstelling van de kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) komt met de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening in 2023 te vervallen.

	§ 3.1. Vogelrichtlijn	§ 3.2. Habitatrichtlijn	§ 3.3. Andere soorten
	Artikel 3.1 lid 1	Artikel 3.5 lid 1	Art 3.10 lid 1a
Doden en vangen	Het is verboden opzettelijk in het wild levende vogels te doden of te vangen.	Het is verboden in het wild levende dieren van soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Het is verboden in het wild levende dieren opzettelijk te doden of te vangen.
	Artikel 3.1 lid 2	Artikel 3.5 lid 4	Art 3.10 lid 1b
Voortplantings- en rustplaatsen	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
	Artikel 3.1 lid 3	Artikel 3.5 lid 3	
Rapen eieren	Het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben.	Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	N.v.t.
	Artikel 3.1 lid 4 en 5	Artikel 3.5 lid 2	
Verstoring	Het is verboden vogels opzettelijk te storen (lid 4), tenzij aangetoond kan worden dat de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort (lid 5).	Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	N.v.t.
		Artikel 3.5 lid 5	Art 3.10 lid 1c
Vernielen of verwijderen planten	-	Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Het is verboden vaatplanten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1. Verbodsbepalingen met betrekking tot soortbescherming Wet natuurbescherming.

De bescherming van vogelnesten verdient een speciale vermelding. In de Wet natuurbescherming genieten vogelnesten in principe alleen bescherming in de periode dat ze in gebruik zijn. De ecologische functionaliteit van de nesten moet hierbij gewaarborgd zijn. Buiten deze periode vallen de nesten niet onder de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Om aan een aantal vogelsoorten die daarvoor speciaal gevoelig zijn benodigde extra bescherming te bieden is vanuit de

provincies een overzicht opgesteld van vogelsoorten waarvan nesten en de directe 'functionele' omgeving van de nestplaats jaarrond bescherming genieten. Deze lijst en bijbehorende beschermingsstatus is als zodanig dus niet opgenomen in de Wet natuurbescherming, maar betreft een bovenwettelijke provinciale 'beleidsregel'. Binnen de lijst met jaarrond beschermde nesten wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën. Van soorten uit categorie 1 tot en met 4 zijn de nesten jaarrond beschermd, van vogelsoorten uit categorie 5 hebben de nesten uitsluitend een jaarrond beschermde status indien er sprake is van 'zwaarwegende ecologische redenen'. Dit laatste is zelden het geval[5].

Bescherming van houtopstanden

Hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van houtopstanden (voorheen geregeld via de Boswet). Uitgangspunt van de bescherming van houtopstanden in de Wet natuurbescherming vormt het behoud van het in Nederland aanwezige areaal bos. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In het geval van het vellen van houtopstanden die vallen buiten de bepalingen van §4.1 van de Wet natuurbescherming (hieronder vallen onder meer houtopstanden binnen de bebouwde kom, op erven, opstanden van populieren of wilgen langs wegen of waterwegen) geldt een meldingsplicht bij de provincie en mogelijk hieruit voortvloeiend een kapverbod dan wel herplantplicht.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een algemene zorgplicht opgenomen (§1.3 artikel 1.11). In de wettekst wordt met betrekking tot deze zorgplicht het volgende gesteld:

> Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
>
> Bovengenoemde zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel - indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd - de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen of - voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen - deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

De zorgplicht houdt met andere woorden in dat planten en dieren niet onnodig vernield dan wel gedood of verstoord mogen worden en dat de uitvoerder doet wat redelijkerwijs mogelijk is om schade aan wilde planten en dieren zoveel mogelijk te voorkomen. De zorgplicht geldt voor iedere soort en individu in Nederland.

[5] Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten vallend onder categorie 1 tot en met 4 in Fryslân zijn: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendief en zwarte wouw. De provincie Fryslân hanteert met het ingaan van de nieuwe Omgevingswet in 2023 een aangepaste lijst van vogels met jaarrond beschermde nesten.

Verordening Romte Fryslân

De provinciale Verordening Romte Fryslân 2014 is opgesteld om ervoor te zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In de verordening staan regels over de thema's bundeling, ruimtelijke kwaliteit, wonen, werken, recreatie en toerisme, landbouw, natuur, kustverdediging en duurzame energie. In maart 2021 is een geconsolideerde versie van de verordening vastgesteld. Hierin is onder meer de bescherming van gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland en andere (natuur)gebieden geregeld.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk kan beschouwd worden als de ruggengraat van de Nederlandse natuur en moet natuurgebieden beter met elkaar verbinden om te voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en natuurgebieden hun waarde verliezen. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het Natuurnetwerk Nederland ook overige leefgebieden van soorten en (agrarische) gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het beleid ten aanzien van de bescherming van NNN-gebieden kent een 'nee, tenzij'- principe. Dit houdt samengevat in dat er geen nieuwe ontwikkelingen zijn toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN.

Stikstofberekenen.nl
Hedgehog Company B.V.
Turbinestraat 6
1014 AV Amsterdam
M: info@stikstofberekenen.nl
T: +31 (0)20 299 1733
KvK: 81465130
www.stikstofberekenen.nl

AERIUS Berekening

Doarpsstrjitte 69 te Ljussens

Opdrachtgever:	Dantuma Advies
Projectcode:	2023.081
Datum:	17 Maart 2023
Auteur:	
Controleur:	

Doarpsstrjitte 69 te Ljussens

Opdrachtgever	Dantuma Advies Van Sytzamawei 2 9114 RW Driezum
Contactpersoon	 j.dantuma1@knid.nl +31 (0)6 23 94 98 36
Projectcode	2023.081
Datum	17 Maart 2023
Opdrachtnemer	Stikstofberekenen.nl Hedgehog Company B.V. Turbinestraat 6 1014 AV Amsterdam KvK: 81465130 M: info@stikstofberekenen.nl T: +31 (0)20 299 1733 www.stikstofberekenen.nl
Opsteller	
Paraaf	
Controle	
Paraaf	

Disclaimer:
Alle door ons aangeleverde gegevens zijn geheel uitsluitend bestemd voor de geadresseerden. Alle gegevens en bronnen die de grondslag zijn voor de resultaten en conclusie, zijn in overleg met of door de opdrachtgever aangeleverd. Ten aanzien van de juistheid van deze gegevens en bronnen kunnen wij dan ook geen aansprakelijkheid aanvaarden.

Inhoudsopgave

Doarpsstrjitte 69 te Ljussens 1
Inhoudsopgave 2
Samenvatting 3
Inleiding 4
Toetsingskader 5
Gegevens 6
Resultaten 8
Bijlagen 9
- Bijlage 1: AERIUS-berekening aanlegfase 10
- Bijlage 2: AERIUS-berekening gebruiksfase 11
- Bijlage 3: Bouwtekeningen 12

Samenvatting

Voor de aanleg- en beoogde gebruiksfase van een nieuwbouwwoning aan de Doarpsstrjitte 69 te Ljussens is een stikstofdepositie berekening uitgevoerd.

De uitkomsten bedragen in alle scenario's en op alle rekenpunten ten hoogste 0,00 mol/ha/jr.

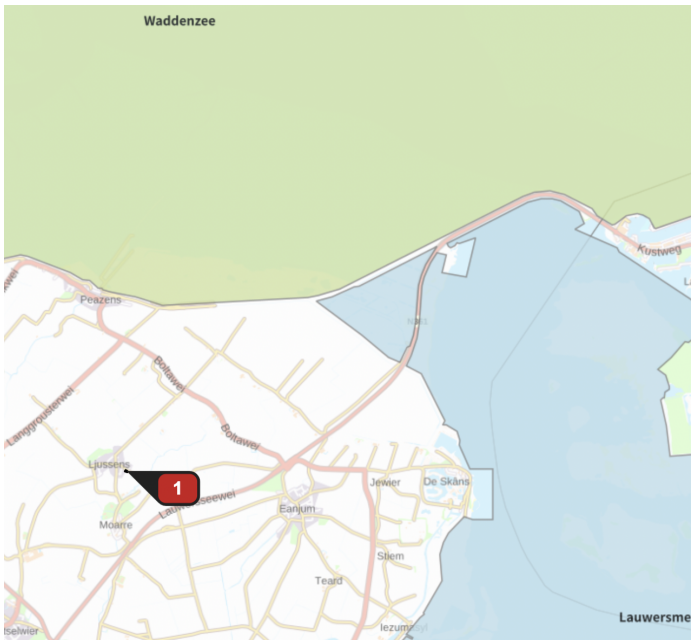
Inleiding

Aan de Doarpsstrjitte 69 te Ljussens is het voornemen om een nieuwbouwwoning te realiseren. Deze ruimtelijke ingreep resulteert in een tijdelijke toename van stikstofemissie, daarnaast zal in de gebruiksfase een toename van stikstofemissie plaatsvinden ten gevolge van de nieuwe verkeersgeneratie. Mogelijk kan deze stikstofemissie een meetbaar effect hebben op omliggende Natura 2000-gebieden. Om de hoeveelheid te bepalen is een berekening van de stikstofdepositie vereist middels de AERIUS-Calculator versie 2022.0.1, een tool beschikbaar gesteld door het RIVM waarmee de uitstoot van stikstof en de neerslag daarvan op Natura 2000-gebieden kan worden berekend. Deze berekening is uitgevoerd voor aanleg- en gebruiksfase. Op basis van de uitkomst van deze berekening kan de vergunningverlener vervolgstappen bepalen.

De basis voor de stikstofdepositie-berekeningen in dit rapport zijn de gegevens aangeleverd door de opdrachtgever. Natura 2000-gebieden relevant voor de berekening van stikstofemissie en depositie ten gevolge van dit project zijn weergeven in tabel 1.

Nabijgelegen Natura 2000-gebieden	
Gebied	Afstand tot bouw inrichting (km)
Waddenzee	2,41
Lauwersmeer	4,55

Tabel 1: Nabijgelegen Natura 2000-gebied(en)

Afbeelding 1: Bouw inrichting (1) t.o.v. Natura 2000-gebied(en)

Toetsingskader

In het kader van de Wet Natuurbescherming (Wnb) dienen bij activiteiten of veranderingen van activiteiten deze getoetst te worden op stikstofdepositie middels de AERIUS-Calculator (versie 2022.0.1). Wanneer uit deze toetsing blijkt dat er geen meetbare depositie voortkomt uit de getoetste activiteiten, kan ten minste worden geconcludeerd dat er geen significant negatieve effecten zijn te verwachten voor de instandhoudingsdoelen van het betrokken Natura 2000-gebied. In dit geval kan toestemming worden verleend ter ontheffing van een vergunning Wnb.

Onder de Wet van 10 maart 2021 tot wijziging van de Wet natuurbescherming en de Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering), met ingang per 1 juli 2021, was de bouwfase van projecten vrijgesteld[1]. Echter, op 2 november 2022 heeft de Raad van State in de zaak over het zogenoemde Porthos-project besloten dat deze bouwvrijstelling niet voldoet aan het Europese natuurbeschermingsrecht[2]. Uit de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie in Luxemburg volgt allereerst dat alleen toestemming voor een project mag worden gegeven als uit onderzoek blijkt dat zeker is dat individuele beschermde natuurgebieden daardoor geen schade oplopen.

In de toetsing kan bestaande stikstofdepositie gesaldeerd worden binnen hetzelfde project, immers wanneer een aanpassing wordt gedaan waarmee stikstofdepositie komt te vervallen komt dit ten goede van het Natura 2000-gebied. Indien er per saldo geen sprake van toename is kunnen significante effecten worden uitgesloten, en is de activiteit niet (natuur)vergunningplichtig met betrekking tot stikstof aspecten[3].

Op 20 januari 2021 heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een uitspraak gedaan in de zaak 201907144/1/R2 (Logtsebaan, Oirschot). Deze uitspraak heeft landelijke impact voor de vergunningplicht voor wat betreft het instrument 'intern salderen'. Kern van de uitspraak is dat wanneer op basis van intern salderen blijkt dat een nieuw plan geen stikstofdepositie geeft van > 0,00 mol/ha/jaar, er geen vergunning meer nodig is op grond van de Wet natuurbescherming[4].

[1] Stikstofwet gaat in per 1 juli 2021 | Nieuwsbericht | Aanpak Stikstof
[2] Bouwvrijstelling stikstof van tafel, maar geen algehele bouwstop - Raad van State
[3] Definitie 'hoofdgebouw' - Omgevingsweb
[4] Provincies: meer verantwoordelijkheid voor ondernemers door uitspraak Logtsebaan

Gegevens

Aanlegfase

In overleg met de opdrachtgever zijn de gegevens betreffende de bouwperiode bepaald en opgesteld. Hierbij is als uitgangspunt een ruime benadering gedaan van het materieel wat ingezet zal worden tijdens de realisatie van de nieuwbouwwoning. De inschatting van uren betreft de totale draaiuren inclusief het stationair draaien. De bouwperiode duurt om en nabij 6 maanden.

Middels de datasheet 'Emissiefactoren NOx en NH3 uitstoot mobiele machines'[5] is vanuit het bouwjaar en het maximaal vermogen (kW) van de mobiele werktuigen het brandstofverbruik per uur vastgesteld. Het AdBlue verbruik is berekend met behulp van de volgende formule:

$$AdBlue = BV * 0{,}06$$
$$(BV = t * V)$$

AdBlue = AdBlue verbruik in Liter per jaar
BV = Brandstofverbruik in Liter per jaar
t = Draaiuren in uur per jaar
V = Verbruik (gekoppeld aan bouwjaar en max. vermogen (kW)) in Liter per uur

De uitkomsten die de invoer vormen voor de AERIUS Calculator zijn weergeven in tabel 2.

Materieel	Aantal	Stageklasse	Bouwjaar	Vermogen (kW)	Draaiuren per machine	Verbruik per machine (L/u)	Verbruik totaal (L/j)	Draaiuren totaal	Adblue	Adblue verbruik (L/j)
Graafmachine	1	Stage_IIIb	2012	140	100	14.31	1431	100	Nee	
Heimachine	1	Stage_IIIb	2012	300	24	30.03	721	24	Nee	
Minigraver	1	Stage_IIIa	2008	20	40	2.64	106	40	Nee	
Telescoopkraan	1	Stage_IV	2014	260	120	25.59	3071	120	Ja	184
Hoogwerker	1	Stage_IIIa	2008	20	120	2.64	317	120	Nee	
Verreiker	1	Stage_IIIb	2012	80	60	8.41	505	60	Nee	
Aggregaat	1	Stage_IIIb	2013	60	200	6.38	1277	200	Nee	
Betonpomp	1	Zware utiliteitsvoertuigen			24			24		
Betonmixers	1	Zware utiliteitsvoertuigen			24			24		

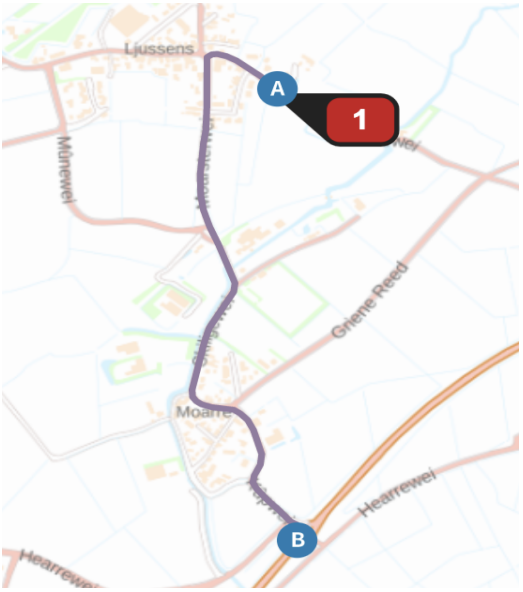
Tabel 2: Invoer mobiele werktuigen

[5] https://www.aerius.nl/nl/factsheets/mobiele-werktuigen-stage-klasse-categorieën/13-01-2022

Daarnaast zullen er tijdens de aanlegfase verkeersbewegingen veroorzaakt worden ten behoeve van het vervoer van goederen en diensten. De verkeersbewegingen zijn ingetekend over de route tot aan de N361 waar tenminste kan worden aangenomen dat deze opgaan in het al bestaande verkeersbeeld, en gaan in beide richtingen (A→B & B→A). De gegevens hiervan zijn aangeleverd door de opdrachtgever, en verdubbeld om te modelleren voor zowel de aan- als de afrij beweging. De verkeers input in AERIUS is weergegeven in tabel 3.

Totaal aantal voertuigbewegingen van-en-naar de bouw inrichting over de gehele constructieperiode	
Licht verkeer	1100
Middelzwaar verkeer	50
Zwaar vrachtverkeer	120

Tabel 3: Invoer voertuigbewegingen aanlegfase

Afbeelding 2: Bouw inrichting (1), verkeersroute (2)

Gebruiksfase

De berekening voor de gebruiksfase is gebaseerd op de toekomstige verkeerssituatie. De woning zal elektrisch worden verwarmd en er is geen gasinstallatie in het gebouw aanwezig waardoor er geen emissie van stikstof zal zijn door gasverbruik.

De verkeersbewegingen zijn ingetekend over dezelfde route als in de aanlegfase, en gaan in beide richtingen (A→B & B→A). De verkeersgeneratie is berekend op basis van de cijfers van CROW[6] met uitgangspunten *koop*, *huis*, *vrijstaand*, *rest bebouwde kom* en *weinig stedelijk gebied*, wat neerkomt op 8,6 lichte verkeersbewegingen per etmaal.

[6] Kennisplatform CROW. (2018). Toekomstbestendig parkeren.

Resultaten

In bijlage 1 is de berekening toegevoegd van het projecteffect in de aanlegfase, en in bijlage 2 het projecteffect in de beoogde gebruiksfase. Het projecteffect bedraagt op alle rekenpunten in omliggende Natura 2000-gebieden ten hoogste 0,00 mol/ha/jaar.

Bij een dergelijke projectbijdrage treden geen significant negatieve effecten op binnen de omliggende Natura 2000-gebieden.

Bijlagen

1. AERIUS-berekening aanlegfase
2. AERIUS-berekening gebruiksfase
3. Bouwtekeningen

Bijlage 1: AERIUS-berekening aanlegfase

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	TS Walterbos; Hedgehog Company
Inrichtingslocatie	Doarpsstrjitte 69, 9134NP Ljussens

Activiteit

Omschrijving	2023.081 Doarpsstrjitte 69 te Ljussens
Toelichting	Aanlegfase Doarpsstrjitte 69 te Ljussens

Berekening

AERIUS kenmerk	Rr5nKz27LByQ
Datum berekening	07 maart 2023, 20:48
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Aanlegfase - Beoogd	2023	0,9 kg/j	108,9 kg/j

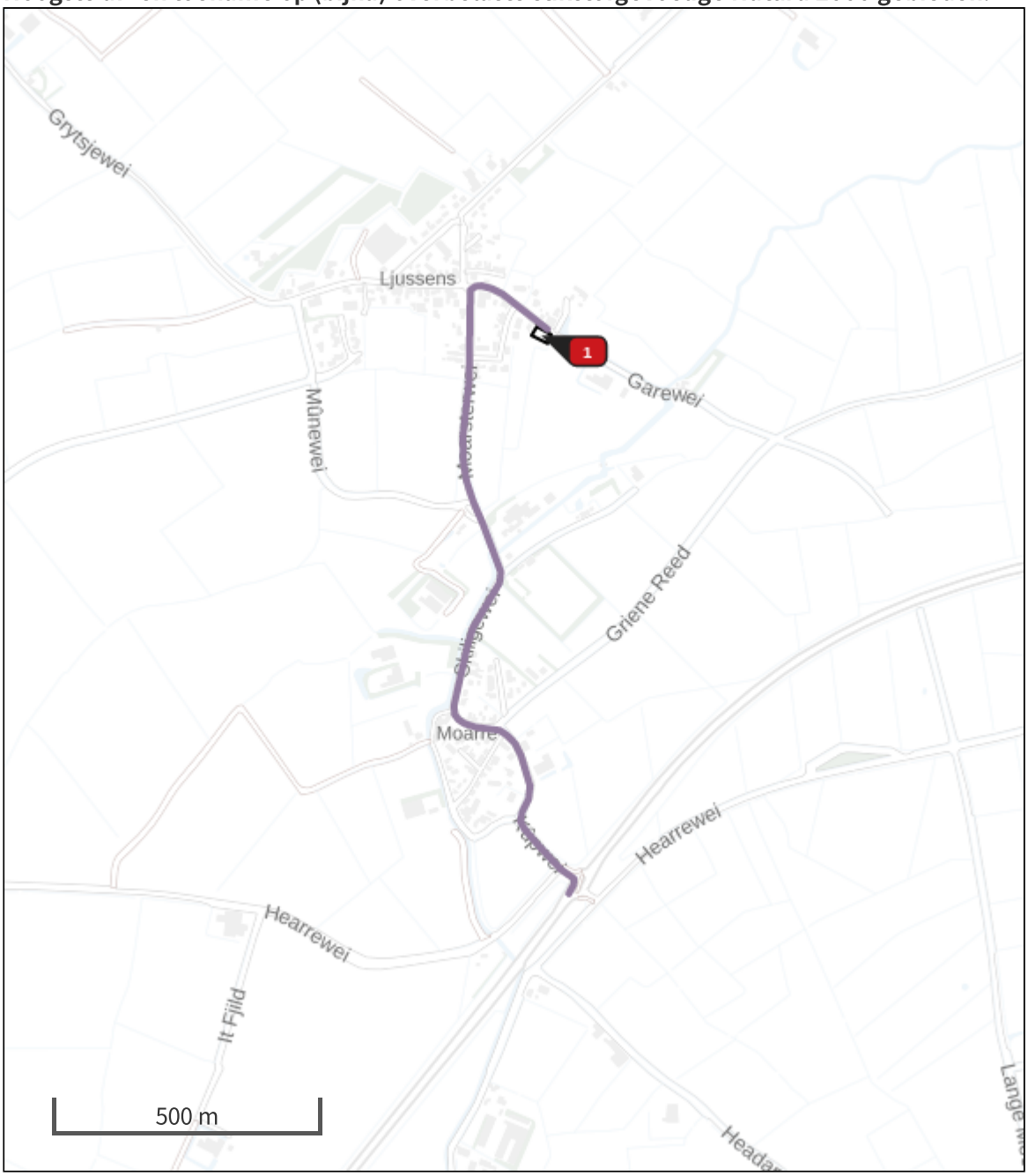
Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Aanlegfase - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename van depositie	-		
Grootste afname van depositie	-		

Aanlegfase (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Materieel	0,8 kg/j	107,7 kg/j
Verkeersnetwerk	44,7 g/j	1,2 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn

Niet bepaald

Grootste afname van depositie

Grootste toename van depositie

Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Aanlegfase" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Aanlegfase, Rekenjaar 2023

1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Materieel	NO_x	107,7 kg/j
Locatie	X:201826,7 Y:599504,39	NH_3	0,8 kg/j
Oppervlakte	0,06 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstofverbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Graafmachine	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	1431 l/j	100 u/j		NO_x	22,0 kg/j
					NH_3	10,7 g/j
Heimachine	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	721 l/j	24 u/j		NO_x	10,9 kg/j
					NH_3	5,4 g/j
Minigraver	Stage-IIIA, 2006-2010, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	106 l/j	40 u/j		NO_x	3,4 kg/j
					NH_3	0,0 kg/j
Telescoopkraan	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	3071 l/j	120 u/j	184 l/j	NO_x	17,3 kg/j
					NH_3	0,7 kg/j
Hoogwerker	Stage-IIIA, 2006-2010, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	317 l/j	120 u/j		NO_x	10,1 kg/j
					NH_3	2,4 g/j
Verreiker	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	505 l/j	60 u/j		NO_x	7,9 kg/j
					NH_3	3,8 g/j
Aggregaat	Stage-IIIB, 2011-2013, 56-75 kW, diesel, SCR: nee	1277 l/j	200 u/j		NO_x	26,5 kg/j
					NH_3	9,6 g/j
Betonpomp	Zware utiliteitsvoertuigen (meer dan 6L cilinderinhoud) op diesel		24 u/j		NO_x	4,8 kg/j
					NH_3	35,3 g/j
Betonmixers	Zware utiliteitsvoertuigen (meer dan 6L cilinderinhoud) op diesel		24 u/j		NO_x	4,8 kg/j
					NH_3	35,3 g/j

2 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Verkeersgeneratie				NO_x	1,2 kg/j
Locatie	X:201747,58 Y:599034,41	Type scherm	-	-	NO_2	0,3 kg/j
Lengte	1.488,34 m	Hoogte	-	-	NH_3	44,7 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	1100 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	50 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	120 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/jaar	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022_20230221_e1cb893112
Database versie	2022_e1cb893112

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Bijlage 2: AERIUS-berekening gebruiksfase

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	TS Walterbos; Hedgehog Company
Inrichtingslocatie	Doarpsstrjitte 69, 9134NP Ljussens

Activiteit

Omschrijving	2023.081 Doarpsstrjitte 69 te Ljussens
Toelichting	Beoogde gebruiksfase Doarpsstrjitte 69 te Ljussens

Berekening

AERIUS kenmerk	RsYRRjVRqRKv
Datum berekening	07 maart 2023, 21:22
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Beoogde gebruiksfase - Beoogd	2023	76,8 g/j	1,1 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Beoogde gebruiksfase - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename van depositie	-		
Grootste afname van depositie	-		

Beoogde gebruiksfase (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Verkeersnetwerk	76,8 g/j	1,1 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste afname van depositie
- Grootste toename van depositie
- Hoogste totale depositie

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Beoogde gebruiksfase" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Beoogde gebruiksfase, Rekenjaar 2023

1 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Verkeersgeneratie				NO_x	1,1 kg/j
Locatie	X:201747,58 Y:599034,41	Type scherm	-	-	NO_2	0,2 kg/j
Lengte	1.488,34 m	Hoogte	-	-	NH_3	76,8 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	8.6 p/etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0 p/etmaal	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022_20230221_e1cb893112
Database versie	2022_e1cb893112

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Bijlage 3: Bouwtekeningen

hagen (mantel) worden maar een keer per jaar gesnoeid en groeien breed uit. Aan de voet van de hagen ontstaat een kruidenmengsel (zoom).

Figuur 5. Inrichtingsplan (bron: Nina Abbing).

[redacted]

Van: ruimtelijkeplannen <ruimtelijkeplannen@tennet.eu>
Verzonden: woensdag 8 maart 2023 12:56
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: wettelijk vooroverleg bestemmingsplan 'Ljussens - Doarpstrjitte perceel F1065'

Geachte lezer,

Hartelijk dank voor de toezending van bovengenoemd plan.
Binnen de grenzen van dit plan heeft TenneT (na een eerste beoordeling) noch bovengrondse-, noch ondergrondse hoogspanningsverbindingen in beheer.
Wij hebben dan ook geen opmerkingen op genoemd plan en wensen u veel succes bij de verdere uitwerking hiervan.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Specialist Ondersteuning
GFO-N-REM | Spatial Management

T +31 (0)26 373 14 10
M +31 (0)6 51 99 33 85
E ruimtelijkeplannen@tennet.eu
www.tennet.eu
handelsregister: Arnhem 09155985
aanwezig: maandag, dinsdag, woensdag en donderdag 06h30-14h30

TenneT TSO B.V.
Utrechtseweg 310
Arnhem
Postbus 718
6800 AS Arnhem

denk aan het milieu: print dit bericht alleen als het noodzakelijk is

Van: [redacted]@noordeast-fryslan.nl>
Verzonden: dinsdag 7 maart 2023 20:46
Aan: ruimtelijkeplannen <ruimtelijkeplannen@tennet.eu>
Onderwerp: wettelijk vooroverleg bestemmingsplan 'Ljussens - Doarpstrjitte perceel F1065'

Tracking-ID: 20230307-204528-LT8H0fEV

Naam Verzender [redacted]
Telefoon 0519-98786
E-Mail [redacted]@noordeast-fryslan.nl

Download bestanden
Beschikbaar tot 6-4-2023

Antwoord
met Cryptshare

Wachtwoord: Geen wachtwoord vereist.

Geachte heer, mevrouw,

In het kader van het vooroverleg ex. artikel 3.1.1 Bro stuur ik u hierbij het voorontwerpbestemmingsplan ‘Ljussens - Doarpstrjitte perceel F1065’.

Bestemmingsplan
Het bestemmingsplan voorziet in het wijzigen van de agrarische bestemming naar een woonbestemming op het perceel kadastraal bekend gemeente Anjum, sectie F, nummer 1065. Het perceel is gelegen direct ten oosten van Doarpsstrjitte 67 te Ljussens. Het perceel is op dit moment agrarisch onbebouwd. In het voorliggende bestemmingsplan heeft het perceel een woonbestemming gekregen en er is een bouwvlak ingetekend voor de realisatie van één woning.

Landschappelijke inpassing
Ten behoeve van deze ontwikkeling is een landschappelijke inpassing opgesteld dat deel uitmaakt van het bestemmingsplan en als voorwaardelijke verplichting is opgenomen in de planregels. De gemeente kan (na enkele aanpassingen) instemmen met de landschappelijke inpassing.

Wettelijk vooroverleg
Initiatiefnemer heeft een bestemmingsplan laten opstellen. Ons college heeft hiermee ingestemd op 7 maart 2023. Het bestemmingsplan is gereed voor het wettelijke vooroverleg met de overlegpartners.

Stukken
In de bijlagen vindt u de stukken behorende bij het bestemmingsplan. Graag zien wij uw overlegreactie binnen vier weken tegemoet.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsmedewerker ruimtelijke ontwikkeling
Cluster Omjouwing en Ekonomy

[redacted]@noardeast-fryslan.nl
werkdagen: maandag t/m donderdag

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Postbus 1, 9100 AA Dokkum
(0519) 29 88 88
(06) 120 830 46 | WhatsApp
info@noardeast-fryslan.nl
www.noardeast-fryslan.nl

Overdracht Details

To:
provincie@fryslan.frl
romte@fryslan.frl
info@wetterskipfryslan.nl
risicobeheersing@brandweerfryslan.nl

ro.loket@liander.nl

ruimtelijkeplannen@tennet.eu

CC: [redacted]

Download Link:
https://bestandverzenden.leeuwarden.nl/download?id=H21sUszxcb&password=hpMH1Tge

Voor meer informatie volgt u deze link: **Cryptshare Documentatie**

Deze boodschap is automatisch gegenereerd.

[redacted]

Van: RO Loket <ro.loket@liander.nl>
Verzonden: maandag 13 maart 2023 10:03
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: wettelijk vooroverleg bestemmingsplan 'Ljussens - Doarpstrjitte perceel F1065'

Beste [redacted],

Vanuit Liander zijn er geen planologische opmerkingen voor het vooroverleg ontwerpbestemmingsplan.

Met vriendelijke groet, namens Liander,

[redacted]
Consultant Omgevingsmanagement | Afdeling Ruimte & Recht Oost

M +31 638202621
E [redacted]@qirion.nl

Qirion
Experts in energienetten.

Qirion B.V. | Postbus 50, 6920 AB Duiven, Nederland | Locatiecode: 2NA8120 | Dijkgraaf 4, 6921 RL Duiven | KvK 09119276 Duiven | www.qirion.nl | www.werkenbijqirion.nl

De inhoud van deze e-mail, inclusief bijlagen, is persoonlijk en vertrouwelijk. Mocht dit bericht niet voor u bedoeld zijn, informeer dan per omgaande de afzender en verwijder dit bericht. Gelieve deze e-mail, inclusief eventuele bijlagen, niet te gebruiken, kopiëren of door te sturen aan derden.

Van: [redacted]@noardeast-fryslan.nl>
Verzonden: dinsdag 7 maart 2023 20:46
Aan: RO Loket <ro.loket@liander.nl>
Onderwerp: wettelijk vooroverleg bestemmingsplan 'Ljussens - Doarpstrjitte perceel F1065'

Tracking-ID: 20230307-204528-LT8H0fEV

Naam Verzender [redacted]
Telefoon 0519-98786
E-Mail [redacted]@noardeast-fryslan.nl

Download bestanden
Beschikbaar tot 6-4-2023

Antwoord
met Cryptshare

Wachtwoord: Geen wachtwoord vereist.

Geachte heer, mevrouw,

In het kader van het vooroverleg ex. artikel 3.1.1 Bro stuur ik u hierbij het voorontwerpbestemmingsplan ‘Ljussens - Doarpstrjitte perceel F1065’.

Bestemmingsplan
Het bestemmingsplan voorziet in het wijzigen van de agrarische bestemming naar een woonbestemming op het perceel kadastraal bekend gemeente Anjum, sectie F, nummer 1065. Het perceel is gelegen direct ten oosten van Doarpsstrjitte 67 te Ljussens. Het perceel is op dit moment agrarisch onbebouwd. In het voorliggende bestemmingsplan heeft het perceel een woonbestemming gekregen en er is een bouwvlak ingetekend voor de realisatie van één woning.

Landschappelijke inpassing
Ten behoeve van deze ontwikkeling is een landschappelijke inpassing opgesteld dat deel uitmaakt van het bestemmingsplan en als voorwaardelijke verplichting is opgenomen in de planregels. De gemeente kan (na enkele aanpassingen) instemmen met de landschappelijke inpassing.

Wettelijk vooroverleg
Initiatiefnemer heeft een bestemmingsplan laten opstellen. Ons college heeft hiermee ingestemd op 7 maart 2023. Het bestemmingsplan is gereed voor het wettelijke vooroverleg met de overlegpartners.

Stukken
In de bijlagen vindt u de stukken behorende bij het bestemmingsplan. Graag zien wij uw overlegreactie binnen vier weken tegemoet.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Beleidsmedewerker ruimtelijke ontwikkeling
Cluster Omjouwing en Ekonomy

[redacted]@noardeast-fryslan.nl
werkdagen: maandag t/m donderdag

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Postbus 1, 9100 AA Dokkum
(0519) 29 88 88
(06) 120 830 46 | WhatsApp
info@noardeast-fryslan.nl
www.noardeast-fryslan.nl

Overdracht Details

To: provincie@fryslan.frl
romte@fryslan.frl
info@wetterskipfryslan.nl

risicobeheersing@brandweerfryslan.nl

ro.loket@liander.nl

ruimtelijkeplannen@tennet.eu

CC: [redacted]

Download Link:
https://bestandverzenden.leeuwarden.nl/download?id=qh9mv5GVJs&password=hpMH1Tge

Voor meer informatie volgt u deze link: **Cryptshare Documentatie**

Deze boodschap is automatisch gegenereerd.

BRANDWEER
Fryslân

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Noardeast-Fryslân
T.a.v. mevrouw [redacted]
Postbus 1
9100AA DOKKUM

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
T 088 22 99 666
F 088 22 99 661
I www.brandweerfryslan.nl
E info@brandweerfryslan.nl

Datum	13 maart 2023	Behandeld door	[redacted]	Bijlagen	aantal bijlages
Onze referentie	UIT/26634 Z/23/00011094	Doorkiesnummer	088-2298971		
Uw referentie		E-mail	[redacted]@brandweerfryslan.nl		
Uw brief van	7 maart 2023			Pand-ID	

Onderwerp: Adviesaanvraag voorontwerp bestemmingsplan - kadastrale gemeente Anjum, perceelnummer 1065, sectie F - Noardeast-Fryslân

Geacht college,

Op 7 maart 2023 heeft u ten behoeve van het overleg ingevolge artikel 3.1.1 van het Besluit op de ruimtelijke ordening aan ons het voorontwerpbestemmingsplan voor het realiseren van een woning aan de Doarpstrjitte te Ljussens toegezonden, met de vraag eventuele opmerkingen aan u te richten.

Omschrijving plan
Aan de Doarpstrjitte in Ljussens is men voornemens om de bestemming agrarisch te wijzigen naar een woonbestemming. Hiermee ontstaat de mogelijkheid om een woning te realiseren op het perceel.

Externe veiligheid
Brandweer Fryslân ziet geen noodzaak om bij dit voorontwerpbestemmingsplan opmerkingen te plaatsen. Dit omdat er geen risicovolle activiteiten zoals bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) op het plangebied van invloed zijn.

Advies risico's en brandweerzorg
Brandweer Fryslân heeft de mogelijkheid een advies risico's en brandweerzorg te geven in het kader van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In een dergelijk advies komen aspecten aan bod die van belang zijn voor de basisbrandweerzorg. Hierbij valt te denken aan onder meer bereikbaarheid, de beschikbaarheid van bluswater en de opkomsttijden.

Aangezien de ontwikkeling geen nadelige gevolgen heeft op de basisbrandweerzorg en er in de huidige situatie geen knelpunten zijn op basis van de bovengenoemde aspecten, ziet Brandweer Fryslân af van de mogelijkheid tot het geven van een repressief advies.

Mocht u naar aanleiding van dit advies een nadere toelichting willen, dan kunt u hiervoor contact opnemen met de behandelaar. De contactgegevens vindt u bovenaan in deze brief.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,

BRANDWEER
Fryslân

voor deze,

[redacted]
clusterhoofd risicobeheersing en planvorming

Deze brief is in een automatisch proces opgemaakt en geaccordeerd en daarom niet ondertekend.

[redacted]

Van: wateradvies@wetterskipfryslan.nl <zaken@wetterskipfryslan.nl>
Verzonden: woensdag 29 maart 2023 11:01
Aan: [redacted]
Onderwerp: [wetterskip 353299-119203] Reactie ruimtelijk plan 'Wettelijk vooroverleg bestemmingsplan Ljussens - Doarpstrjitte perceel F1065'

Beste [redacted],

Op 08-03-2023 hebben wij 'Wettelijk vooroverleg bestemmingsplan Ljussens - Doarpstrjitte perceel F1065' ter inzage gekregen, waarvoor onze dank. Wij zien op het moment geen reden tot het maken van op- en/of aanmerkingen en stemmen in met het onderdeel 'Water'.

Mochten er nog vragen zijn, vernemen wij het graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Gebiedsadviseur Wetterskip Fryslân
T 058 – 292 2222 | E zaken@wetterskipfryslan.nl |

Wetterskip Fryslân Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.wetterskipfryslan.nl

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

INGEKOMEN
04 APR 2023

provinsje fryslân
provincie fryslân

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Noardeast-Fryslan
Postbus 13
9290 AA KOLLUM

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

Leeuwarden, 30 maart 2023
Verzonden, 31 MAART 2023

Ons kenmerk	:	02100568
Afd./Opgave	:	Omgevingszaken
Behandeld door	:	Omgevingszaken / (058) 292 59 25 of Romte@fryslan.frl
Uw kenmerk	:	
Bijlage(n)	:	
Onderwerp	:	advies vooroverleg bestemmingsplan Ljussens -Doarpsstrjitte perceel F1065

Geacht college,

Op 7 maart jl. is bovengenoemd plan ter advisering ontvangen.

De provinciale belangen in het plan zijn op een juiste wijze verwerkt.
Het plan geeft ook voor het overige geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Hoogachtend,

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

ValidSigned by [redacted]
on 31-03-2023

mevr. [redacted]
afdelingshoofd Omgevingszaken

provinsje fryslân

Ons kenmerk: 02100568

Toelichting

bestemmingsplan “Ljussens - Doarpstrjitte perceel F1065”

Planstatus: vastgesteld
Datum: 21-09-2023
Plan identificatie: NL.IMRO.1970.BpLsperceelF1065-VA01
Auteur: Dantuma Advies

1 Inleiding 6
1.1 Algemeen 7
1.2 Ligging 8
1.3 Vigerende bestemmingsplan 9
1.4 Opzet van de toelichting 10
2 Planbeschrijving 11
2.1 Huidige situatie 12
2.2 Toekomstige situatie 13
2.3 Ruimtelijke kwaliteit 14
3 Beleid 15
3.1 Rijksbeleid 16
3.2 Provinciaal beleid 18
3.3 Gemeentelijk beleid 21
4 Onderzoek 22
4.1 Bedrijven en Milieuzonering 23
4.2 Geluid 25
4.3 Waterhuishouding / watertoets 26
4.4 Cultuurhistorie 26
4.5 Archeologie 28
4.6 Bodem 30
4.7 Ecologie 31
4.8 Luchtkwaliteit 33
4.9 Externe veiligheid 34
4.10 Kabels en leidingen 35
4.11 Verkeer en parkeren 36
5 Toelichting op de regels 37
5.1 Inleiding 38

5.2 Nadere toelichting op de regels 39

6 Uitvoerbaarheid 40

6.1 Algemeen..... 41

6.2 Economische uitvoerbaarheid..... 42

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 43

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Op 19 juni 2020 heeft de initiatiefnemer een informatie verzoek bij de gemeente Noardeast-Fryslân ingediend voor het wijzigen van de bestemming van het perceel kadastraal bekend gemeente Anjum, sectie F, nummer 1065 (deels) van 'Agrarisch' naar 'Wonen'. De initiatiefnemer wil op dit perceel een woning realiseren.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wil de gemeente haar planologische medewerking aan de realisatie van een nieuwbouwwoning verlenen, mits:

- een door de gemeente goedgekeurd landschappelijk inpassingsplan deel uitmaakt van het bestemmingsplan;
- een archeologisch onderzoek wordt uitgevoerd;
- een exploitatie- of planschadeovereenkomst wordt gesloten.

Omdat het planvoornemen niet past binnen de vigerende bestemming 'Agrarisch', is het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk. In deze toelichting wordt het beoogde plan omschreven en vindt een toetsing plaats aan het relevante ruimtelijke beleid en aan de wet- en regelgeving op het gebied van de milieu- en omgevingsaspecten.

1.2 Ligging

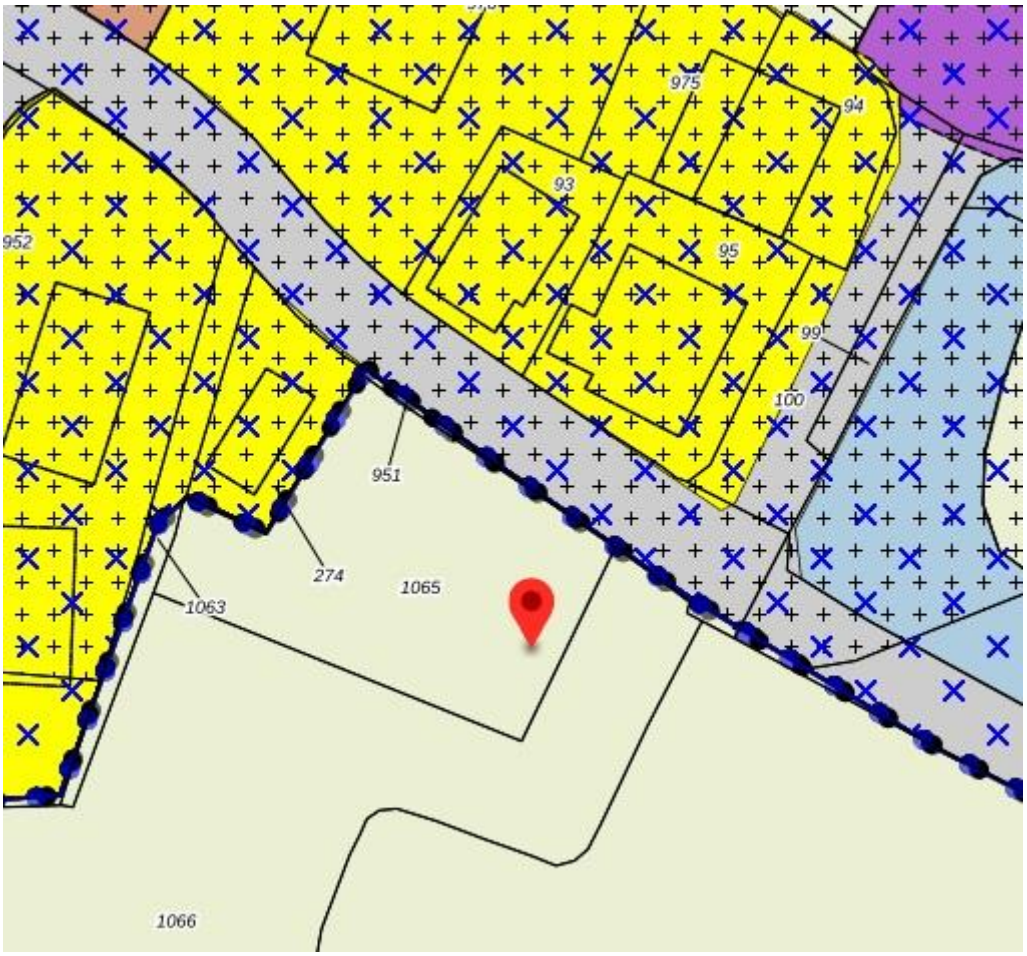
Het plangebied betreft het perceel Anjum, sectie F, nummer 1065 (deels) en wordt ten noorden begrensd door de Doarpsstrjitte met daaraan de woningen Doarpsstrjitte 52, 54 en 56. Aan de westzijde bevindt zich de woning Doarpsstrjitte 67 en aan de zuidwestkant de woningen de Kamp 2, 4 en 6. Het perceel wordt aan de oost - en zuidzijde begrensd door weilanden. Ten oosten op een afstand van ongeveer 100 meter ligt de woonboerderij Garewei 1. Het plangebied is met een gele rechthoek weergegeven in figuur 1.

Figuur 1. Luchtfoto (bron Google Earth).

1.3 Vigerende bestemmingsplan

Het perceel maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan ‘Bûtengebiet Dongeradeel’, zoals dat op 31 maart 2016 onherroepelijk is geworden. Het perceel heeft een agrarische bestemming. Deze gronden zijn bestemd voor agrarisch grondgebruik met daaraan ondergeschikt doeleinden van natuurontwikkeling en agrarisch natuurbeheer, nutsvoorzieningen, extensief dagrecreatief medegebruik, wegen en paden en water. Gebouwen en overkappingen, met uitzondering van veldschuren, moeten binnen een bouwvlak worden gebouwd. Echter een bouwvlak ontbreekt op het onderhavige perceel.

Figuur 2. Fragment bestemmingsplankaart (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

1.4 Opzet van de toelichting

De toelichting van dit bestemmingsplan is als volgt opgezet:

- In hoofdstuk 2 volgt een beschrijving van de huidige en toekomstige situatie;
- Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van de relevante beleidskaders;
- In hoofdstuk 4 vindt een toetsing plaats aan de wet- en regelgeving voor de verschillende omgevingsaspecten;
- Hoofdstuk 5 gaat in op de juridische regeling van het plan;
- In hoofdstuk 6 wordt tenslotte de economische - en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan aan de orde gesteld.

2 Planbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Het perceel kadastraal bekend gemeente Anjum, sectie F, nummer 1065 is thans hoofdzakelijk in gebruik als weiland. Tussen de Doarpsstrjitte en de weg bevindt zich een hek.

Figuur 3. Huidige situatie

2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie wordt op een deel van het perceel kadastraal bekend gemeente Anjum, sectie F, nummer 1065 een woning gebouwd. De woning wordt rechtstreeks ontsloten middels een inrit op de Doarpsstrjitte. Er is m.b.t. de situering van het bouwvlak veelvuldig overleg geweest met de omwonenden. Hierbij is rekening gehouden met de zichtlijnen van de woningen Doarpsstrjitte 54, 56 en 67. Ook aan de voorwaarde dat het vrij zicht van de woningen aan de Kamp moet worden gerespecteerd wordt voldaan. Met de bouw van deze nieuwe woning ontstaat er een aanvaardbare afronding van de bebouwde kom van het dorp Ljussens.

Van belang is dat de nieuwe woning op een verantwoorde wijze wordt ingepast in de stedenbouwkundige structuur van de wijk. Deze stedenbouwkundige structuur wordt gekenmerkt door vrijstaande woningen van één bouwlaag met kap. De nokrichting van deze nieuwe woning is in de breedterichting van het perceel. Dit sluit aan bij de tegenoverliggende woningen.

De breedte van het bouwperceel is ongeveer 30 meter. Het bouwvlak is 15 meter breed en 10 meter diep. Het resterende deel van het bestemmingsvlak zal als erf worden ingericht. De kavel heeft een oppervlakte van ongeveer 860 m² en biedt daarmee voldoende mogelijkheid voor een passende woonsituatie. Figuur 4 geeft een impressie van de toekomstige situatie.

Figuur 4. Toekomstige situatie (bron: Bouwkundig Bureau Bosgraaf).

2.3 Ruimtelijke kwaliteit

Landschapsarchitect Doetje de Jong heeft een landschappelijk inpassingsplan (bijlagen bij toelichting bijlage 1) opgesteld. Een belangrijk onderdeel hiervan is het inrichtingsplan. Op verzoek van de gemeente moest deze worden aangepast. Omdat Doetje de Jong ondertussen was gestopt met haar werkzaamheden door een betrekking elders, is het bureau Nina Abbink gevraagd om een nieuw inrichtingsplan op te stellen.

De structuurvisie 'Grutsk op 'e Romte!' van de provincie Fryslân geeft adviezen over de ruimtelijke kwaliteit. Van belang is het open kleiterpenlandschap en de vrij lege kweldervlakte met groene puntverdichtingen in de vorm van terpen, radiaire terpdorpen (met kerk), terpnederzettingen (zonder kerk) en (veelal verhoogde) boerderijerven, en eendenkooien met een ondergrond van zeeklei, een rijk stelsel van geulen, kreken en prielen en de vaarten en opvaarten naar dorpen en boerderijen. Voor het perceel aan de Doarpsstjitte in Ljussens zijn de volgende adviezen relevant:

- In stand houden en beschermen van het ritme van de bebouwing op de kwelderwallen (open en besloten);
- Scherp houden van de puntvormige verdichting in het landschap van (terp)dorpen waarbij het beeld wordt versterkt door de beplanting te concentreren in het dorp en bij de toegang tot het dorp;
- Behouden en zichtbaar houden van het reliëf van de terpen in de dorpen. Behouden van de kleinschaligheid en de open ruimtes in de dorpen en van de zichtlijnen.

Het perceel is gelegen op de kwelderwal en sluit aan bij de bestaande bebouwing van het dorp. Hierdoor wordt het ritme van bebouwing op de kwelderwal en het open landschap daaromheen beschermd. Het perceel geeft de mogelijkheid om het terpdorp te versterken door beplanting te concentreren bij de toegang tot het dorp. Het perceel is namelijk gelegen bij zo'n entree.

De Doarpsstrjitte maakt onderdeel uit van de groenhoofdstructuur. Het is dan ook wenselijk om begeleidende boomstructuur in het gras hier toe te voegen. Het behouden van de ruimtelijke kwaliteit staat voorop. Zoals aangegeven sluit de woning aan bij de bestaande bebouwing van het dorp. Juist de openheid van het landschap en de geslotenheid bij de dorpen kenmerkt de ruimtelijke kwaliteit. In het ontwerp is te zien dat de woning aansluit bij de lintbebouwing.

In dit nieuwe inrichtingsplan (zie figuur 5) wordt het perceel ingevuld met een aantal hagen die naast het versterken van de verschillende zichtlijnen ook de privacy van de omliggende woningen waarborgt. Deze hagen mogen maximaal 1.20 m hoog zijn. De hagen bieden schuilgelegenheid aan verschillende fauna. De hagen zorgen voor diversiteit en zijn een aanvulling op de nieuw aan te planten bomen. Er is gekozen voor gebiedseigen bomen, namelijk Lindes, aan de noordoostzijde van het perceel. Op de zuidoostzijde van het perceel komt een Treurwilg die voor meer biodiversiteit zorgt. Voor de woning komen borders, hagen en een sierboom (Krent). Als overgang naar de open structuur en het water wordt een deel van het perceel niet of nauwelijks gemaaid.

Met de aanplant van bomen en hagen wordt een kern, mantel, zoom gecreëerd en is er sprake van een gelaagdheid in de beplanting. De bomen in de omgeving vormen de kern, de

hagen (mantel) worden maar een keer per jaar gesnoeid en groeien breed uit. Aan de voet van de hagen ontstaat een kruidenmengsel (zoom).

Figuur 5. Inrichtingsplan (bron: Nina Abbing).

3 Beleid

3.1 Rijksbeleid

Nationale Omgevingsvisie (NOVI)
De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) biedt een duurzaam perspectief voor de Nederlandse leefomgeving. Hiermee kunnen we inspelen op de grote uitdagingen die voor ons liggen. De NOVI biedt een kader, geeft richting en maakt keuzes waar dat kan. Tegelijkertijd is er ruimte voor regionaal maatwerk en gebiedsgerichte uitwerking. Omdat de verantwoordelijkheid voor het omgevingsbeleid voor een groot deel bij provincies, gemeenten en waterschappen ligt, kunnen inhoudelijke keuzes in veel gevallen het beste regionaal worden gemaakt. Met de NOVI zet de Rijksoverheid een proces in gang waarmee keuzes voor onze leefomgeving sneller en beter gemaakt kunnen worden.

Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Die komen samen in vier prioriteiten:

- Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- Duurzaam economisch groeipotentieel;
- Sterke en gezonde steden en regio's;
- Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven vanuit de NOVI is combinaties te maken en win-win situaties te creëren. Soms zijn er scherpe keuzes nodig en moeten belangen worden afgewogen. Hiertoe gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:

- Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: In het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI wordt gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van de ruimte;
- Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling, tussen concurrentiekracht en leefbaarheid, verschilt van gebied tot gebied. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere;
- Afwentelen wordt voorkomen: het is van belang dat de leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van die van toekomstige generaties.

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in het ontwikkelen van een toekomstbestendig landelijk gebied en past daarmee binnen de prioriteiten van de NOVI.

Barro en Bro
Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro worden een aantal projecten die van Rijksbelang zijn met name genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen.
Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie;
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van het de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van de Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op het voorliggende plan. Wel is de term 'Ecologische Hoofdstructuur' gewijzigd in 'Natuurnetwerk Nederland' ('NNN').

De 'ladder voor duurzame verstedelijking' is in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geïntroduceerd en vastgelegd als procesvereiste in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het Bro (artikel 3.1.6 lid 2) bepaalt dat voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen de treden van de ladder moeten worden doorlopen. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening in de vorm van een optimale benutting van de ruimte. Met de ladder voor duurzame verstedelijking wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten nagestreefd.

Of de Ladder Duurzame Verstedelijking van toepassing is op de planlocatie is afhankelijk van de aard en de omvang van de ontwikkeling, in relatie tot de omgeving. De Ladder zegt hierover het volgende: Voor wonen geldt, dat voor woningbouwlocaties vanaf twaalf woningen sprake is van een stedelijke ontwikkeling die Ladderplichtig is. In de voorgenomen ontwikkeling wordt een woning gebouwd op een bestaand erf. Gezien de kenmerken van de voorgenomen ontwikkeling wordt dit plan niet aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling in de zin van de Bro. Een verdere toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking is daarmee niet noodzakelijk. De voorgenomen ontwikkeling heeft verder geen betrekking op de overige benoemde onderdelen in het Barro. De ontwikkeling aan de Doarpsstrjitte te Ljussens ondervindt geen belemmeringen uit de Barro of Bro en wordt daarmee met betrekking tot bovenstaand aspect uitvoerbaar geacht.

Conclusie
De voorgenomen ontwikkeling past binnen de beleidskaders benoemd in de NOVI, Barro en de Bro. Vanuit deze beleidsdocumenten en regelgeving zijn geen randvoorwaarden of uitgangspunten die rechtstreeks doorwerken op het voorgenomen plan.

3.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Provincie Fryslân
De provinciale Omgevingsvisie, De Romte Diele, is op 23 september 2020 door Provinciale Staten vastgesteld. In deze visie beschrijft de provincie het beleid zoals zij dat voor ogen ziet als de Omgevingswet op 1 januari 2023 in werking treedt. De provincie heeft een viertal doelstellingen die ze als speerpunt wil behandelen. Een vitaal, veerkrachtig, karakteristiek en gezond Fryslân. Dat zijn de ambities van de provincie Fryslân voor de Friese leefomgeving. Met de leefomgeving bedoeld de provincie: de gedeelde ruimte waarin de mensen in de provincie samenleven. Fryslân is van alle mensen die er wonen, werken of te gast zijn. Voor deze woning is het onderwerp Vitaal daarbij van belang. Dit betekent dat de Friese steden, dorpen en het platteland leefbaar zijn en blijven. Dat er voldoende woningen, voorzieningen en bedrijvigheid zijn, en dat de bereikbaarheid goed is. Een sterke economie ligt hieraan ten grondslag. Om de vitaliteit van een dorp te kunnen waarborgen moeten er voldoende woningen beschikbaar zijn. Deze woningen zijn er momenteel niet. Het realiseren van een nieuwe woning zorgt voor een kleine maar zeker positieve impuls naar de onverminderde vraag naar woningen.

Verordening Romte Fryslân

In de Verordening Romte Fryslân (vastgesteld op 25 juni 2014) stelt de provincie regels aan de provinciale belangen. Deze regels moeten in gemeentelijke plannen worden vertaald. Voor dit plan zijn de volgende artikelen uit de verordening relevant:

Bundeling van stedelijke functies (artikelen 1.1.1 en 1.3.1)
Het plangebied ligt volgens de kaarten bij de verordening buiten het 'bestaand stedelijk gebied'. Binnen dit gebied mogen in beginsel geen bouw- en gebruiksmogelijkheden voor stedelijke functies, zoals wonen, worden geboden. Wel biedt de verordening ruimte voor nieuwe stedelijke functie in of aansluitend op een bestaand bebouwingslint. Op grond van de begripsbepalingen in de Verordening Romte Fryslân is een bebouwingslint een lijnvormige verzameling van gebouwen, gesitueerd op meerdere bouwpercelen, langs een weg of vaart in het landelijke gebied met geringe afstanden tussen de bouwkavels. Het plangebied is in lijn met deze begripsbepaling.

De nieuwe stedelijke functie moet wel leiden tot een landschappelijk aanvaardbare afronding of verdichting van een bebouwingslint en geen afbreuk aan de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten doet. Hierop wordt in paragraaf toelichting paragraaf 2.3 ingegaan.
Op grond van artikel 1.3.1 lid d van de Verordening Romte Fryslân moet het gaan om één of enkele woningen per cluster, waarvan de oppervlakte per woning inclusief bijgebouwen niet meer bedraagt dan 300 m². De regels zijn hierop afgestemd.

Ruimtelijke kwaliteit (artikel 2.1.1 lid 1 en 2)
Hoofdstuk 2 van de verordening houdt regels ten aanzien van de ruimtelijke kwaliteit. Hierin is opgenomen dat in een ruimtelijk plan voor het landelijk gebied een ruimtelijke kwaliteitsparagraaf opgenomen moet worden. De ruimtelijke kwaliteitsparagraaf is verwoord in paragraaf toelichting paragraaf 2.3. Hierin wordt geconcludeerd dat de nieuw te

bouwen woning op een verantwoorde wijze in het landschap kan worden ingepast. Het plan voldoet hiermee aan de voorwaarden uit hoofdstuk 2 van de verordening.

Zorgvuldig ruimtegebruik (artikel 2.1.1 lid 3)
De toelichting bij een ruimtelijk plan dat voorziet in een nieuwe stedelijke functie buiten bestaand stedelijk gebied moet een verantwoording bevatten. Hieruit moet blijken dat toepassing is gegeven van het principe van zorgvuldig ruimtegebruik. Hieruit blijkt in ieder geval waarom die functie redelijkerwijs niet binnen bestaand stedelijk gebied kan worden gerealiseerd.
Met dit project wordt één woning toegevoegd in het landelijk gebied. Het invullen van het bestaande bebouwingslint getuigt van zorgvuldig ruimtegebruik. De beeldkwaliteit van het landschap wordt namelijk niet beïnvloed in deze omgeving.

Wonen (artikel 3.1.1 en artikel 3.1.2)
De verordening biedt in artikel 3.1.2 echter een algemene afwijkbepaling voor een woningbouwproject dat niet past in een woonplan. Uit de toelichting van dit artikel volgt, dat deze afwijkbepaling ook van toepassing is indien een (actueel) woonplan ontbreekt, zoals hier vanwege het ontbreken van provinciale instemming het geval.
Uitgangspunt bij deze algemene afwijkbepaling is dat geen inbreuk wordt gemaakt op de regionale woningbouwprogramma's en op de kernenstructuur, dat wil zeggen dat aantallen en kwaliteit van de woningbouw dienen aan te sluiten bij de aard en schaal van de kern. Dit laatste betekent onder andere dat een overige kern niet de regionale behoefte van een regionaal centrum en niet de (boven)regionale behoefte en taakstelling van een stedelijk centrum kan opvangen. Het plan maakt geen voorzieningen voor een bovenlokaal, regionaal of bovenregionaal verzorgingsgebied mogelijk.

De ontwikkeling van het plangebied moet passen in het geheel van de regionale woningbouwafspraken tussen de regio Noordoost Fryslân en de provincie Fryslân. In mei 2020 zijn de regio en de provincie gekomen tot nieuwe regionale woningbouwafspraken. Dit is in de vorm van een experiment tot en met 2025 waarbij er meer regie en verantwoordelijkheid ligt bij de regio. De kern van de afspraak en het experiment is balans in de woningmarkt.

Conclusie
De onderhavige ontwikkeling is in overeenstemming met het provinciaal beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

Pilot woningbouw Noardeast Fryslân.
De gemeente Dantumadiel heeft samen met de gemeenten Noardeast-Fryslân, Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel een woningbouwafspraak tot en met 2025. Deze afspraak geldt als experiment. Het experiment heeft als benaming 'balans op de woningmarkt'. In het experiment wordt de bandbreedte, dus aantallen, losgelaten. De regie en verantwoordelijkheid ligt bij de gemeente. De gemeente is vrij in het programmeren van zowel binnen- als buitenstedelijke projecten, waarbij de provincie niet actief stuurt. Wel moet er sprake zijn van een goede verhouding c.q. balans tussen binnen- en buitenstedelijke programmering met als richtlijn 50%-50%.

Woonvisie 2020-2025
Deze woonvisie legt op hoofdlijnen vast wat de basis is voor preciezere plannen en afspraken in de komende vijf jaar. De hoofdlijnen werkt de gemeente uit in een woonagenda op basis waarvan zij in gesprek gaan met de Mienskip en met partners. Aan de hand van dit afwegingskader wordt gekeken in hoeverre nieuwe plannen aantoonbaar inspelen op de kwalitatieve woningbehoefte en of zij bijdragen aan andere kwalitatieve ambities, zoals het oplossen van een ruimtelijk knelpunt (bijvoorbeeld transformatie van leegstaand vastgoed). Het uitgangspunt is om vooral ook kansen om transformatie binnen de bestaande voorraad te faciliteren. Ook hierbij geldt dat inbreiding voor uitbreiding moet gaan en hanteert de gemeente de volgende volgorde:

1. transformatie;
2. herstructurering;
3. binnendorps / binnenstedelijk bouwen;
4. buitendorps / buitenstedelijk bouwen.

Binnenstedelijk bouwen heeft de voorkeur boven uitbreiding van de bestaande woningvoorraad in het buitenstedelijk gebied (nieuwe uitbreidingsplannen). In het onderhavige bestemmingsplan is er sprake van het bouwen van een woning op een buitenstedelijke locatie, die direct aansluit aan het stedelijk gebied van het dorp Ljussens.

Conclusie
Voor de bouw van woningen in de dorpskernen is het steeds lastiger, tot bijna onmogelijk, om tot een nieuwe invulling te komen binnen de bestemming. Op basis van het gemeentelijk beleid is de bouw van een woning aan de Doarpsstrjitte direct aansluitend het stedelijk gebied dan ook inpasbaar.

4 Onderzoek

4.1 Bedrijven en Milieuzonering

Bij het opstellen van een bestemmingsplan dienen in het kader van een goede ruimtelijke ordening alle aspecten en belangen betrokken te worden en zorgvuldig te worden afgewogen. Bij milieuzonering gaat het om de belangenafweging van milieubelastende en milieugevoelige functies. Uitgangspunt hierbij is dat enerzijds ter plaatse van de nieuwe gevoelige functies sprake dient te zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Anderzijds dienen de bestaande bedrijven hun huidige activiteiten binnen de bestaande milieuregelgeving en planologie voor te kunnen zetten en niet te worden beperkt.

Ruimtelijke ordening

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is de ruimtelijk-functionele afstemming tussen bedrijfsactiviteiten, voorzieningen en hindergevoelige functies (waaronder woningen) noodzakelijk. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden aangetoond dat een planvoornemen buiten de invloedssfeer van eventuele hinderlijke activiteiten in de omgeving valt en daarnaast geen belemmeringen oplevert voor nabijgelegen functies.

Bij deze afstemming kan gebruik worden gemaakt van de richtafstanden uit de basiszoneringslijst van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (2009). Een richtafstand wordt beschouwd als de afstand waarbij onaanvaardbare milieuhinder als gevolg van bedrijfsactiviteiten (betreffende geluid, geur, stof en gevaar) redelijkerwijs kan worden uitgesloten. De grootste afstand is bepalend. De genoemde maten zijn richtinggevend, maar met een goede motivering kan en mag hiervan worden afgeweken.
In de VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering worden twee omgevingstypen onderscheiden. Bij het omgevingstype 'rustige woonwijk of rustig buitengebied' wordt functiescheiding nagestreefd. Hiertoe worden minimale richtafstanden gehanteerd, waarbij een bepaalde bij een bedrijf of voorziening behorende milieucategorie een zoneringsafstand ten opzichte van hindergevoelige functies inhoudt. Bij het omgevingstype 'gemengd gebied' is sprake van functiemenging. In tegenstelling tot rustige woongebieden zijn in dergelijke levendige gebieden milieubelastende activiteiten op kortere afstand van woningen mogelijk. Hiertoe mogen de aangegeven minimale richtafstanden met één afstandsstap worden verkleind (de afstandsstap van 100 mag naar 50 meter, van 30 naar 10 en van 10 naar 0).

Op het perceel wordt een nieuwe milieugevoelige functie toegevoegd. Het betreft een woning. Het meest nabijgelegen bedrijf is een schildersbedrijf dat is gevestigd op Hoek en Wad 3 te Ljussens. Op basis van de VNG-brochure 'Bedrijven en Milieuzonering' moet een afstand in acht worden genomen van 50 meter. Deze afstand heeft betrekking op het milieuaspect geluid.

De richtafstanden volgens deze brochure gelden tussen enerzijds de grens van de bestemming die bedrijven (of andere milieubelastende functies) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een (bedrijfs)woning die volgens het bestemmingsplan of via vergunningsvrij bouwen mogelijk is. Deze afstand bedraagt m.b.t. het schildersbedrijf ongeveer 63 meter. Hiermee wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden.

Activiteitenbesluit
Naast de constatering dat uit berekeningen is gebleken dat aan de grenswaarden uit de VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering kan worden voldaan, kan worden gesteld dat de grenswaarden in het Activiteitenbesluit milieubeheer niet hoger zijn dan uit de VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering. Als de grenswaarden uit de VNG-normering niet worden overschreden dan wordt ook automatisch aan de grenswaarden uit het Activiteitenbesluit milieubeheer voldaan. Het schildersbedrijf zal door dit bestemmingsplan dan ook niet negatief worden beïnvloed.

Conclusie
Het plan is uitvoerbaar en voldoet aan de gestelde afstandseisen tot derden.

4.2 Geluid

Op grond van de Wet geluidhinder geldt rond wegen met een maximumsnelheid hoger dan 30 km/uur, spoorwegen en inrichtingen die 'in belangrijke mate geluidhinder veroorzaken', een geluidzone. Bij de ontwikkeling van nieuwe geluidsgevoelige objecten binnen deze geluidzones moet akoestisch onderzoek worden uitgevoerd om aan te tonen dat de ontwikkeling voldoet aan de voorkeursgrenswaarden die in de wet zijn vastgelegd.

In de Wet geluidhinder (Wgh) wordt onderscheid gemaakt tussen geluidgevoelige functies enerzijds en niet-geluidsgevoelige functies anderzijds. Als een geluidsgevoelige functie mogelijk wordt gemaakt en binnen de zone van een weg, spoorweg of een industriegebied ligt, moet onderzocht worden of voldaan wordt aan de voorkeursgrenswaarde. In dit geval is alleen het aspect wegverkeerslawaai relevant.

De wegen in de directe omgeving van het plangebied zijn aangewezen als 30-km/uur zone. Voor ontwikkelingen binnen dergelijke zones is geen toetsing aan de Wet geluidhinder noodzakelijk. In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient echter wel aangetoond te worden dat er sprake is van een goed woon- en leefklimaat.

De wegen rondom het plangebied zijn relatief rustig, met een te verwachten lage verkeersintensiteit. Door de beperkte breedte van de weg zijn de snelheden relatief laag. Ten aanzien van wegverkeersgeluid worden er daarom geen belemmeringen verwacht.

Daarnaast moet ook een binnenwaarde van 33 dB worden gegarandeerd bij de omgevingsvergunning aanvraag voor de woningen. Doordat de toekomstige woning voldoet aan de minimale eisen ten aanzien van geluid vanuit het bouwbesluit, zal sprake zijn van een goed binnenwaardeniveau.

Conclusie
Het aspect verkeersgeluid vormt geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

4.3 Waterhuishouding / watertoets

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is uitdrukkelijk bepaald dat in de toelichting bij bestemmingsplannen inzicht verkregen moet worden in de gevolgen van het bestemmingsplan voor de waterhuishouding. De waterbeheerder in het plangebied is Wetterskip Fryslân. Voor het overleg op grond van artikel 3.1.1. van het Bro wordt Wetterskip Fryslân gevraagd het voorliggende bestemmingsplan te beoordelen en een advies voor de watertoets te geven. Voor deze beoordeling is als format de digitale watertoets ontwikkeld. Met de digitale watertoets kunnen watertoetsen worden aangevraagd voor alle ruimtelijke plannen. De digitale Watertoets bepaalt welke procedure moet worden doorlopen voor de watertoets.

De waterbeheerder in het plangebied is Wetterskip Fryslân. Het plan is via de digitale watertoets kenbaar gemaakt bij het Wetterskip Fryslân. De digitale Watertoets (zie: bijlagen bij toelichting bijlage 2) bepaalt welke procedure moet worden doorlopen voor de watertoets. De watertoets wijst uit dat op dit plan de normale watertoetsprocedure van toepassing is. Dit houdt in dat er geen aanwezige wateraspecten van invloed zijn op het plan.

Toename verharding

Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Het is verboden zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 1500 m² onverharde grond in landelijk gebied wordt gebouwd of verhard. In deze situatie neemt de verharding met 350 m² toe. Daarom is het niet nodig om compenserende maatregelen te treffen.

Klimaat

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Het is belangrijk kansen te benutten om het gebied klimaat robuust in te richten. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Voor veel maatregelen geldt bovendien dat ze kosteneffectief zijn, als ze maar in een vroeg stadium in het planvormingsproces worden meegenomen. Meer informatie hierover is te vinden op De Friese klimaatatlas: www.frieseklimaatatlas.nl.

Met de gegevens die zijn opgegeven is bepaald dat het plan geen invloed heeft op het watersysteem en de waterketen. Hierdoor kan de procedure geen waterschapsbelang worden gevolgd voor de watertoets. Dit betekent dat er verder geen contact hoeft te worden opgenomen met Wetterskip Fryslân.

Conclusie

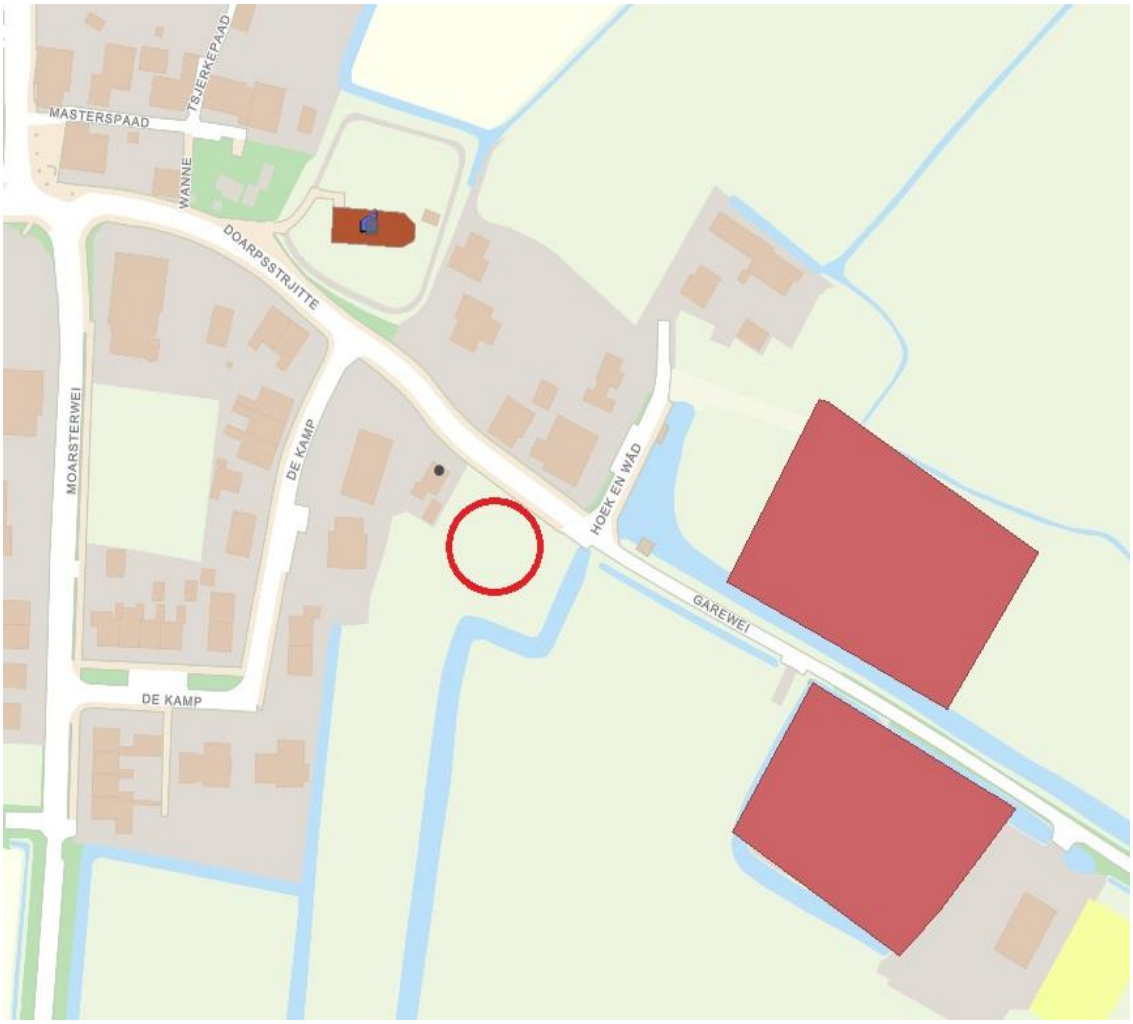
Omdat er geen aanwezige wateraspecten van invloed zijn op het plan en er ook geen sprake is van toename van verharding is het aspect water geen belemmerende factor voor het voorliggende bestemmingsplan.

4.4 Cultuurhistorie

Bij het opstellen van plannen moeten cultuurhistorische waarden tijdig in beeld worden gebracht. Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) stelt in dat verband specifieke eisen aan het opstellen van ruimtelijke plannen. Waar mogelijk moeten cultuurhistorische waarden worden behouden of versterkt.

De Modernisering Monumentenwet (MoMo) heeft op 1 januari 2012 tot een wijziging van het Bro geleid. Ieder ruimtelijk plan dient nu ook een analyse van cultuurhistorische waarden van het plangebied te bevatten. Zover hier sprake van is, dient daarnaast aangegeven te worden op welke wijze met de mogelijk in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden. Hierbij dient ook de historische (stede)bouwkunde en historische geografie te worden meegenomen in de belangenafweging. Aangegeven dient te worden welke conclusies aan de geanalyseerde waarden worden verbonden en op welke wijze deze zijn geborgd in het plan.

Op de Cultuurhistorische Kaart Fryslân 2 (CHK 2) van de provincie Fryslân is informatie opgenomen over cultuurhistorische waarden. Uit de CHK 2 blijkt dat in het plangebied een aantal bijzondere cultuurhistorische waarden aanwezig is.
Een perceel ten noordoosten en een perceel ten oosten van het plangebied worden aangeduid als een (verhoogde) boerderijplaats. De eerstgenoemde is afgebroken en de kop-hals-rompboerderij aan de Garewei 1 is omgebouwd tot een woonboerderij.
Boerderijplaatsen verschaffen ons, omdat zij de kern vormden van de toenmalige agrarische samenleving, kennis over de bewoningsgeschiedenis en over de ontwikkeling van het cultuurlandschap op lokaal, regionaal en provinciaal niveau.
Ten noordoosten van het plangebied bevindt zich de Hervormde kerk. Van dit rijksmonument is de noordgevel nog 13e eeuws is, en bestaat de in de 20e (1924) eeuw bemetselde westgevel uit nog ouder tufstenen muurwerk.

Figuur 6. Cultuurhistorische kaart Fryslân (bron: provincie Fryslân).

Conclusie

Het plan leidt niet tot aantasting van de nog aanwezige cultuurhistorische waarden. Het past dan ook in het beleid met betrekking tot behoud van cultuurhistorische waarden.

4.5 Archeologie

Per 1 juli 2016 is de Monumentenwet 1988 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet, wanneer deze in 2022 in werking treedt. Dit geldt ook voor de verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op het gebied van archeologie. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is. In de wet zijn archeologische resten beschermd. Het archeologisch onderzoeks- en adviesbureau De Steekproef heeft een inventariserend veldonderzoek in het plangebied uitgevoerd (zie bijlagen bij toelichting bijlage 3)

Belangrijkste resultaten

Omstreeks de romeinse tijd ontwikkelde zich ter plaatse van het tegenwoordige Ljussens een kwelderwal. Het plangebied naast Doarpstrjitte 67 ligt op het oostelijke uiteinde van deze wal. Het grenst aan de historische dorpskern van Ljussens. Archeologische waarden in de omgeving betreffen vooral laat-middeleeuwse terpen. Op oude kaarten staat geen bebouwing in het plangebied aangegeven. Het terrein wordt hierop afwisselend weergegeven als akker en als weiland. In het gebied is een pakket geroerde klei vastgesteld met diktes van 60 tot 165 centimeter. Mogelijk is er geboord in een spoor van bijvoorbeeld een fundering van een boerderij van lang geleden. Verspreid in het gebied zijn scherven middeleeuws kogelpotaardewerk gevonden. Plaatselijk zijn verhoogde concentraties fosfaten aanwezig die doorgaans ontstaan onder stallen. Bij het onderzoek zijn vrijwel geen materialen gevonden die eenduidig dateren uit de nieuwe tijd.

Archeologisch verwachtingsmodel

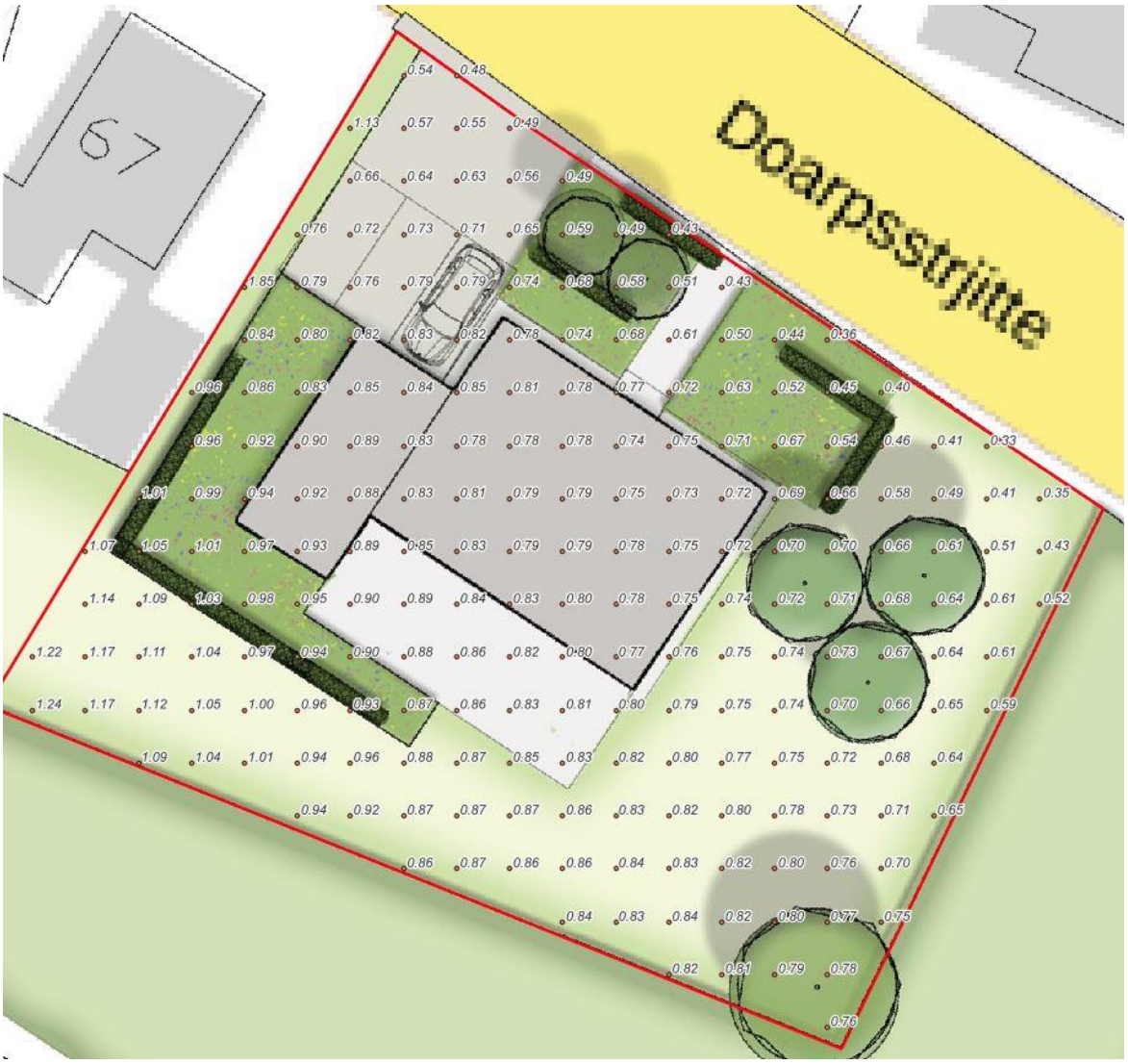
Door langdurig gebruik als akker zullen ondiepe sporen van een eventuele vindplaats verloren zijn gegaan. Diepe delen van sporen kunnen wel bewaard gebleven zijn. De scherven kogelpotaardewerk vormen een aanwijzing voor de aanwezigheid van een vindplaats uit de middeleeuwen. Daarom blijft de archeologische verwachting zoals opgesteld in paragraaf 2.5 van kracht.

Selectie-advies door senior KNA-prospector drs. J.M.G. Bongers

Aangezien het onderzoek aanwijzingen heeft opgeleverd voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats uit de middeleeuwen en aangezien eventuele diepere delen van archeologische resten bewaard gebleven zijn, wordt geadviseerd om geen graafwerk uit te voeren dat dieper reikt dan +0,2 meter NAP. Concreet betekent dit dat als het peil van de te bouwen woning bijvoorbeeld op +1,0 meter NAP komt te liggen, dat voor de funderingssleuven niet dieper gegraven mag worden dan 0,8 meter beneden peil. De woning is gepland op de plek van boring 4 waar de maaiveldhoogte +0,75 meter NAP bedraagt en dus tot maximaal 55 centimeter beneden maaiveld gegraven mag worden. Als vooraf het maaiveld iets wordt opgehoogd, dan kan iets dieper gegraven worden.

Gelet bovenstaande zal de initiatiefnemer voordat met de bouw van de woning en garage wordt gestart funderingstekeningen moeten aanleveren. In de tekeningen moet duidelijk de relatie aangegeven worden tussen een gedetailleerde maaiveldhoogte-inmeting en de hoogte/diepte van de fundering. Blijkt daaruit dat de archeologische informatie in de bodem intact blijft, dan is verder archeologisch onderzoek niet nodig. Blijkt dit niet dan volgen een

proefsleuven-onderzoek en mogelijk opgravingen. Een dergelijk onderzoek dient te worden uitgevoerd door een daartoe gecertificeerd bureau volgens een vooraf door de bevoegde overheid goedgekeurd Programma van Eisen (PvE).

Figuur 7. kaart met maaiveldhoogte (bron: De Steekproef).

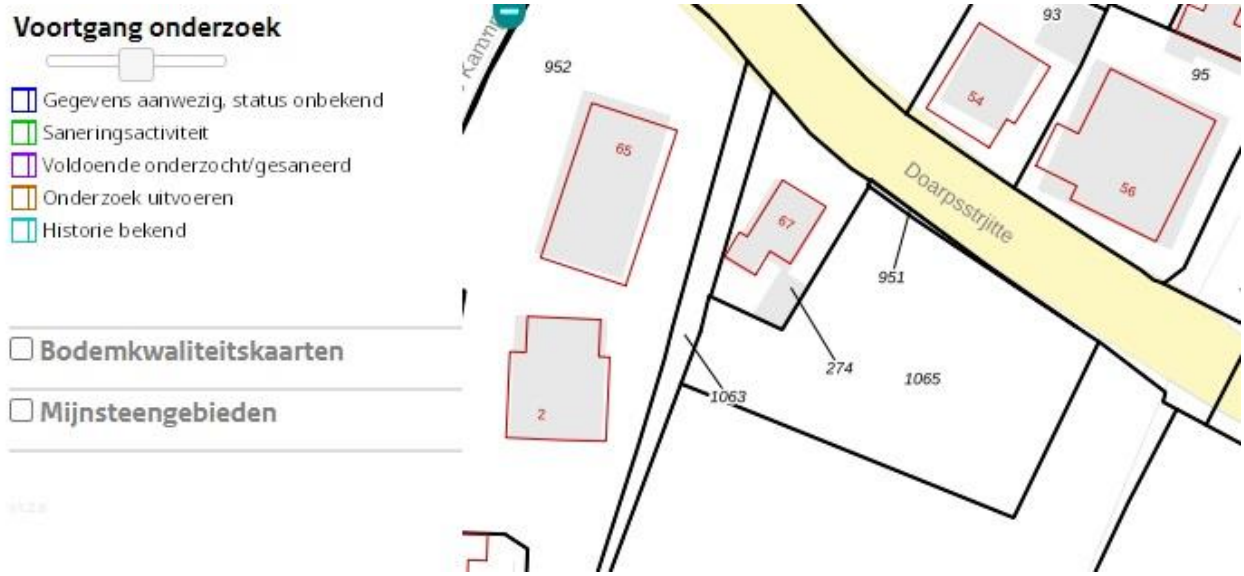
Tenslotte geldt voor al het graafwerk dat als archeologische waarden worden aangetroffen en/of vondsten worden gedaan, dat daarvan direct melding dient te worden gemaakt conform de Erfgoedwet 2015, artikel 5.10. Geadviseerd wordt om dit te doen bij de gemeente Noardeast-Fryslân.

Conclusie

Om de aanwezige archeologische waarden niet te verstoren, zal in de regels een voorwaardelijke verplichting worden opgenomen. Hierin wordt de initiatiefnemer verplicht om de aanwezige archeologische informatie in de bodem intact te laten blijven of een proefsleuven-onderzoek uit te laten voeren indien graafwerk dieper reikt dan +0,2 meter NAP. Dit laatste kan worden voorkomen om de woning en bijbehorende bouwwerken middels een speciale fundering te laten bouwen. De initiatiefnemer moet in dat geval een funderingsvoorstel bij de gemeente indienen dat rekening houdt met de archeologisch waarden. Voordat er met de bouw gestart gaat worden moet de gemeente haar goedkeuring hebben verleend betreffende dit funderingsvoorstel.

4.6 Bodem

Op grond van het Bro dient in verband met de uitvoerbaarheid van een plan rekening te worden gehouden met de bodemgesteldheid in het projectgebied. Bij functiewijzigingen dient te worden bekeken of de bodemkwaliteit voldoende is voor de beoogde functie en moet worden vastgesteld of er sprake is van een saneringsnoodzaak. In de Wet bodembescherming is bepaald dat indien de desbetreffende bodemkwaliteit niet voldoet aan de norm voor de beoogde functie, de grond zodanig dient te worden gesaneerd dat zij kan worden gebruikt door de desbetreffende functie (functiegericht saneren). Voor een nieuw geval van bodemverontreiniging geldt, in tegenstelling tot oude gevallen (voor 1987), dat niet functiegericht maar in beginsel volledig moet worden gesaneerd. Nieuwe bestemmingen dienen bij voorkeur te worden gerealiseerd op bodem die geschikt is voor het beoogde gebruik. Het bodemloket is geraadpleegd. Hieruit blijkt dat het plangebied nog nooit is onderzocht/gesaneerd.

Figuur 8. Achtergrond kaart Bodemloket (Bron: bodemloket.nl).

Het plangebied heeft momenteel de enkelbestemming 'Agrarisch'. In voorliggend bestemmingsplan krijgt het plangebied de bestemming 'Wonen'. Het gebruik in de voor bodemverontreiniging relevante periode is weiland geweest. Er is zodoende geen sprake van een verdachte locatie.

Conclusie

Op voorhand wordt aangenomen dat de bodemkwaliteit toereikend is voor het voorgenomen gebruik. In het kader van de vergunningverlening is een verkennend bodemonderzoek noodzakelijk. Hiermee is gewaarborgd dat er geen risico's voor de volksgezondheid ontstaan.

4.7 Ecologie

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening gehouden worden met de natuurwaarden van de omgeving en met beschermde plant- en diersoorten. Deze zijn geregeld in de Wet Natuurbescherming (Wnb). Met de Wnb zijn alle bepalingen met betrekking tot de bescherming van natuurgebieden en dier- en plantensoorten samengebracht in één wet. De Wnb implementeert diverse Europeesrechtelijke regelgeving, zoals de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn in de Nederlandse wetgeving.

Soortenbescherming

In opdracht van Jouke Dantuma Advies heeft Mulder Ecologie een ecologische toets (zie: bijlagen bij toelichting bijlage 4) uitgevoerd. Om inzicht te verkrijgen in de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden in (de omgeving van) het plangebied en te kunnen bepalen of het uitvoeren van het planvoornemen kan leiden tot negatieve effecten op deze waarden, is deze ecologische toetsing uitgevoerd. Deze toetsing heeft bestaan uit een verkennend onderzoek, een quickscan.

Gebiedsbescherming en houtopstanden

Natura 2000

Voor de aanleg- en beoogde gebruiksfase van een nieuwbouwwoning aan de Doarpsstrjitte 69 te Ljussens is een stikstofdepositie berekening (zie: bijlagen bij toelichting bijlage 5). Het projecteffect bedraagt op alle rekenpunten in omliggende Natura 2000-gebieden ten hoogste 0,00 mol/ha/jaar. Bij een dergelijke projectbijdrage treden geen significant negatieve effecten op binnen de omliggende Natura 2000-gebieden.
Ook andere effecten op de in de omgeving van het plangebied gelegen Natura 2000-gebieden worden op grond van de afstand tot deze gebieden en de en de beperkte duur, omvang en uitstraling van de voorgenomen activiteiten uitgesloten. Vervolgstappen in het kader van Natura 2000 zijn niet aan de orde.

Houtopstanden

In het kader van het planvoornemen worden geen bomen gekapt. Het onderdeel houtopstanden van de Wnb is niet van toepassing.

Verordening Romte Fryslân

Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Negatieve effecten, zowel tijdelijk als permanent, op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN in de omgeving worden uitgesloten op grond van de afstand tot deze gebieden en de beperkte omvang en uitstraling van de voorgenomen activiteiten. Ook ligt het plangebied niet in, noch in de nabijheid van, andere via de Verordening Romte beschermde (natuur)gebieden. Vervolgstappen in het kader van de provinciale omgevingsverordening zijn niet nodig.

Vogels

Het plangebied en directe omgeving is geschikt als broedlocatie voor enkele algemene vogelsoorten. Het vernietigen en/of verstoren van vogelnesten gedurende het broedseizoen betreft een overtreding van de Wnb, waarvoor geen ontheffing kan worden verkregen. Een overtreding van de Wnb ten aanzien van vogels kan in het geval van het planvoornemen

worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. In de wet wordt geen vaste periode voor het broedseizoen gedefinieerd, maar in de praktijk wordt hiervoor globaal de periode 1 maart tot 1 augustus aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van de werkzaamheden. Indien de werkzaamheden ruim) voor het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt (en gehouden) voor broedvogels. Het plangebied moet dan wel direct voorafgaand aan de uitvoer van de werkzaamheden door een ter zake kundige worden gecontroleerd op de aanwezigheid van broedvogels.

Overige soorten en zorgplicht
Het optreden van negatieve effecten op beschermde soorten van andere soortgroepen is uitgesloten. Wel geldt voor alle soorten, in het bijzonder de in het plangebied te verwachten soorten amfibieën en zoogdieren met een provinciale vrijstelling, te allen tijde de algemene zorgplicht. Deze schrijft voor dat men verplicht is om alles wat redelijkerwijze mogelijk is, te doen of juist te laten om schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen.

Vrijblijvend advies stimuleren biodiversiteit
De biodiversiteit staat wereldwijd sterk onder druk, zeker in het sterk verstedelijkte en intensief agrarisch gebruikte Nederland. Oorzaken voor dit biodiversiteitsverlies vormen onder meer het verlies en versnippering van leefgebied door bijvoorbeeld verstedelijking en de aanleg van wegen en andere infrastructuur, een steeds verdere intensivering van de landbouw, verzuring en vermesting van grond door een overvloedige stikstofdepositie en klimaatverandering (verdroging). In de bebouwde omgeving maken oude(re) woningen en andere (bedrijfs)panden door sloop en renovatie bovendien steeds vaker ruimte voor goed geïsoleerde nieuwbouw zonder geschikte plekken voor verblijfplaatsen van bijvoorbeeld vogels en vleermuizen. Vanuit dit oogpunt bezien, maar óók omdat een groene leefomgeving een aantoonbaar positieve bijdrage levert aan het welzijn en de gezondheid van de mensen die erin wonen en werken, is het van groot belang om waar mogelijk biodiversiteit in (duurzaamheids)plannen en projecten mee te nemen. Bij dit zogenaamde natuurinclusief bouwen worden bij de (her)inrichting van een gebied waar mogelijk maatregelen meegenomen die bijdragen aan een meer groene en biodiverse leefomgeving. Ook bij de bouw van de woning aan de Doarpstrjitte kan met kleine maatregelen al een plus gerealiseerd worden ten aanzien van de biodiversiteit. Voorbeelden van maatregelen voor meer biodiversiteit rondom huis zijn het aanbieden van zoveel en gevarieerd mogelijk groen, bijvoorbeeld door het aanplanten van bloeiende bloemen, heesters en/of bomen op het erf. Daarnaast kan de woning geschikt worden gemaakt voor vogels en/of vleermuizen door inbouw- of opbouwkasten aan te bieden, dan wel het toepassen van een voor vleermuizen geschikte en toegankelijke spouwmuurconstructie. Ook kunnen voorzieningen voor insecten worden gemaakt. Hiertoe bestaan talloze mogelijkheden, waaronder bijenbakstenen, bijenhotels, vlinderkasten of (van grotere omvang) een insectenmuur. Zeker indien gecombineerd met een boom- en bloemrijke omgeving kan een (over)hoek van het plangebied dat met het oog hierop ingericht van groot belang zijn voor de lokale biodiversiteit. Op internet is een grote hoeveelheid informatie over natuurinclusief bouwen beschikbaar.

Conclusie
Onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming wordt niet noodzakelijk geacht. Het projectvoornemen om een woning te realiseren op het perceel ten oosten van Doarpsstrjitte

67 te Ljussens geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, de NNN of beschermde flora en fauna.

4.8 Luchtkwaliteit

Voor kleinere ruimtelijke plannen die effect kunnen hebben op de luchtkwaliteit heeft VROM in samenwerking met InfoMil de nibm-tool ontwikkeld. Daarmee kan op een eenvoudige en snelle manier worden bepaald of een plan niet in betekenende mate bijdraagt aan luchtverontreiniging. Met behulp van deze rekentool (zie figuur 9) is de toename van de stoffen NO2 en PM10 bepaald.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2022

	Jaar van planrealisatie	2022
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	7
	Aandeel vrachtverkeer	1,3%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in $\mu g/m^3$	**0,00**
	PM_{10} in $\mu g/m^3$	**0,00**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in $\mu g/m^3$		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate;		
geen nader onderzoek nodig		

Figuur 9. NIBM-tool

Conclusie

Uit de berekeningen met de nibm-tool blijkt dat het plan de grens van 3% (een toename van 1,2 $\mu g/m^3$ NO_2 of PM_{10}) niet overschrijdt. Het project moet daarom worden beschouwd als een nibm-project. Nader onderzoek naar de luchtkwaliteit kan om deze reden achterwege blijven en het plan voldoet aan het gestelde in de Wet milieubeheer

4.9 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's die ontstaan voor de omgeving bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, LPG en munitie. Sinds een aantal jaren is er wetgeving over 'externe veiligheid' om de burger niet onnodig aan te hoge risico's bloot te stellen.

De normen voor externe veiligheid zijn voor risicovolle inrichtingen vastgelegd in onder andere het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Wat betreft het vervoer van gevaarlijke stoffen wordt het toetsingskader gevormd door de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, de Nota Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen (RNVGS) en de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen.

Per 1 juli 2012 is de regelgeving veranderd. Op basis van het Besluit externe veiligheid transportroutes (2015) moet rekening worden gehouden met het zogenaamde basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Uitgangspunt van het basisnet is dat door het vastleggen van veiligheidszones de gebruiksruimte voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en ruimtelijke ontwikkelingen op elkaar kunnen worden afgestemd.

Risicobronnen
In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen risicobronnen zoals inrichtingen die gevaarlijke stoffen bevatten.

Transport gevaarlijke stoffen
Naast inrichtingen kan het aspect van externe veiligheid een rol spelen bij (spoor/weg/auto)weg in verband met het transport van gevaarlijke stoffen. Het plangebied ligt niet binnen het invloedgebied van de transportroutes gevaarlijk stoffen die een verhoging van het groepsrisico kunnen inhouden.

Buisleidingen
Het plangebied bevindt zich niet in het invloedsgebied van een buisleiding.

Conclusie
Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor dit plan.

4.10 Kabels en leidingen

In (de omgeving van) het plangebied kunnen kabels en leidingen aanwezig zijn die beperkingen opleggen voor bouwmogelijkheden in het plangebied. Hierbij valt te denken aan hoogspanningsverbindingen, waterleidingen en straalpaden.
Bij leidingen, zoals gas-, water- en rioolpersleidingen, volgen deze belemmeringen uit het zakelijk recht. Bij hoogspanningsverbindingen gaat het om de veiligheid en gezondheid. De beperkingen bij straalpaden zijn van belang voor het goed functioneren van de straalpaden.
In en direct rond het plangebied zijn geen kabels en leidingen aanwezig die een planologische bescherming nodig hebben. Daarom is er geen noodzaak tot nader onderzoek.

Conclusie
Het aspect kabels en leidingen vormt geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

4.11 Verkeer en parkeren

Het perceel wordt ontsloten vanaf de Doarpstrjitte. Deze weg heeft ruim voldoende capaciteit voor de ontwikkeling. Voor parkeren geldt als uitgangspunt dat parkeren op eigen terrein opgelost wordt.

De parkeerbehoefte is bepaald op basis van de parkeerkentallen zoals opgenomen in de CROW-publicatie 317. Voor de parkeerbehoefte is uitgegaan van de parkeernormen die gelden voor een vrijstaande woning. De stedelijkheid graag betreft 'niet stedelijk' in de 'rest van de bebouwde kom'. De behoefte is op basis hiervan bepaald op 3 parkeerplaatsen per woning. Uitgangspunt is dat het parkeren op eigen erf plaatsvindt. In het plangebied is voldoende ruimte om aan de benodigde parkeerplaatsen te kunnen voldoen.

5 Toelichting op de regels

5.1 Inleiding

Wat is een bestemmingsplan
Een bestemmingsplan bepaalt hoe de gronden gebruikt mogen worden, of er ergens gebouwd mag worden en wat voor bebouwing dat mag zijn. Het gaat om het toelaten van bepaalde gebruiksmogelijkheden (toelatingsplanologie). De grondgebruiker (zoals eigenaar, huurder) mag de functie die het bestemmingsplan geeft uitoefenen. De grondgebruiker kan niet worden verplicht om een aangewezen bestemming daadwerkelijk te realiseren, maar de grondgebruiker mag ook geen andere functies uitoefenen die in strijd is met de gegeven bestemming, of in strijd met het bestemmingsplan bouwen.
Het is belangrijk om voor de toekomstige en bestaande bebouwing en functies een bestemmingsregeling te ontwerpen die zo veel mogelijk ruimte biedt voor verandering en aanpassing aan veranderende wensen. Het plan dient, met andere woorden, flexibel en doelmatig te zijn, en dient rechtszekerheid te bieden over de ruimte voor verandering. Daar staat tegenover, dat het plan de nodige bescherming moet bieden tegen ontwikkelingen die schadelijk zijn voor anderen. Bescherming tegen een zodanige ontwikkeling wordt samengevat in de term rechtsbescherming.

Er wordt bij het onderhavige bestemmingsplan zo veel als mogelijk aangesloten bij de uitgangspunten zoals deze zijn geformuleerd in het kader van het bestemmingsplan Doarpen van de gemeente Noardeast-Fryslân. Echter het verschil blijft wel dat de bestemmingen in dit bestemmingsplan iets minder ruim zijn opgezet doordat deze zijn afgestemd op een ander schaalniveau.

Waaruit bestaat een bestemmingsplan

Een bestemmingsplan bestaat uit:

- De verbeelding;
- De regels;
- De toelichting.

De verbeelding en de regels vormen samen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouw- en gebruiksregels gekoppeld. De toelichting heeft geen rechtskracht, maar is wel een belangrijk onderdeel van het bestemmingsplan. Hierin staat hoe een plan tot stand is gekomen, een beschrijving van het gebied en wat de bedoelingen van de gemeente zijn in het plangebied. In de toelichting paragraaf 5.2 volgt een toelichting op de regels.

5.2 Nadere toelichting op de regels

Toelichting op regels
In het eerste hoofdstuk zijn de inleidende regels opgenomen. De inleidende regels bevatten de begripsbepalingen en de wijze waarop gemeten moet worden bij het toepassen van de regels.
In hoofdstuk 2 zijn de regels van de verschillende bestemmingen opgenomen. Elk artikel kent de volgende opzet: eerst wordt het toegestane gebruik geformuleerd in de bestemmingsomschrijving. Vervolgens zijn bouwregels opgenomen. Aansluitend volgen afwijkingsbevoegdheden met betrekking tot bouw- en/of gebruiksregels en daarna eventuele wijzigingsbevoegdheden. Hiermee wordt flexibiliteit geboden.
In hoofdstuk 3 zijn regels opgenomen met een algemeen karakter. Ze gelden dus voor het gehele plan, zoals algemene afwijkings- en wijzigingsregels en overige regels.
In het laatste hoofdstuk zijn respectievelijk overgangs- en slotregels opgenomen. Hoewel het hier in wezen ook algemene regels betreft, zijn deze vanwege hun meer bijzondere karakter in een apart hoofdstuk opgenomen.

Uitleg bestemmingen
Hieronder volgt een uitleg van een aantal bestemmingen en een gebiedsaanduiding die het bestemmingsplan kent.

Wonen
De nieuwe woning en bijbehorend erf is geregeld in de bestemming 'Wonen'. De woning is vastgelegd in een bouwvlak dat is gebaseerd op de in hoofdstuk 2 beschreven uitgangspunten. Er mag één woning worden gebouwd. Naast het wonen is er in beperkte mate de mogelijkheid voor aan huis verbonden beroepen of bedrijven. De goothoogte respectievelijk bouwhoogte bedraagt niet meer dan 4 m respectievelijk 9 m De dakhelling moet tussen 30 en 60 graden liggen. De genoemde maten zijn maximale als zodanig op de verbeelding aangegeven.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Algemeen

Wettelijk bestaat de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de maatschappelijke en de economische uitvoerbaarheid.

6.2 Economische uitvoerbaarheid

Exploitatieplan
Op grond van het bepaalde in Afdeling 6.4 Wro is de gemeente verplicht om ten behoeve van de economische uitvoerbaarheid de kosten voor het in exploitatie brengen van de gronden te verhalen op de ondernemer en daartoe op basis van artikel 6.12 eerste lid Wro in beginsel een exploitatieplan vast te stellen.
In dit geval behoeft de gemeente geen exploitatieplan vast te stellen, omdat het plan een particulier initiatief is. Dit betekent, dat de kosten volledig door de initiatiefnemer worden gedragen. Er kan met voldoende zekerheid worden gesteld, dat de initiatiefnemer over de financiële middelen beschikt om het plan te realiseren. De economische uitvoerbaarheid is hiermee gewaarborgd.

Planschade
Een bestemmingsplan is één van de oorzaken waardoor schade als bedoeld in artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening (Wro) kan ontstaan. Door deze planschade kan de economische uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan in het geding komen.
Om de economische uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan te waarborgen, sluit daarom de gemeente Noardeast-Fryslân een planschadeovereenkomst af met de initiatiefnemer. Op basis hiervan komt de eventuele planschade voor rekening van de initiatiefnemer.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Participatie
De Omgevingswet die waarschijnlijk op 1 januari 2024 in werking zal treden stimuleert vroegtijdige participatie. Daarmee kunnen overheden namelijk op tijd belangen, meningen en creativiteit op tafel krijgen. De wet zegt over participatie: het in een vroegtijdig stadium betrekken van belanghebbenden [...] bij het proces van de besluitvorming over een project of activiteit. Met belanghebbenden bedoelt de wet burgers, vertegenwoordigers van bedrijven, professionals van maatschappelijke organisaties en bestuurders van overheden.

Anticiperend op de Omgevingswet heeft de initiatiefnemer zijn voornemen om een woning te bouwen op het perceel ten oosten van de Doarpstrjitte 67 te Ljussens
diverse keren voorgelegd aan de bewoners/eigenaren van de omliggende woningen Op 29 oktober 2021 is er een bijeenkomst in het dorpshuis georganiseerd waarbij ook het dorpsbelang was vertegenwoordigd. De belangrijkste bezwaren waren:

- Verlies van vrij uitzicht;
- De nieuw te bouwen woning past niet in de directe omgeving, te modern;
- Vrees dat een deel van het nieuwe kadastrale perceel, waar geen bestemming ‘wonen’ op komt te liggen, wel als zodanig zal worden gebruikt.

Later zijn er ook nog opmerkingen geplaatst over de landschappelijke inpassing met bijbehorend inrichtingsplan.

Naar aanleiding van deze bijeenkomst zijn de plannen aangepast. Dat wil niet zeggen dat alle omwonende op voorhand akkoord gaan met het planvoornemen. Zij behouden zich het recht voor om zienswijzen in te dienen en bezwaar/beroep aan te tekenen tegen dit plan.

Overleg
Volgens artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening pleegt de gemeente m.b.t. dit bestemmingsplan overleg met de besturen van betrokken gemeenten, waterschappen en diensten van provincie en Rijk. Versnelling van besluitvormingsprocedures is één van de doelstellingen van de Wet ruimtelijke ordening. Als mogelijke vertrager in de procedure is het vooroverleg genoemd. Het overleg dient dan ook beperkt te blijven tot die overheidsinstanties waarmee overleg werkelijk noodzakelijk is.

Het plan is voor het overleg ex artikel 3.1.1. Besluit ruimtelijke ordening verzonden aan provincie Fryslân, Brandweer Fryslân, Wetterskip Fryslân, Tennet en Liander. Er zijn door bovengenoemde overlegpartners geen opmerkingen ontvangen (zie: bijlagen bij toelichting bijlage 6).

Ontwerp bestemmingsplan
In het kader van de bestemmingsplanprocedure, zoals bepaald in de Wet ruimtelijke ordening, heeft het bestemmingsplan zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn is een ieder de gelegenheid gegeven zijn of haar zienswijze kenbaar te maken. Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt door een drietal personen die gezamenlijk één zienswijze hebben ingediend. De zienswijze wordt beantwoord in de bij het bestemmingsplan gevoegde reactienota zienswijzen.

Bijlage 1 Lijst met kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten

Kledingmakerij, zoals:

- (maat)kledingmakerij en kledingverstelbedrijf;
- Woningstoffeerderij.

Kantoorfunctie ten behoeve van bedrijvigheid die elders wordt uitgeoefend, zoals:

- schoonmaakbedrijf, schoorsteenveegbedrijf, glazenwasserij, maar ook ten behoeve van bijvoorbeeld een groothandelsbedrijf.

Reparatiebedrijfjes, zoals:

- schoen-/lederwarenreparatiebedrijf;
- uurwerkreparatiebedrijf;
- goud- en zilverwerkreparatiebedrijf;
- reparatie van kleine (elektrische) gebruiksgoederen;
- reparatie van muziekinstrumenten;
- In ieder geval zijn autoreparatiebedrijven uitgezonderd.

Advies- en ontwerpbureaus, zoals:

- reclame ontwerp;
- grafisch ontwerp;
- architect.

(Zakelijke) dienstverlening, zoals:

- notaris;
- advocaat;
- accountant;
- assurantie-/verzekeringsbemiddeling;
- exploitatie en handel in onroerende zaken;
- ICT bedrijven;
- webwinkels waar de verkoop van goederen uitsluitend plaatsvindt via internet.

Overige dienstverlening, zoals:

- Kappersbedrijf;
- Schoonheidssalon;
- Pedicure.

Onderwijs, zoals:

- Autorijschool;
- onderwijs niet in te delen naar specificatie, mits zonder werkplaats of laboratorium.

Detailhandel:

- productiegebonden detailhandel.

Horeca:

- bed and breakfast;
- theetuin

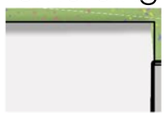
LEGENDA

Bebouwing

Nieuw te bouwen woning
met garage

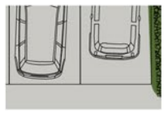
Verharding

Terras achterzijde en entree
Betontegels

Rondom woning grindrand
tegen opspatten en afvoeren
hemelwater
(Olifijn voor CO2 opname)

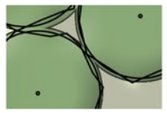

Parkeren op
waterdoorlatende steen

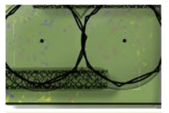
Groeninrichting

Boom 1e orde
Treurwilg voor biodiversiteit

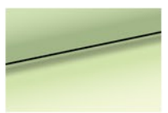
Groep lindes
Tilia cordata' Rancho"

Border, hagen en sierboom (krent)
Keuze in bloeitijd, bessen en
winterschuilen

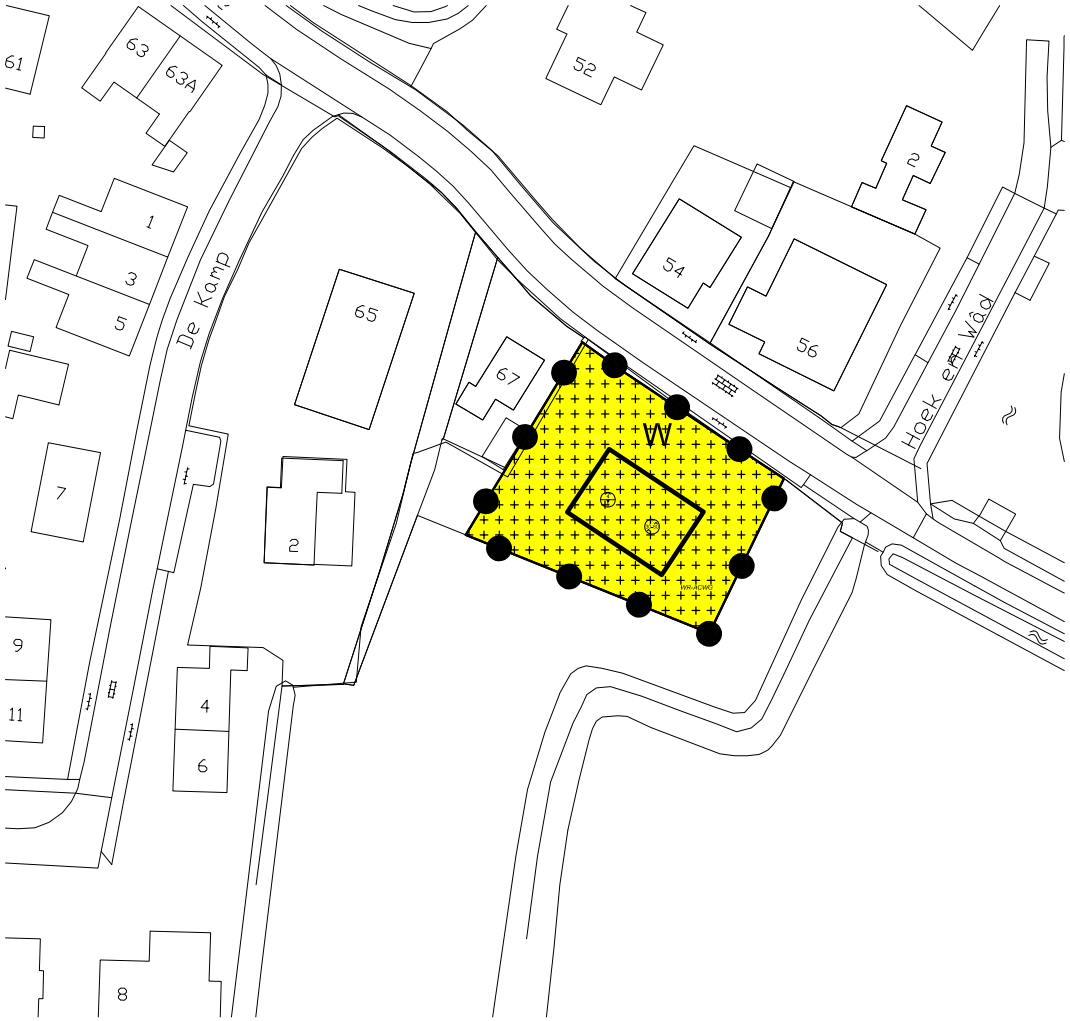

Haag voor privacy terras.
maximale hoogte 1.20m

Gemaaid gras bij woning
ongemaaidgras als overgang
naar de open structuur en het water

Projectnaam: NIEUWBOUW LIOESSENS		
Tekeningnaam: LANDSCHAPPELIJKE INPASSING		
Naam: FAM. KLIMSTRA		
	Bladen: 1/1	
Datum: 24-07-2023	**NINA ABBING Maakt Buiten**	
Schaal: 1/200		
Formaat: A3		

Plangebied

Ljussens – Doarpstrjitte perceel F1065

Enkelbestemmingen

W — Wonen

Dubbelbestemmingen

WR-ACWG — Waarde - Archeologisch en/of cultuurhistorisch waardevol gebied

Bouwvlakken

bouwvlak

Maatvoeringen

4 / 9 — maximum goothoogte (m) / maximum bouwhoogte (m)

30-60 — minimum dakhelling (graden) / maximum dakhelling (graden)

Verklaringen

ondergrond BGT

0 — 50 m1

Bestemmingsplan: Ljussens - Doarpstrjitte perceel F1065
Identificatie: NL.IMRO.1970.BpLsperceelF1065-VA01

Planstatus: vastgesteld
Datum planstatus: 21-09-2023

Schaal: 1:1000
Formaat: A4